

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO - DALMATINSKA ŽUPANIJA
TURISTIČKA ZAJEDNICA
OPĆINE OKRUG**

**PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM
TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE OKRUG
za razdoblje 2025. – 2029.**

Okrug Gornji, listopad 2025.

**PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE OKRUG ZA
RAZDOBLJE 2025. – 2029.**

Okrug Gornji, xx._____ 2025.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	7
1.1	Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom.....	8
1.2.	Profil odredišta – Općina Okrug.....	10
1.3.	Turistička zajednica Općine Okrug.....	14
1.4.	Članovi tijela turističke zajednice i članovi lokalne turističke zajednice.....	16
1.5.	Zadaci lokalne turističke zajednice.....	17
1.6.	Suradnja jedinice lokalne samouprave i turističke zajednice.....	18
2.	IZRAČUN PRIHVATNOG KAPACITETA.....	19
2.1.	Definiranje i zoniranje područja obuhvata.....	20
2.2.	Odabir metodologije procjene prihvatnog kapaciteta.....	20
2.3.	Analiza razine nosivosti destinacije.....	21
2.4.	Procjena dostignute razine prihvatnog kapaciteta.....	21
2.5.	Analize scenarija.....	22
2.6.	Donošenje zaključaka i preporuka.....	22
3.	ANALIZA STANJA.....	23
3.1.	Glavni elementi analize stanja u planu upravljanja destinacijom.....	23
3.2.	Analiza elemenata turističke destinacije.....	25
3.2.1.	Analiza turističkih proizvoda i usluga.....	25
3.2.2.	Analiza popisa resursne osnove.....	28
3.2.3.	Analiza javne turističke infrastrukture.....	30
3.2.4.	Analiza komunalne infrastrukture.....	33
3.2.5.	Analiza prometne infrastrukture.....	36
3.2.6.	Analiza stanja digitalizacije.....	38
3.2.7.	Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama.....	39
3.2.8.	Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji.....	40
3.2.9.	Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala.....	41
3.2.10.	Analiza komunikacijskih aktivnosti.....	42
3.2.11.	Analiza konkurencije.....	43
3.3.	Izješće o provedenoj analizi stanja.....	47
4.	POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA.....	50
4.1.	Razvojni potencijal proizvoda i usluga.....	50
4.2.	Razvojni potencijal resursa i atrakcija.....	51
4.3.	Razvojni potencijal javne turističke infrastrukture.....	52
4.4.	Zaključak razvojnih i marketinških potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda.....	60
5.	POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE.....	61
5.1.	Definiranje i mjerenje pokazatelja održivosti destinacije.....	62
5.2.	Metodološki okvir obveznih pokazatelja.....	62
5.3.	Procjena trenutnog stanja održivosti.....	64
5.3.1.	Gospodarski aspekti.....	64
5.3.2.	Društveni aspekti.....	65
5.3.3.	Okolišni aspekti.....	65
5.3.4.	Prostorni aspekti.....	66
5.3.5.	Zaključak o trenutnom stanju održivosti.....	66
5.4.	Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti.....	67
5.5.	Izračun pokazatelja održivosti.....	67
5.6.	Praćenje održivosti.....	82
6.	RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA.....	84
6.1.	SWOT analiza.....	84
6.1.1.	SWOT analiza destinacije Turističke zajednice Općine Okrug.....	85

6.2.	Identifikacija općih načela i ciljeva turizma	86
6.2.1.	Načela turizma	86
6.2.2.	Ciljevi turizma	87
6.3.	Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta	90
6.4.	Identificiranje ciljeva	90
6.4.1.	Strateški cilj 1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam	91
6.4.2.	Strateški cilj 2. Održivi turizam uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa	91
6.4.3.	Strateški cilj 3. Turizam koji potiče inovacije i tržišnu prepoznatljivost	91
6.4.4.	Strateški cilj 4. Unaprjeđenje turističke infrastrukture	91
6.5.	Mjere i aktivnosti	95
7.	SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA	100
7.1.	Smjernice i preporuke za jedinice lokalne samouprave	100
7.2.	Smjernice i preporuke za turističke zajednice	101
7.2.1.	Održivi razvoj turizma	101
7.2.2.	Razvoj autentične turističke ponude	102
7.2.3.	Digitalizacija i moderni kanali promocije	102
7.2.4.	Edukacija i profesionalni razvoj	102
7.2.5.	Suradnja s lokalnim dionicima	103
7.2.6.	Poboljšanje turističke infrastrukture	103
7.3.	Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji	104
7.3.1.	Suradnja i partnerstva	104
7.3.2.	Održivi razvoj i ekološka svijest	104
7.3.3.	Kvaliteta usluga i kontinuirano obrazovanje	104
7.3.4.	Digitalna prisutnost i promocija	104
8.	POPIS PROJEKATA	105
8.1.	Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	105
8.2.	Projekti od posebnog značenja za razvoj destinacije	113
9.	MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆE O PROVEDBI	117
9.1.	Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom	117
9.2.	Izvješće o provedbi	118
10.	ZAKLJUČAK	119
11.	LITERATURA	120

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom</i>	<i>8</i>
<i>Tablica 2. Stope po kojima se plaća članarina.....</i>	<i>17</i>
<i>Tablica 3. Analiza turističkih proizvoda i usluga</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 4. Popis resursne osnove Turističke zajednice Općine Okrug.....</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 5. Javna turistička infrastruktura u Općini Okrug.....</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 6. Analiza komunalne infrastrukture Turističke zajednice Općine Okrug</i>	<i>33</i>
<i>Tablica 7. Analiza prometne infrastrukture</i>	<i>36</i>
<i>Tablica 8. Analiza stanja digitalizacije</i>	<i>38</i>
<i>Tablica 9. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama</i>	<i>39</i>
<i>Tablica 10. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u Općini Okrug</i>	<i>40</i>
<i>Tablica 11. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala</i>	<i>41</i>
<i>Tablica 12. Analiza komunikacijskih aktivnosti</i>	<i>42</i>
<i>Tablica 13. Analiza konkurencije - direktna konkurencija</i>	<i>44</i>
<i>Tablica 14. Analiza konkurencije - indirektna konkurencija</i>	<i>45</i>
<i>Tablica 15. Razvojni potencijal proizvoda i usluga</i>	<i>50</i>
<i>Tablica 16. Razvojni potencijal resursa i atrakcija</i>	<i>51</i>
<i>Tablica 17. Razvojni potencijal javne turističke infrastrukture</i>	<i>52</i>
<i>Tablica 18. Ocjenjivanje razvojnog i marketinškog potencijala</i>	<i>53</i>
<i>Tablica 19. Marketinški potencijal proizvoda i usluga u destinaciji.....</i>	<i>57</i>
<i>Tablica 20. Marketinški potencijal resursa i atrakcija u destinaciji.....</i>	<i>58</i>
<i>Tablica 21. Marketinški potencijal javne turističke infrastrukture u destinaciji.....</i>	<i>59</i>
<i>Tablica 22. Metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije</i>	<i>68</i>
<i>Tablica 23. Praćenje održivosti obveznih pokazatelja</i>	<i>82</i>
<i>Tablica 24. Izvješće o provedenoj SWOT analizi TZO Okrug kao turističke destinacije</i>	<i>85</i>
<i>Tablica 25. Pregled temeljnih strateških ciljeva i mjera TZO Okrug te njihova povezanost sa prioritetima Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine</i>	<i>93</i>
<i>Tablica 26. Definiranje razvojnih smjerova s mjerama i aktivnostima TZO Okrug.....</i>	<i>95</i>
<i>Tablica 27. Smjernice i preporuke za razvoj turizma</i>	<i>101</i>
<i>Tablica 28. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije</i>	<i>105</i>
<i>Tablica 29. Popis projekata posebnog značenja za razvoj destinacije.....</i>	<i>113</i>

POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Cikloture.....</i>	<i>32</i>
<i>Slika 2. Plaža Toć (Copacabana).....</i>	<i>51</i>
<i>Slika 3. Crkva Sv. Tudora i Crkva Sv. Ivana Krstitelja.....</i>	<i>52</i>
<i>Slika 4. Strateški ciljevi i prioriteti Turističke zajednice Općine Okrug</i>	<i>92</i>

POPIS KRATICA

TZ	Turistička zajednica
TZO	Turistička zajednica Općine
SDŽ	Splitsko - dalmatinska županija
JLS	Jedinica lokalne samouprave
RH	Republika Hrvatska
NN	Narodne novine

1. UVOD

Plan upravljanja destinacijom je planski dokument za razvoj održive destinacije koji se izrađuje za razdoblje od četiri godine.

Svrha Plana upravljanja destinacijom je odrediti smjer razvoja destinacije u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima.

S obzirom na strateški značaj turizma za Hrvatsku, posebna pažnja posvećuje se održivom razvoju ove gospodarske grane, koja ima široki gospodarski, društveni i međusektorski utjecaj. Iz tog razloga izrađuje se Plan upravljanja destinacijom, s ciljem usmjeravanja turističkog razvoja prema održivim praksama. Ovaj plan stavlja naglasak na unapređenje turističke ponude, očuvanje lokalnih resursa, te poboljšanje kvalitete života za lokalno stanovništvo. Turistički sektor u Hrvatskoj nije samo važan izvor prihoda, već i sektor koji oblikuje nacionalni identitet te doprinosi očuvanju kulturne i prirodne baštine

Plan upravljanja destinacijom predstavlja temeljni dokument koji će služiti kao smjernica za sve dionike u turizmu, uključujući lokalnu upravu, gospodarske subjekte, civilno društvo i druge zainteresirane strane, u ostvarivanju zajedničkih ciljeva razvoja općina kao autentičnih, održivih i konkurentnih turističkih destinacija.

Kroz suradnju, inovaciju i posvećenost, ostvarit će se vizija Turističke zajednice Općine Okrug (dalje u tekstu TZO Okrug) kao destinacije koja pruža izvanredna iskustva za sve svoje posjetitelje, dok istovremeno čuva svoj identitet, resurse i okoliš za buduće generacije. S ciljem stvaranja kvalitetnog okvira za održivi razvoj turizma, TZO Okrug dosljedno slijedi odredbe Republike Hrvatske u uspostavi sustava turizma i upravljanja razvojem turizma u smjeru održivosti, koji se uređuje Zakonom o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23) te ostalim propisima i strateškim dokumentima koji reguliraju razvoj turizma.

Sukladno članku 25. Zakona o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23) u izradu Plana upravljanja destinacijom, turistička zajednica dužna je uključiti jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove i trgovačka društva u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Republike Hrvatske, kao i udruge koje izravno sudjeluju u kreiranju destinacijskog lanca vrijednosti u turizmu. Također, potrebno je uključiti nadležna tijela za prostorno planiranje, zdravstvo, kulturu te druge relevantne dionike, kako bi se osiguralo cjelovito i usklađeno planiranje razvoja turizma u destinaciji.

Plan upravljanja destinacijom sadrži:

- analizu stanja,
- popis resursne osnove,
- pokazatelje održivosti na razini destinacije,
- razvojni smjer s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje,
- prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unapređenje destinacije te

- popis projekata koji pridonose provedbi mjera za postizanje pokazatelja održivosti.

Uz to, Plan uključuje i popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije, koji doprinose ostvarenju dugoročnih ciljeva održivog rasta i konkurentnosti.

U postupku donošenja plana upravljanja destinacijom turistička zajednica dužna je provesti javno savjetovanje o prijedlogu izrađenog plana upravljanja destinacijom te na drugi primjeren način osigurati sudjelovanje lokalnog stanovništva u postupku donošenja, sukladno propisu kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.

Plan upravljanja destinacijom donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave na prijedlog Turističkog vijeća turističke zajednice. Usvojeni plan upravljanja destinacijom objavljuje se u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave i na mrežnim stranicama turističke zajednice.

1.1 Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom

Dionici, navedeni u Tablici 1, aktivno su sudjelovali u izradi ovog plana kroz prikupljanje relevantnih podataka i pokazatelja te razmjenu mišljenja i ideja. Uz to, njihova uloga bit će od presudne važnosti u realizaciji i ocjeni budućih aktivnosti koje će proizaći iz ovog dokumenta.

Tablica 1. Dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom

LOKALNE I REGIONALNE VLASTI
Naziv dionika: OPĆINA OKRUG
Kontakt osobe: IVANA RAPIĆ PRELAZ, IVICA RADIĆ, LUCIANA ŽAJA, DIJANA MIŠE
E-mail: ivana.rapic@okrug.hr , nacelnikov.ured@okrug.hr , luciana.zaja@okrug.hr , lokalna.samouprava@okrug.hr
Naziv dionika: RUDEJ d.o.o.
Kontakt osoba: ROKO BULIČIĆ
E-mail: direktor@rudej.hr
Naziv dionika: KALASTAR d.o.o.
Kontakt osoba: MIRKO SANTRAČ
E-mail: kalastar.okrug@gmail.com
Zaduženje
Oni postavljaju osnovne strateške ciljeve za razvoj turizma u skladu s politikama destinacije i osiguravaju pravni okvir za provedbu mjera i aktivnosti.
TURISTIČKE ZAJEDNICE
Naziv dionika: TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE OKRUG
Kontakt osoba: DOMAGOJ MIŠE
E-mail: info@visitokrug.com
Zaduženje
Zadužene su za izradu plana i koordinaciju dionika.
PRIVATNI SEKTOR
Naziv dionika: VISA PROMET d.o.o. (KAMP ROŽAC)
Kontakt osoba: IRIS ŽARKOVIĆ
E-mail: iris.zarkovic@camp-rozac.hr

Naziv dionika: MIRJANA ROKOV (KAMP LABADUŠA)
Kontakt osoba: MIRJANA ROKOV
E-mail: rokovmirjana1@gmail.com
Naziv dionika: TROGIR DIVING CENTER
Kontakt osoba: IVANA MAMUZA MIŠE
E-mail: imamuza@gmail.com
Naziv dionika: SAŠA TAXI
Kontakt osoba: SAŠA GOTOVAC
E-mail: book@sasataxi.hr
Zaduženje
Privatni sektor pruža ključne usluge posjetiteljima i sudjeluje u kreiranju turističkih proizvoda. Njihova ulaganja i poslovne strategije moraju biti usklađene s ciljevima održivog razvoja.
LOKALNO STANOVNIŠTVO
Naziv dionika:
Kontakt osoba: JOSIPA KUZMANIĆ
E-mail: josipa.kuzmanic1@gmail.com
Naziv dionika:
Kontakt osoba: SNJEŽANA VUKADIN
E-mail: snjezanal300@gmail.com
Zaduženje
Lokalne zajednice doprinose očuvanju kulturne i prirodne baštine te imaju veliku ulogu u stvaranju autentičnih doživljaja. Njihovo sudjelovanje je ključno za osiguranje društvenog prihvaćanja turističkog razvoja.
NEVLADINE ORGANIZACIJE (NVO)
Naziv dionika: OŠ „OKRUK “
Kontakt osoba: BRUNA DADIĆ
E-mail: bruna.dadic@skole.hr
Naziv dionika: DV „KADUJICA“
Kontakt osoba: ANA BELAS
E-mail: info@vrtic-kadujica.hr
Naziv dionika: DVD „OKRUK “
Kontakt osoba: MARIN RADIĆ
E-mail: dvd.okruk@gmail.com
Naziv dionika: ORDINACIJA OPĆE MEDICINE KORIN RUNTIĆ VUKADIN
Kontakt osoba: KORIN RUNTIĆ VUKADIN
E-mail: korin.runtic.vukadin@gmail.com
Naziv dionika: ŽUPNI URED OKRUK
Kontakt osoba: DON DOMAGOJ JELAČA
E-mail: domagoj.jelaca@gmail.com
Zaduženje
NVO-ovi često djeluju kao glasnici zaštite interesa lokalnih zajednica i stanovništva te pružaju stručnu podršku u planiranju održivog razvoja.

1.2. Profil odredišta – Općina Okrug

Lokacija	Općina Okrug smještena je u Splitsko - dalmatinskoj županiji. Općina se nalazi na otoku Čiovu zajedno s naseljima koja pripadaju gradu Trogiru i gradu Splitu.	
Prometna povezanost	Općina Okrug, smještena na otoku Čiovu, ima dobru prometnu povezanost i to kako s kopnom, tako i s drugim dijelovima otoka. Glavne prometne veze: -Državna cesta D8, Državna cesta D39, Državna cesta D512, Državna cesta D62, Državna cesta D76, Tunel Sv. Ilija Biokovo, županijska cesta ŽC6199 Lokalne ceste i povezanost: Područjem Općine prolaze 2 županijske ceste: ŽC 6134 Trogir (DC 126) – Okrug Gornji (ŽC 6136) i ŽC 6136 Trogir (DC 126) – Okrug Gornji (ŽC 6134) koje se Općinom protežu u dužini od 8,5 km te lokalna cesta LC 67109 Okrug Donji - Okrug Gornji (ŽC 6134) u dužini od 4,4 km. Mostovi: Općina Okrug s kopnom je povezana putem dva mosta. Novi most duljine 551 metar povezuje otok s kopnom, odnosno gradom Trogirom dok stari most povezuje centar Trogira s otokom Čiovom. Pristup autocestama Pristup autocesti iz Općine Okrug nije problematičan jer se Okrug nalazi u blizini glavnih prometnih pravaca i infrastrukture u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Autocesta A1, koja spaja Zagreb sa Splitom i daljnjim jugom, ključna je prometnica za pristup Okrugu. Iako Okrug nije neposredno uz autocestu, najbliži izlaz na A1 nalazi se u Prgometu, koji je od Okruga udaljen 22 kilometra. Javni prijevoz i autobusne linije Okrug je povezan autobusnim linijama s Trogirom. Javni prijevoz putnika na području Općine Okrug obavlja poduzeće „Promet Split“ d.o.o.	
Udaljenost glavnog grada i važnijih emitivnih tržišta	Zagreb: Zadar: Split: Dubrovnik:	Općina Okrug 380 – 400 km 138 km 34-36 km 250 – 270 km
Geografska obilježja	Općina Okrug smještena je otoku Čiovu koji ima površinu od otprilike 28,8 km ² . Prepuno je kamenih obala, uvala i manjih plaža. Reljef je brdovit, a najviši vrh Rudine ima 209 m. Plaže u Okrugu karakteriziraju se čistim morem i šljunčanim ili kamenim podlogama. Otok Čiovo uglavnom se sastoji od kamenih i krških područja. Tlo je često suho, a na mjestima se mogu vidjeti tipični krški reljefi, poput ponora i jama. Okrug ima tipičnu mediteransku klimu s 2670 sunčanih sati godišnje.	
Klimatska obilježja	Klimatska obilježja Općine Okrug čine ovo područje vrlo privlačnim za turizam i svakodnevni život. S toplim i suhim ljetima, blagim zimama te velikim brojem sunčanih dana, Okrug uživa u mediteranskoj klimi koja je pogodna za poljoprivredu, turizam i aktivnosti na otvorenom. Umjerene oborine i sezonski vjetrovi, poput bure i juga, donose promjenjivo vrijeme, no općenito stvaraju ugodne uvjete za život i boravak. Ljeti temperature često dosežu i preko 30°C, dok su zime blage, s prosječnim temperaturama od oko 10°C.	

Broj stanovnika (popis 2021.)	Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Općina Okrug ima 2995 stanovnika.																		
Broj turističkih dolazaka i noćenja (2024.)	BROJ TURISTIČKIH DOLAZAKA I NOĆENJA U 2024.GODINI ■ Broj dolazaka ■ Broj noćenja <table><tr><th>Kategorija</th><th>Broj dolazaka</th><th>Broj noćenja</th></tr><tr><td>DOMAĆI</td><td>4.590</td><td>43.809</td></tr><tr><td>STRANI</td><td>99.618</td><td>687.782</td></tr><tr><td>UKUPNO</td><td>104.208</td><td>731.591</td></tr></table>							Kategorija	Broj dolazaka	Broj noćenja	DOMAĆI	4.590	43.809	STRANI	99.618	687.782	UKUPNO	104.208	731.591
Kategorija	Broj dolazaka	Broj noćenja																	
DOMAĆI	4.590	43.809																	
STRANI	99.618	687.782																	
UKUPNO	104.208	731.591																	
Prosječna duljina boravka (u danima)	PROSJEČNA DULJINA BORAVKA U DANIMA ■ Domaći ■ Strani <table><tr><th>Kategorija</th><th>Prosječna duljina boravka (u danima)</th></tr><tr><td>DOMAĆI</td><td>9,54</td></tr><tr><td>STRANI</td><td>6,9</td></tr></table>							Kategorija	Prosječna duljina boravka (u danima)	DOMAĆI	9,54	STRANI	6,9						
Kategorija	Prosječna duljina boravka (u danima)																		
DOMAĆI	9,54																		
STRANI	6,9																		
Turistički kapacitet po vrstama objekata u 2023. i 2024. godini	2023. GODINA				2024. GODINA														
	VRS TA	BROJ OBJEKA TA	BROJ GLAVNI H LEŽAJE VA	BROJ POMOĆN IH LEŽAJEV A	BROJ OBJEKA TA	BROJ GLAVNI H LEŽAJE VA	BROJ POMOĆN IH LEŽAJEV A												
	Apartma ni	2.260	10.901	1.652	2.354	11.451	1.788												
	Sobe	207			212														
	Studio apartman i	611			598														
	Kuća za odmor	118			130														
	Kamp mjesta	186			186														
	Kamp parcela	31			31														
	Mobilne kućice	30			30														
Ugostiteljski sadržaji	Restorani i konobe:			Restoran Adria, Aequum, Konoba & Pizzeria Aldo, Snack bar Bok, Konoba Dalmacija, Grill & bar Didina															

		Dika, Konoba Duga (Đango), Villa Katarina, Konoba Labadusa, La Vela, Restaurant Leonardo, Restaurant Mali Raj, Konoba Marinero, Obzor, Rarita, Restaurant Kamp Rožac, Villa Okruk, Bistro Toć, Konoba 51, Restaurant Mali Raj II BBQ & GRILL, Konoba & Pizzeria Pape, Konoba Pizzeria Mirkec, Bistro Mare's, Konoba Dida Ivo, Bistro Renata II, Restaurant Vagabundo,, Fast food Zveko, Restoran Wala
	Kafići i beach barovi:	My way (Kamp Rožac), Flashback, Tutti Frutti, Brada, Papaya, Nikki, Bok, Havana, Favorit, Twins, Ciao Ciao, Vagabundo, Porto, Laganini, Labadusa, Kaktus, Caffe bar Jole, Lloyd, La Vela, UO Braco, Caffe bar Tomislav, Ipanema beach bar, Mares, Food bar Capo, Pekara & caffe bar Bobis, Bar na plaži (Plaža Kava), Beach bar Borkko, Caffe bar Ponistra
Najpopularnije turističke atrakcije	Kulturno povijesne atrakcije: Stare kamene kuće, pitoreskne crkvice i prostori za ladanje, crkva Sv. Tudora, ostaci kasnoantičkog lokaliteta crkve i samostana Sv. Eufemije na otočiću Fumiji, ljetnikovac obitelji Racettini,, ostaci kule Sv. Ivana u Kancelirevcu, sakralna graditeljska baština Crkva sv. Karla Boromejskog, arheološki lokalitet na brdu Pivetova Glavica, u naselju Okrug Donji nalazi se crkvice sv. Ivana Krstitelja, Prirodne atrakcije: Zaštićene uvale Kancelirovac i Racetinovac, Grota špilja Važne manifestacije: -Okruške ljetne večeri -ribarske večeri -koncerti	
Glavni turistički proizvodi	Kulturni turizam – crkva sv. Teodor iz 16. stoljeća, crkva sv. Karlo Boromejski, Crkva sv. Ivana Krstitelja, Fumija, ljetnikovac Racetini, Plaža Toć („Okruška Copacabana“) Gastro i eno turizam – specifična dalmatinska kuhinja, koja je temeljena na svježim plodovima mora, ribi i maslinovom ulju Sportsko – rekreacijski turizam – ronjenje, biciklizam, trekking	
Turističke zone i površine	-Turistička zona Rožac - zona obuhvaća područje uz obalu, duž šetališta Šetalište Stjepana Radića -Turistička zona Duboka – 8,9739 ha -Turistička zona Racetinovac - kopneni dio površine obuhvaća 30,3 ha između osi lokalne ceste LC 67109 Okrug Gornji – Okrug Donji na jugu i obale uvale Racetinovac na sjeveru, a zapadnu i istočnu granicu formiraju granice čestica sukladno granicama građevinskog područja određenog PPUO-om te morski, južni dio akvatorija uvale Racetinovac površine 5,01 ha -Turistička zona uvala Široka – Površina iznosi 41,08 ha što obuhvaća kopneni i morski dio	

Turistička infrastruktura	Primarna turistička infrastruktura - Biciklističke rute: Broj staze 45 (Okrug Rivijera) - Dužina staze: 17,3 km, Visinska razlika: 286 m, Vrijeme vožnje: 1:00-1:30 h -Cestovne i obiteljske-Trekking staze na području Općine Okrug: Broj staze 35 (Mistika otoka) - Dužina staze: 33,6 km Visinska razlika: 565 m Vrijeme vožnje: 1:30-2:30 h Polazna točka: Trogir-Čiovo Broj staze 40 (Čiovsko blago) - Dužina staze: 13,4 km Visinska razlika: 292 m Vrijeme vožnje: 1:00-2:00 h Polazna točka: Trogir-Čiovo -Uvale Duga, Duboka i Široka na jugozapadnoj strani otoka s pogledom na zelene otoke Sv. Fumiju i Kraljevac, šljunčana plaža Toć („Okružka Copacabana“), plaže diljem mjesta, Otočić Fumija
	Sekundarna turistička infrastruktura: Crkva Sv. Tudora Arheološko nalazište s crkvom sv. Eufemije Ruševni ostaci ljetnikovca Racetini Ruševni ostaci kule Sv. Ivana u Kancelirovcu Crkva sv. Karla Boromejskog Crkva sv. Ivana Krstitelja Arheološko nalazište Pivetova Glavica Župna crkva Uzvišenja sv. Križa

1.3. Turistička zajednica Općine Okrug

Turističke zajednice su organizacije koje djeluju po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnivaju se radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.

Lokalnu turističku zajednicu osnivaju njezini članovi, dok postupak pripreme osnivanja i sazivanje osnivačke skupštine provodi općinski načelnik ili gradonačelnik u suradnji s regionalnom turističkom zajednicom. Osnivanje lokalne turističke zajednice na razini jedne jedinice lokalne samouprave može pokrenuti inicijativom općinski načelnik ili gradonačelnik.

Turistička zajednica je pravna osoba. Turistička zajednica ne može započeti s djelovanjem prije stjecanja pravne osobnosti. Prava i obveze turističke zajednice utvrđuju su Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, broj 52/19, 42/20) i statutom turističke zajednice.

Skupština Turističke zajednice Općine Okrug uz prethodnu suglasnost Ministra turizma na sjednici održanoj 5. lipnja 2020. godine donijela je Statut Turističke zajednice Općine Okrug (»Službeni glasnik Općine Okrug«, broj 13/20).

Statut turističke zajednice sadrži odredbe o:

- Općim odredbama,
- Zadaćama zajednice,
- Članovima zajednice, njihovim pravima, obvezama i odgovornostima,
- Tijelima zajednice,
- Predstavljanjem i zastupanjem zajednice,
- Turističkom uredu,
- Odgovornosti za obavljanje dužnosti u zajednici,
- Gospodarenju u zajednici,
- Javnosti rada zajednice,
- Poslovnoj tajni,
- Zaštiti prirode i čovjekova okoliša,
- Statutu i drugim aktima,
- Prestanku rada Turističke zajednice,
- Prijelaznim i završnim odredbama.

Tijela turističke zajednice su:

- Skupština,
- Turističko vijeće,
- Predsjednik zajednice.

Regulativni i službeni dokumenti TZO Okrug su:

- [Priručnik za iznajmljivače 2025. godine](#)
- [Upute za privatne iznajmljivače](#)
- [Turistička pristojba – Po noćenju](#)
- [Turistička pristojba - Paušal](#)
- [Turistička članarina](#)
- [Obrazac TZ 2, Obračun članarine TZ + Primjer popunjenog obrasca TZ 2](#)
- [Obveze vlasnika kuća ili stanova za odmor](#)
- [Statut TZO Okrug](#)
- [Ispravak Statuta TZO Okrug](#)
- [Odluka o donošenju Pravila o upravljanju dokumentarnim gradivom TZO Okrug](#)
- [Odluka o visini turističke pristojbe na području Splitsko-dalmatinske županije za 2025. godinu](#)
- [Zakonske obveze u slučaju turističke inspekcije](#)

Izvještajni akti TZO Okrug su:

- [Godišnji program rada i Financijski plan TZO Okrug za 2025. godinu](#)
- [Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana TZO Okrug za 2024. godinu](#)
- [Izvješće o izvršenju Godišnjeg programa rada i financijskog plana TZO Okrug za 2024. godinu](#)
- [Revizorski izvještaj o obavljenom uvidu u financijske izvještaje TZO Okrug za 2024. godinu](#)
- [Nadzor Ministarstva Turizma i sporta - Izbor predstavnika iznajmljivača u Skupštinu TZO Okrug](#)
- [Zaključak i mišljenje Skupštine TZO Okrug o Izvješću neovisnog revizora o izvršenom nadzoru nad radom i financijskim poslovanjem TZO Okrug za 2024. godinu](#)
- [Zaključak i mišljenje Skupštine TZO Okrug o Izvješću neovisnog revizora o izvršenom nadzoru nad radom i financijskim poslovanjem TZO Okrug za 2023. godinu](#)

1.4. Članovi tijela turističke zajednice i članovi lokalne turističke zajednice

Članovi tijela turističke zajednice i predsjednik turističke zajednice osobno su odgovorni za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti. Mandat članova tijela turističke zajednice traje četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani ili imenovani.

Popis članova Skupštine:

- Ivica Radić - predsjednik
- Marina Dukić - član
- Josipa Kuzmanić - član
- Sanja Radić - član
- Krešimir Šego - član
- Hrvoje Sanader - član
- Joško Mijaković - član
- Snježana Vukadin - član
- Dragan Žarković - član
- Maja Gelo - član
- Ivan Brkan - član
- Stefania Rokov - član
- Šimun Omrčen - član
- Ivan Kotarski - član
- Dragana Prga - član
- Pero Kasalo - član
- Ivan Cvitanović - član
- Frane Slatina - član

Popis članova Turističkog vijeća:

- Ivica Radić – predsjednik
- Iris Žarković
- Mirjana Rokov
- Ivana Mamuza Miše
- Roko Bulčić
- Ivica Radić Rudin
- Dino Čaljkušić
- Ante Bareta
- Nenad Strahinjić

Članovi lokalne turističke zajednice mogu biti obvezni i dragovoljni. Obvezni članovi lokalne turističke zajednice su sve pravne i fizičke osobe koje na području za koje se osniva lokalna turistička zajednica imaju sjedište, podružnicu, pogon, objekt u kojem se pružaju usluge, ili prebivalište, te koje trajno ili sezonski ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu ili obavljaju djelatnost koja ima korist od turizma, odnosno na čije prihode turizam ima utjecaj.

Članovi lokalne turističke zajednice plaćaju članarinu turističkoj zajednici. Članstvo u lokalnoj turističkoj zajednici počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka obavljanja djelatnosti pravne i fizičke osobe na području za koje se osniva lokalna turistička zajednica.

Obvezni članovi lokalne turističke zajednice, odnosno njihovi predstavnici, mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Pravne i fizičke osobe plaćaju članarinu lokalnoj turističkoj zajednici u skladu s posebnim propisom koji uređuje članarine u turističkim zajednicama. Visina članarine koju plaća pravna i fizička osoba ovisi o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te o pripadajućoj stopi za obračun i plaćanje članarine. Iznos članarine u TZO Okrug utvrđen je Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama, a stope plaćanja članarine navedene su u tablici broj 2.

Tablica 2. Stope po kojima se plaća članarina

Prva skupina	0,14212
Druga skupina	0,11367
Treća skupina	0,08527
Četvrta skupina	0,02842
Peta skupina	0,01705

1.5. Zadaće lokalne turističke zajednice

Zadaće lokalne turističke zajednice, kao lokalne destinacijske menadžment organizacije, su sljedeće:

1. *Razvoj proizvoda*
2. *Informacije i istraživanja i*
3. *Distribucija*

Direktor TZO Okrug je Domagoj Miše.

Direktora turističke zajednice imenuje turističko vijeće na razdoblje od četiri godine. Direktor zastupa turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističke zajednice, te provodi odluke turističkog vijeća. U granicama svojih ovlasti, odgovoran je za poslovanje turističke zajednice i zakonitost rada. Za svoj rad direktor odgovara turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice. Također, direktor i radnici koji obavljaju stručne poslove u turističkoj zajednici moraju imati položen stručni ispit za rad u turističkoj zajednici.

1.6. Suradnja jedinice lokalne samouprave i turističke zajednice

Jedinica lokalne samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vodi brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma, a osobito o uređenju naselja, javnoj turističkoj infrastrukturi, zaštiti okoliša, prirodnoj i kulturnoj baštini i slično. Lokalne turističke zajednice surađuju s tijelima jedinica lokalne samouprave u sljedećim aktivnostima:

- dogovaraju zajedničko korištenje sredstava turističke pristojbe koja se doznaju jedinici/jedinicama lokalne samouprave za poboljšanje uvjeta boravka turista,
- surađuju u izradi planova razvoja turizma u jedinici lokalne samouprave, najkasnije do roka utvrđenog posebnim propisima za donošenje proračuna jedinice lokalne samouprave,
- prate turistički promet te prijavu i odjavu turista,
- surađuju pri odlučivanju o radnom vremenu ugostiteljskih objekata sukladno posebnim propisima koji uređuju ugostiteljsku djelatnost,
- surađuju u drugim pitanjima vezanim uz razvoj turizma.

2. IZRAČUN PRIHVATNOG KAPACITETA

Prema Zakonu o turizmu („Narodne novine“, broj 156/23), izračun prihvatnog kapaciteta destinacije izrađuju turističke zajednice na razini destinacije u svrhu upravljanja turističkim tokovima u suradnji s drugim dionicima u sustavu turizma, a osobito u svrhu podrške lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi za upravljanje destinacijom.

U smislu Zakona, prihvatni kapacitet destinacije je broj turista koji mogu posjetiti turističku destinaciju u isto vrijeme, ne uzrokujući pritom neprihvatljive poremećaje fizičke, gospodarske i sociokulturne okoline te smanjenje u zadovoljstvu posjetitelja, izrađen prema propisanoj metodologiji izračuna.

Izračun prihvatnog kapaciteta mora izrađivati turistička zajednica koja je djelomično ili u cijelosti osnovana na području jedinice lokalne samouprave koja je prema indeksu turističke razvijenosti razvrstana u kategoriju I i II. Ako izračun prihvatnog kapaciteta izrađuje više turističkih zajednica, potrebno je sporazumom definirati obuhvat područja za koje se izrađuje izračun prihvatnih kapaciteta.

Izračun prihvatnih kapaciteta destinacije predstavlja stručnu podlogu pri prostornom planiranju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za koju se izrađuje. Izračun prihvatnih kapaciteta izrađuje se temeljem Smjernica za izračun osnovnih pokazatelja destinacije koji su dopuna metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta koja je propisana Pravilnikom o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 112/24).

Stoga je održivi nosivi kapacitet općinskog područja funkcija dostignutog, planiranog i željenog razvoja, a njegovu izradu treba temeljiti na:

- važećim Prostornim planovima uređenja i Urbanističkim planovima uređenja Općine Okrug,
- službenim podacima iz sustava eVisitor, koji osigurava točno praćenje turističkog prometa,
- pokazateljima okolišne, infrastrukturne i društvene održivosti prema Smjernicama za izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta destinacije Republike Hrvatske,
- ciljevima definiranim u Planu upravljanja destinacijom i razvojnim strategijama Splitsko-dalmatinske županije.

Pristup određivanju održivog (prihvatnog) kapaciteta za Općinu Okrug stoga podrazumijeva interdisciplinarno sagledavanje prirodnih, društvenih i gospodarskih čimbenika, uz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice, turističkog sektora i nadležnih tijela

Ovo poglavlje izrađeno je na temelju zasebnog dokumenta za izračun prihvatnog kapaciteta. Izračun prihvatnog kapaciteta sadržava detaljne tablice, izračune, karte i grafičke prikaze korištene u ovoj analitičkoj sintezi.

2.1. Definiranje i zoniranje područja obuhvata

Sukladno Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 112/24) definirano je kako se područje obuhvata za koji se izrađuje prihvatni kapacitet mora se podijeliti na prostorno-funkcionalne zone.

Za izračun prihvatnog kapaciteta na razini destinacije potrebno je definirati područje obuhvata za koji se izrađuje izračun prihvatnih kapaciteta poštujući strateške dokumente koji su definirali rivijeru, kraj, područje, otok, klaster i druge prepoznate turističke cjeline sukladno Zakonu o turizmu.

Analiza prihvatnog kapaciteta provedena je za cjelokupno administrativno područje Općine Okrug, koje obuhvaća naselja Okrug Gornji i Okrug Donji, te pripadajuće obalne i otočne prostore. Sukladno *Prostornom planu uređenja Općine Okrug (PPUO Okrug)* i smjernicama Ministarstva turizma i sporta, područje destinacije podijeljeno je u pet funkcionalnih zona (A–E), koje omogućuju analitičko praćenje turističkih pritisaka i razine prostorne opterećenosti:

Zona	Opis i karakteristike	Prostorni obuhvat
A – Obalno turističko područje	Najintenzivnija zona turističkih aktivnosti; visoka izgrađenost i smještajni kapaciteti uz obalu	Okrug Gornji – Rožac, Toč, Saldun, centar naselja, Mavarčica, Bušinci, Rastići
B – Urbana i naseljena zona	Kompaktna područja stanovanja i mješovite namjene s izraženom apartmanizacijom	Središnji dijelovi Okruga Gornjeg i Donjeg
C – Ruralna i zaleđe naselja	Poljoprivredna i stambena područja nižeg intenziteta, očuvani ruralni krajolik	Zaleđe i središnji dijelovi općine
D – Prirodna i krajobrazno-zaštićena zona	ZOP, šumske površine i otočna područja visoke ekološke vrijednosti	Duboka, Racetinovac, Kraljevac, Pijavica
E – Zona posebne turističke i infrastrukturne namjene	Luke, marine, sportski i rekreativni kompleksi	Fumija, Rasova, Kava, kamp Rožac

2.2. Odabir metodologije procjene prihvatnog kapaciteta

Procjena prihvatnog kapaciteta provedena je prema odredbama Pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta destinacije (NN 112/24) i Zakona o turizmu (NN 156/23), uz kombiniranu primjenu kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja.

Analiza se temeljila na:

- prostorno-planskoj dokumentaciji (PPUO Okrug, kartografski prikazi građevinskih područja),
- dostupnim statističkim podacima o kretanjima broja posjetitelja, kapacitetima i opterećenjima različitih tipova infrastrukture i suprastrukture, sezonalnosti i sličnim parametrima,
- te dvjema online anketama provedenima među lokalnim stanovništvom i posjetiteljima putem platforme EUSurvey.

Tijekom provedbe istraživanja došlo je do izmjena službenih smjernica Ministarstva, što je rezultiralo neadekvatnim uzorcima anketa i ograničenjem za detaljnu kvantifikaciju pojedinih

pokazatelja. Zbog toga su rezultati korišteni indikativno kao polazište za razvoj sustava praćenja prihvatnog kapaciteta u idućem planskom razdoblju.

2.3. Analiza razine nosivosti destinacije

Analizom dostupnih pokazatelja utvrđene su razlike u prostornoj, infrastrukturnoj, okolišnoj i društvenoj nosivosti po zonama. Najveće opterećenje prisutno je u obalnim i urbanim zonama (A i B), dok ruralne i prirodne zone (C i D) pokazuju niži stupanj iskorištenosti i značajan potencijal za održivi razvoj.

Ključne skupine analiziranih pokazatelja obuhvaćaju:

- **Prostorne i demografske pokazatelje** – gustoća izgrađenosti, broj ležajeva po stanovniku, udio turističkih i stambenih jedinica;
- **Infrastrukturne pokazatelje** – kapacitet i opterećenje vodovodne, energetske i prometne infrastrukture;
- **Okolišne pokazatelje** – udio ZOP-a, zelene površine, zbrinjavanje otpada i potrošnju resursa;
- **Društvene pokazatelje** – zadovoljstvo stanovnika, percepcija gužvi i buke, zadovoljstvo boravkom posjetitelja.

2.4. Procjena dostignute razine prihvatnog kapaciteta

Procjena razine dostignutog kapaciteta provedena je usporedbom izračunatih vrijednosti pokazatelja s graničnim standardima iz Pravilnika.

Sažetak rezultata po zonama prikazan je u tablici:

Zona	Razina opterećenja	Ocjena	Ključni izazovi
A – Obalno turističko područje	Premašena	Iznad standarda	Gužve, promet, infrastruktura, apartmanizacija
B – Urbana i naseljena zona	U zoni dostizanja	Ispod standarda	Nedostatak parkirališta, komunalni kapaciteti
C – Ruralna i zaleđe naselja	Ispod zone dostizanja	Rezervni kapacitet	Nedovoljno valorizirano zaleđe, poljoprivreda
D – Prirodna i krajobrazna zona	Ispod zone dostizanja	Rezervni kapacitet	Potreba za očuvanjem krajobraza i ZOP-a
E – Posebne turističke i infrastrukturne zone	U zoni dostizanja	Lokalizirano opterećenje	Sezonske fluktuacije, nadzor potrošnje resursa

2.5. Analize scenarija

Radi sagledavanja mogućih promjena prihvatnog kapaciteta u budućnosti izrađena su tri razvojna scenarija – održivi, trendovski i prekomjerni. Oni služe kao okvir za proaktivno planiranje i usmjeravanje razvoja u željenom smjeru:

Scenarij	Opis	Očekivani učinci
Održivi scenarij	Postupno upravljanje rastom, jačanje infrastrukture i razvoj selektivnih oblika turizma	Stabilizacija pritiska, povećanje kvalitete i produženje sezone
Trendovski scenarij	Nastavak postojećih trendova bez dodatne regulacije	Daljnje opterećenje zona A i B, stagnacija zadovoljstva
Prekomjerni scenarij	Intenzivan rast smještajnih i infrastrukturnih kapaciteta	Prekoračenje granica nosivosti i pad kvalitete okoliša

Za destinaciju Okrug preporučuje se održivi scenarij razvoja, koji podrazumijeva kontrolirani rast, uravnoteženu prostornu distribuciju i integrirano upravljanje resursima.

2.6. Donošenje zaključaka i preporuka

Analiza prihvatnog kapaciteta pokazuje da su zone A i B dosegle gornje granice održivog razvoja, dok zone C i D raspolažu značajnim rezervnim kapacitetima. Zona E zahtijeva praćenje sezonskih opterećenja, osobito u pogledu prometa i potrošnje resursa.

Ključne preporuke:

- ✓ Uspostaviti sustav kontinuiranog prikupljanja podataka o turističkom prometu, infrastrukturi, otpadu i zadovoljstvu stanovnika;
- ✓ Ograničiti daljnji rast smještajnih kapaciteta u obalnim zonama (A i B) do uspostave sustava mjerenja;
- ✓ Razvijati održive i selektivne oblike turizma u zonama C i D;
- ✓ Uspostaviti indikatorski sustav praćenja za evaluaciju nosivosti po zonama;
- ✓ Po potrebi, temeljem članka 31. Zakona o turizmu, razmotriti Odluku o ograničavanju povećanja kapaciteta u najopterećenijim zonama.

3. ANALIZA STANJA

Analiza stanja u planu upravljanja destinacijom je temeljni korak u procesu planiranja i upravljanja turističkom destinacijom. Riječ je o detaljnom istraživanju i procjeni postojećih uvjeta destinacije s ciljem identificiranja trenutnih resursa, potencijala, izazova, prilika i prijetnji. Ova analiza pruža ključne informacije potrebne za oblikovanje mjera koje će poticati razvoj turizma u skladu s održivim principima.

Općina Okrug smještena je u Splitsko-dalmatinskoj županiji, na zapadnoj strani otoka Čiova, koji je administrativno podijeljen između Grada Splita, Grada Trogira i Općine Okrug. Površina Općine iznosi 9,81 km², što čini 0,22% ukupne kopnene površine županije. Općinu Okrug čine 2 naselja: Okrug Gornji i Okrug Donji. Okrug Gornji zauzima površinu veličine 7,6 km², a Okrug Donji zauzima 2,2 km². Prostor Općine je brdovit, a obalni dio karakterizira mnoštvo malih, slikovitih uvala i plaža. Prisutne su jame i otočići. Geološki sastav tla čine vapnenci. Prevladava makija (česmina, mirta, pelin, smrča i dr.) te borove šume.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, Općina Okrug je imala 2.995 stanovnika, od čega u Okrug Gornjem 2.760, a Okrug Donjem 235. Stanovništvo se bavi turizmom, trgovinom i ugostiteljstvom, poljoprivredom te lovom i ribolovnim gospodarstvom. Jedna od ključnih značajki Općine Okrug je blaga mediteranska klima, koja se odlikuje sunčanim i vrućim ljetima te vjetrovitim i blagim zimama. Ovi klimatski uvjeti savršeno pogoduju razvoju ove male, ali idilične destinacije. Prosječno padne oko 900 mm oborina na godinu. Suša je redovita pojava. Južna je strana izložena jugu, a zaštićena od bure, dok je na sjevernoj strani obrnuta pojava. Za vrijeme jačih kiša javljaju se vododerine.

Posjetitelji mogu uživati u fish pikniku, a također u ponudi su izleti ronilačke avanture, biciklistička/quad tura po Čiovu.

3.1. Glavni elementi analize stanja u planu upravljanja destinacijom

Glavni elementi analize stanja u planu upravljanja destinacijom obično obuhvaćaju sljedeće aspekte:

1. Definiranje ciljeva analize - precizno definiranje ciljeva analize kako bi se usmjerilo istraživanje prema specifičnim aspektima destinacije,
2. Prikupljanje podataka - podaci se prikupljaju iz raznih izvora, uključujući statističke podatke, postojeće studije, intervju s ključnim dionicima, ankete lokalnog stanovništva i turista, te promatranja na terenu,
3. Analiza i vrednovanje turističke resursne osnove:
4. Resursna osnova - identifikacija prirodnih i kulturnih resursa, kao i ekonomski potencijal destinacije
5. Turistička atrakcija - analiza broja, vrste i kvalitete atrakcija (prirodne, kulturne, povijesne) te njihov potencijal za privlačenje posjetitelja
6. Prometna i komunalna infrastruktura - ocjena povezanosti destinacije, dostupnosti i kvalitete ključne infrastrukture

7. Prirodna i prostorna obilježja - procjena utjecaja turizma na okoliš i prostor te usklađenost s prostornim planovima
8. Izrada izvješća o provedenoj analizi - zaključci analize se integriraju u sveobuhvatno izvješće koje sadrži ključne podatke i informacije potrebne za oblikovanje strategija i mjera unaprjeđenja destinacije, a koje na koncu postaje osnova za planiranje budućeg razvoja.

Svrha analize stanja u planu upravljanja destinacijom:

- Identificirati prednosti koje treba iskoristiti i slabosti koje treba riješiti,
- Prepoznati prilike za daljnji razvoj turističke ponude,
- Utvrditi prijetnje koje mogu ograničiti razvoj destinacije,
- Stvoriti podlogu za strateško planiranje koje uključuje mjere i aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje turističkog proizvoda, infrastrukture, resursa i održivosti.

Ova analiza daje uvid u trenutnu turističku ponudu, resurse, infrastrukturu, atrakcije te potencijal za daljnji razvoj. Služi kao osnova za planiranje mjera i aktivnosti koje će poboljšati turističku ponudu i upravljanje destinacijom.

Cilj analize upravljanja destinacijom TZO Okrug je procijeniti trenutne uvjete i potencijale destinacije s ciljem održivog razvoja turizma koji će pridonijeti gospodarskom rastu, očuvanju kulturnih i prirodnih resursa te poboljšanju kvalitete života lokalnog stanovništva. Analiza će omogućiti informirano donošenje odluka o budućim mjerama koje će unaprijediti turističku ponudu, infrastrukturu i imidž destinacije, uz istovremeno očuvanje identiteta i okoliša TZO Okrug.

Analiza stanja uključuje analizu tržišta te polaznih gospodarskih, društvenih, prirodnih i prostornih elemenata destinacije, a osobito:

- popis turističkih proizvoda i usluga,
- analizu resursne osnove,
- analizu javne turističke infrastrukture,
- analizu komunalne infrastrukture,
- analizu prometne infrastrukture,
- analizu stanja digitalizacije,
- analizu stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama,
- analizu organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi),
- analizu stanja i potreba ljudskih potencijala,
- analizu komunikacijskih aktivnosti,
- analizu konkurencije,
- izvješće o provedenoj analizi stanja.

Za svaki pojedini element uključen u analizu stanja potrebno je uzeti u obzir broj i vrstu, kvalitetu, posebnosti, promjene i izazove te identifikaciju tržišnih trendova i potencijala turističkih proizvoda.

3.2. Analiza elemenata turističke destinacije

Analiza elemenata turističke destinacije obuhvaća ključne aspekte koji privlače posjetitelje, uključujući prirodne ljepote, kulturnu baštinu, infrastrukturu, smještaj i usluge. Evaluiraju se turistički resursi, kvaliteta usluga, transportna dostupnost i marketinške aktivnosti. Cilj je identificirati prednosti i slabosti destinacije te stvoriti strategije za održivi razvoj turizma.

3.2.1. Analiza turističkih proizvoda i usluga

Područje TZO Okrug poznato je po jedinstvenom spoju prirodnih ljepota i povijesne baštine koje čine ključni temelj turističke ponude. Analiza atrakcija uzima u obzir njihov broj, vrstu, kvalitetu, posebnosti, te izazove s kojima se suočavaju u okviru trenutnih tržišnih trendova i potencijala turističkih proizvoda.

Tablica 3. Analiza turističkih proizvoda i usluga

Analiza turističkih proizvoda i usluga		
Smještaj		
Opis	Hoteli	/
	Apartmani	2.888 apartmana, 7.655 glavnih kreveta i 1.574 pomoćnih kreveta
	Studio apartmani	598 studio apartmana, 1.566 glavnih kreveta i 14 pomoćnih kreveta
	Sobe	212 soba, 451 glavnih kreveta i 12 pomoćnih kreveta
	Kampovi	Ukupno je 2 kampa na području Turističke zajednice Okrug – Kamp „Rožac“ i Kamp „Labadusa“
	Kuće za odmor	130 kuća za odmor, 835 glavnih kreveta i 134 pomoćnih kreveta
	OPG, seljačko domaćinstvo	/
	Objekti u domaćinstvu	1.497 objekata u domaćinstvu, 9.436 glavnih kreveta i 1.507 pomoćnih kreveta
	Nekomercijalni smještaj	1.312 smještaja, 6.095 glavnih kreveta, 1.906 pomoćnih kreveta
Kvaliteta	- Na kvalitetu smještaja na području TZO Okrug ukazuje personaliziran pristup te ljubaznost i susretljivost okružkih domaćina (kako kažu gosti, kvalitetno gostoprimstvo s dobrosusjedskom toplinom!) u kombinaciji sa pomno uređenim objektima privatnog smještaja među kojima ima i pravih malih oaza luksuza, dobitna su formula zahvaljujući kojoj se gosti u Okrug vraćaju i po 10 godina!	
Posebnosti	- Smještajni kapaciteti na području TZO Okrug imaju sjajan pogled na morsku pučinu dostojan i najotmjenijih svjetskih ljetovališta. - Kristalno čisto more i dugačka šljunčana plaža u kombinaciji sa mirisnom mediteranskom florom koja pruža bogatu hladovinu, sjajna su pozivnica za posjet, a gostima su na raspolaganju odlično opremljene mobilne kućice i kamp mjesta sa lijepo uređenim sanitarnim prostorom koji zadovoljava visoke higijenske standarde. - Pored kamping mjesta i mogućnosti najma prikolica, ovdje se nude i brojne druge usluge – od rent-a-cara, do organiziranih izleta u atraktivne destinacije u okruženju.	
Promjene i izazovi	- S obzirom na porast broja turista i razvoj smještajnih jedinica, postoji rizik prekomjerne izgradnje i urbanizacije koja bi mogla narušiti prirodni krajolik i tradicionalni način	

	života. Održavanje ravnoteže između razvoja turizma i očuvanja prirodnog okoliša jedan je od glavnih izazova. - Porast potražnje za luksuznim smještajem, sve veći broj turista traži vile s bazenima i modernim sadržajima, što potiče razvoj luksuznih objekata, ali može dovesti do homogenizacije ponude. - Sezonalnost i visoka ovisnost o ljetnim mjesecima ključni su izazovi za turističku zajednicu Okrug i šire područje županije. Većina dolazaka i rezervacija koncentrirana je u srpnju i kolovozu, što otežava održivost turističkih objekata tijekom ostatka godine.	
Tržišni trendovi i potencijali	- Turisti sve češće traže autentične i manje posjećene destinacije, što TZO Okrug stavlja u povoljnu poziciju. - Uvođenjem aktivnosti koje privlače posjetitelje izvan glavne ljetne sezone (npr. eno-gastronomski festivali, pješačke ture, wellness programi) može se produžiti sezona i povećati popunjenost smještaja. - Ponuda usluga vezanih za avanturistički turizam može privući ljubitelje prirode tijekom proljeća i jeseni.	
Ugostiteljstvo		
Opis	Restorani, bistro, konobe, pizzeria, Grill, Fast food	- 12 restorana, 3 bistroa, 10 konobi i pizzeria & grill, 2 snack bar/fast food
	Caffe barovi	- 28 caffe barova
	Agroturizam	/
Kvaliteta	- Općina je popularna destinacija, pa su mnogi restorani, konobe i kafići posvećeni pružanju autentičnih dalmatinskih jela i pića. U ponudi se često nalaze domaći specijaliteti poput janjetine na žaru, pašticide, ribljih jela, lokalnih sireva i vina. Mnogi objekti, posebno oni uz obalu, nude predivan ambijent s pogledom na more, što dodatno doprinosi iskustvu.	
Posebnosti	- Jedno od najpoznatijih jela koja se redovito nalaze na okružkim stolovima, osobito tijekom važnih proslava, jest janjetina na žaru, a tu je i dalmatinska paštica koja, zbog složenosti pripreme, zaslužno zauzima svoje mjesto na Popisu gastronomske baštine Hrvatske! - Nezaobilazni su dalmatinski specijaliteti poput „rožate“, „paradižota“ ili trogirске „rafirole“ - Ljubazni okružki domaćini poslužuju omiljeno tradicionalno predjelo – pršut i sir	
Promjene i izazovi	- TZO Okrug nudi veliki potencijal za rast, suočava se s izazovima koji zahtijevaju prilagodbu sezonalnosti, održavanju kvalitete, ekološki izazovi, kadrovski izazovi, cijene i konkurencija. Adaptacija na ove promjene bit će ključna za daljnji uspjeh ugostiteljske ponude regije.	
Tržišni trendovi i potencijali	- Kako bi se tržišni trend i potencijal održao u TZO Okrug potreban je fokus na autentičnosti, inovacije, educirati osoblje, ulagati u ekološki turizam i promocije te održati kvalitetu usluge i poboljšati infrastrukturu (bolje parkirne zone, pristup moru, biciklističke staze) kako bi bilo pogodnije za posjetitelje.	
Turističke atrakcije		
Opis	- TZO Okrug nudi brojne atrakcije koje privlače posjetitelje zbog svoje prirodne ljepote, kulturne baštine i blizine Splita i Trogira. - Glavne atrakcije uključuju povijesne građevine, prirodne ljepote, kulturne manifestacije. - Kulturno-povijesne atrakcije: ruševni ostaci ljetnikovca Racetini, sakralna graditeljska baština Crkva sv. Karla Boromejskog i Crkva sv. Tudora, crkvice sv. Ivana Krstitelja, ostaci ranokršćanske crkve i samostana Sv. Eufemije, ostaci kaštela benediktinskog samostana Sv. Ivana	

	- Prirodne atrakcije: plaže, uvala Racetinovac i otok Fumija, podmorje - Događaji: manifestacija „Okruške ljetne večeri“ s ribarskim večerima, Dječjim tjednima, smotrama klapa, smotrama folklora - Agroturističke atrakcije: obiteljska imanja koja proizvode domaće proizvode koje je moguće degustirati, maslinici
Kvaliteta	- Kvaliteta obale i prirodnih resursa, uključujući predivne zalaske sunca i šetališta uz more, čini ovu destinaciju atraktivnom. - Većina kulturno – povijesne baštine je zaštićena.
Posebnosti	- Okrug je poznat po svojim plažama, koje su među najljepšima u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Plaže karakteriziraju kristalno čisto more, šljunčane obale i tirkizna voda, što je čini idealnim odredištem za obiteljski turizam i ljubitelje sunčanja i kupanja. Okrug je savršeno mjesto za one koji traže opuštanje na plaži, a opet žele biti u blizini popularnijih gradova poput Splita i Trogira. - Otok je prepun zelenih površina, maslinika i mirnih uvala koje su idealne za pješčenje, biciklizam i istraživanje. - Bogata povijest i tradicija ribarskog mjesta s brojnim starim crkvama i povijesnim građevinama.
Promjene i izazovi	- Sezonalnost može predstavljati izazov jer se mnogi ugostiteljski objekti i atrakcije zatvaraju izvan turističke sezone, a to može smanjiti kvalitetu iskustva za posjetitelje koji dolaze u izvansezonskom razdoblju. - Potrebno je daljnje ulaganje u održavanje i očuvanje kulturnih spomenika i atrakcija te uređenje pješačkih staza koje bi povezale kulturno-povijesne atrakcije. - Izgradnja interpretacijskog centra koji bi prezentirao dugu tradiciju ribarstva u Okrugu. - Poželjno je smanjenje negativnog utjecaja na prirodu, more i obalu, a potrebno povećati svijest o ekološkim praksama i održivom razvoju koji može podići ukupnu kvalitetu turističkih atrakcija.
Tržišni trendovi i potencijali	- Okrug može dodatno iskoristiti svoju gastronomsku ponudu kao što su brudet, janjetina na žaru, dalmatinska rožata, okruške plove te organizirati kulturne manifestacije koje uključuju glazbu, ples i folklorne običaje. - Organiziranje sportsko-rekreativnih manifestacija, poput triatlona ili jedriličarskih regata moglo bi privući sportsku publiku i avanturiste.
Turističke usluge	
Opis	- Turističke usluge koje se nude na području TZO Okrug odnose se na bicikliziranje u mediteranskom ambijentu, ronjenje, rafting na rijeci Cetini, zip line, biciklistička/quad po Čiovu, safari drive izlet na Kozjak.
Kvaliteta	- Zajednica stvara sadržaje i manifestacije kako bi privukla posjetitelje, ali su sadržaji relativno ograničeni osobito izvan ljetne sezone. - Smještaj u većini objekata odgovara standardima udobnosti. - Okrug nudi određene kulturne aktivnosti, poput posjeta crkvama i povijesnim lokalitetima, i manjih lokalnih manifestacija.
Posebnosti	- Autentična gastronomija, prirodne atrakcije te povijesne znamenitosti. - Mirna i opuštajuća atmosfera, koja je idealna za obiteljski turizam. - Okrug je bogat kulturološkim i povijesnim znamenitostima.
Promjene i izazovi	- Ključni izazovi i promjene s kojima se susreće TZO Okrug su sezonalnost turizma, konkurencija, održavanje kvalitete usluga, edukacija osoblja i informatizacija.
Tržišni trendovi i potencijali	- TZO Okrug može: - razviti digitalne platforme za lakšu rezervaciju smještaja, izleta, restorana i usluga, uključujući mobilne aplikacije s interaktivnim vodičima,

- može organizirati kulinarske ture, festivale hrane i vina, te omogućiti turistima da sudjeluju u radionicama kuhanja tradicionalnih dalmatinskih jela,
- može proširiti svoje marketinške kampanje prema novim tržištima.

Atrakcije TZO Okrug imaju veliki potencijal, posebno zbog jedinstvenih povijesnih i prirodnih elemenata koji su još uvijek relativno neiskorišteni u punom turističkom smislu. Ključne su prilike u razvoju održivog turizma, znanstvenih programa i promociji autentične kulturno-gastronomske ponude. Potrebna su dodatna ulaganja u infrastrukturu i marketinšku strategiju kako bi se povećala prepoznatljivost i konkurentnost općine kao atraktivne turističke destinacije.

3.2.2. Analiza popisa resursne osnove

Popis resursne osnove TZO Okrug obuhvaća prirodne i kulturne infrastrukturne resurse koji su temelj za razvoj turizma. Prilikom izrade takvog popisa potrebno je uzeti u obzir broj i vrstu resursa, njihovu kvalitetu, posebnosti te promjene i izazove s kojima se destinacija suočava. Također, važno je identificirati tržišne trendove i potencijalne turističke proizvode koji se mogu razviti na temelju ovih resursa.

Tablica 4. Popis resursne osnove Turističke zajednice Općine Okrug

Popis resursne osnove Turističke zajednice Općine Okrug	
Kulturna baština	
Opis	- Bogatu kulturnu baštinu TZO Okrug, koja obuhvaća područja Okrug Gornji i Okrug Donji, čine značajne povijesne i kulturne znamenitosti te ribarska tradicija ovog kraja. - Vjerska baština i ljetnikovci: Župna crkva Uzvišenja Sv. Križa, nekadašnja župna crkva Sv. Karla Boromejskog, Crkva Sv. Tudora, Crkva sv. Ivana Krstitelja, ostaci ljetnikovca Racetin, ostaci ranokršćanske crkve i samostana Sv. Eufemije, ostaci kaštela benediktinskog samostana Sv. Ivana - Arheološka baština: priobalna konstrukcija antičke vile i ležište rožnjaka na pličini uz otok Fumiju koja je smještena na istočnojadranskoj navigacijskoj ruti i tu je distribuirana značajna količina rimskodobnih keramičkih nalaza pa sve zajedno upućuje na postojanje niza objekata uz sjevernu obalu središnjeg dijela Fumije, nasuprot uvali Široka, gdje je registrirano postojanje objek(a)ta s cisternom. Otkriveni ostatci potopljene obale i keramičkog materijala smatraju se ostacima maritimne vile. - Otočić Kraljevac nalazi se istočno od Sv. Fumije, a međusobno su povezani podvodnim grebenom. U podmorju su pronađeni veći dijelovi trbuha antičkih amfora, - Turistička zajednica Općine Okrug organizira i podržava lokalne manifestacije koje oživljavaju bogatu tradiciju, kulturu i zajedništvo ovog područja. Među važnijim događajima izdvajaju se Okružke ljetne večeri, ribarske večeri, koncerti omiljenih domaćih izvođača, smotre klapa, nastupi mjesnih klapa i mandolinskog orkestra. - Nematerijalna kulturna baština Okruga, posebno u kontekstu okružke čakavice, predstavlja važan dio identiteta lokalne zajednice. Čakavica, kao jedan od najstarijih i najbogatijih dijalekata u Hrvatskoj, sadrži mnoge vrijednosti koje mogu postati osnovom za turističke proizvode i kulturne manifestacije.
Kvaliteta	- Bogatstvo prirodnih ljepota, kulturnih znamenitosti i povijesne baštine. - Raznovrsne aktivnosti za sve uzraste. - Očuvana autentičnost kraja i održiv pristup razvoju turizma.
Posebnosti	- Povijesne utvrde i crkve koje svjedoče o bogatoj prošlosti i kulturno-umjetničkoj baštini područja.

	- Promicanje lokalnih običaja s naglaskom na tradiciju ribarstva. Razvijanje i očuvanje nematerijalne kulturne baštine Okruga, posebice kroz okružku čakavicu, nudi brojne mogućnosti za turizam, obrazovanje i kulturnu revitalizaciju.
Promjene i izazovi	- Potrebno je kontinuirano ulaganje u očuvanje i obnovu povijesnih znamenitosti. - Komercijalizacija kulturne baštine, briga za autentičnost. - Uvođenje modernih tehnologija i promjene u načinu života često dolaze u sukob s očuvanjem tradicije. - Modernizacija uz poštovanje kulturnih vrijednosti.
Tržišni trendovi i potencijali	- Okrug može razviti i promovirati kulturne ture koje uključuju posjete povijesnim crkvama, arheološkim nalazištima. - Okrug može promovirati održivi turizam koji povezuje kulturnu baštinu i prirodnu ljepotu. - TZO Okrug može razviti programe koji omogućuju posjetiteljima da sudjeluju u očuvanju kulturne baštine.
Prirodni resursi	
Opis	- Općini Okrug pripada prekrasan arhipelag otoka/otočića/hridi: Sv. Fumija, Kraljevac, Pijavica, Zaporinovac, Galera, Balkun, Čelica Mala. - Šumske površine i utvrđene zaštićene šume štite se odsječe i krčenja, u svrhu održavanja i unapređivanja njihove biološke raznolikosti, produktivnosti, sposobnosti obnavljanja te njihove zaštitne funkcije. - Bioraznolikost u podmorju.
Kvaliteta	- Čisto more i prirodne plaže. - Plodno tlo pogodno za poljoprivredu, osobito za uzgoj maslina i vinove loze. - Mediteranska klima. - Geološke osobitosti podmorja.
Posebnosti	- Idealno za ekoturizam s očuvanim prirodnim područjima, bogatstvom flore i faune. - Mogućnost formiranja geoparka okružkog arhipelaga. - Pogodno za razvoj biciklističkih i pješačkih staza.
Promjene i izazovi	- Održavanje ekološke ravnoteže u kontekstu povećanja turističke aktivnosti, povećan broj turista može dovesti do preopterećenja infrastrukture (promet, vodovod, kanalizacija) i povećanog pritiska na prirodne resurse (obale, plaže, voda). - Klimatske promjene i potreba za održivim korištenjem prirodnih resursa.
Tržišni trendovi i potencijali	- TZO Okrug ima veliki potencijal za daljnji razvoj turizma i drugih sektora gospodarstva, a sve uz uključivanje različitih ponuda, prilagodbom trendova te očuvanju prirodnih resursa. - Korištenje pametnih tehnologija, ulaganje u ekološke infrastrukture i razvoj ekoturizma i poljoprivredno-turističkog sektora može značajno unaprijediti konkurentnost destinacije.

Područje Turističke zajednice Općine Okrug raspolaže bogatom resursnom osnovom, ali ključ za daljnji razvoj leži u boljoj promociji, edukaciji lokalnog stanovništva i ulaganjima u infrastrukturu. Iskorištavanjem prirodnih ljepota, kulturne baštine i tradicije moguće je razviti specijalizirane turističke proizvode, čime bi se ovo područje profiliralo kao prepoznatljiva turistička destinacija koja nudi autentične doživljaje i očuvan prirodni okoliš.

3.2.3. Analiza javne turističke infrastrukture

Analiza javne turističke infrastrukture obuhvaća procjenu osnovnih elemenata koji omogućuju turističku djelatnost u određenom području. Primarna turistička infrastruktura odnosi se na biciklističke rute i popratna infrastruktura (stanice za servis bicikala, brojila, biciklističkog prometa, parkirališta za bicikle i sl.), dvorci, utvrde i kurije, kongresni centri, odmorišta i vidikovci, kamp odmorišta, kupališta, plaže i popratna infrastruktura, planinarska infrastruktura: planinarski putovi i planinarski objekti (domovi, kuće, skloništa), pješačke trekking staze i staze dugog hodanja, poučne, hodočasničke, konjičke, zipline i druge tematske staze, staze, šetnice, stajališta uz more, jezera i rijeke, centri za posjetitelje, interpretacijski centri, info ploče i turistička signalizacija, vozila odnosno plovila namijenjena za prijevoz posjetitelja turističkih atrakcija. Sekundarnu turističku infrastrukturu čine arheološka nalazišta, speleološki objekti, povijesni spomenici i popratna infrastruktura, parkirališta i pristupne ceste u funkciji turističke infrastrukture koja nisu javne ceste, javni sanitarni čvorovi, sportski objekti i ostala sportska infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma i rodne kuće poznatih osoba.

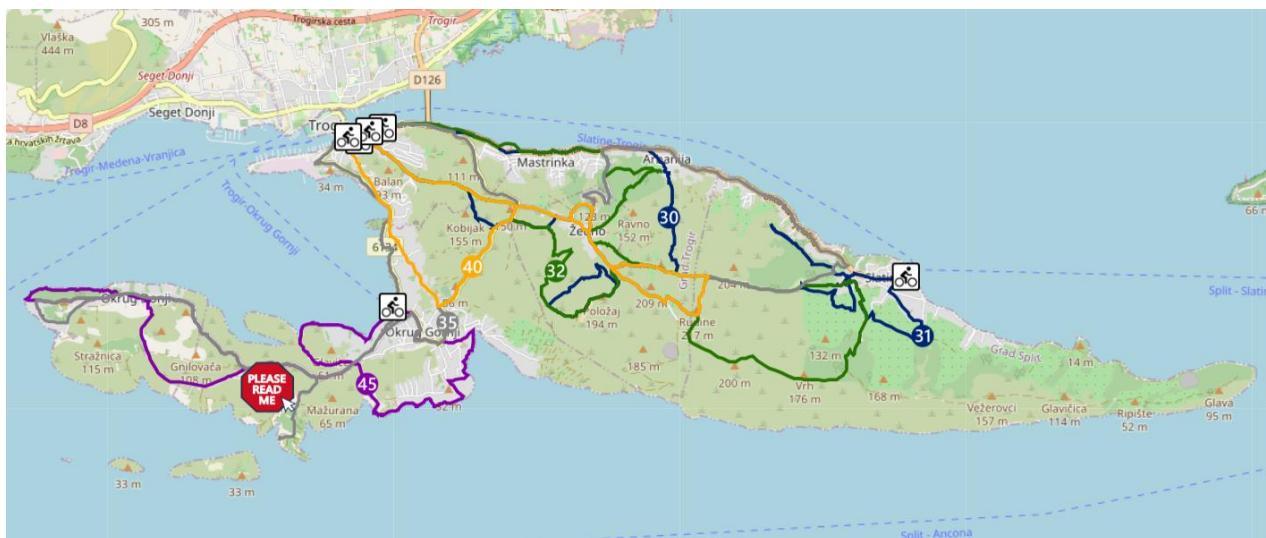
Tablica 5. Javna turistička infrastruktura u Općini Okrug

Javna turistička infrastruktura	
Primarna turistička infrastruktura	
Opis	Biciklističke rute na području Općine Okrug su: Broj staze 45: Okrug rivijska - Dužina staze: 17,3 km Visinska razlika: 286 m Vrijeme vožnje: 1:00-1:30 h Točke interesa: Okrug - Panorama, Kapela sv. Ivana Krstitelja, Uvala Mavarčica - Photo point Početna točka: Okrug Gornji - marina Family Trekking staze na području Općine Okrug: -Broj staze 35: Mistika otoka - Dužina staze: 33,6 km Visinska razlika: 565 m Vrijeme vožnje: 1:30-2:30 h Polazna točka: Trogir-Čiovo - Broj staze 40: Čiovska blago - Dužina staze: 13,4 km Visinska razlika: 292 m Vrijeme vožnje: 1:00-2:00 h Polazna točka: Trogir-Čiovo Kamp odmorišta: Kamp Rožac i Kamp Labadusa Plaže: 1. Plaža Toć (Copacabana) 2. Plaža Camp Rožac 3. Plaža Debeli Rožac 4. Kuzmića Uvala 5. Planikovica 6. Uvala Racetinovac (Pantera) 7. Plaža Rudej (Stari Porat)

	8. Uvala Krušica 9. Uvala Kava 10. Uvala Široka 11. Uvala Duga 12. Plaža Rastići 13. Plaža Bušinci 14. Plaža Bočić 15. Uvala Mavarčica 16. Vela Draga (Bila plaža) 17. Uvala Duboka- Labadusa 18. Uvala Tatinja 19. Uvala Kancelirovac 20. Uvala Pirčina 21. Uvala Branac Mali 22. Uvala Branac Veli 23. Mala Draga Šetnice: 1. Rožac – Lučica toč 2. Vela Draga – Mavarčica 3. Mavarčica - Tatinja
Kvaliteta	- Ugodan i slikovit ambijent, staze s manjim tehničkim preprekama. - Vožnje uz ugodnu klimu, sunce, a moguće ih je koristiti tijekom cijele godine.
Posebnosti	- Uživanje u pogledu na okolne znamenitosti, suhozide, maslinike, strme hridi i obližnje otočiće, uz karakteristične mirise mediteranskog bilja, pruža jedinstven doživljaj. Budući da je otok Čiovo isprepleten biciklističkim stazama, predstavlja idealnu destinaciju za one koji traže odmor s dozom adrenalina.
Promjene i izazovi	- Ulaganja u održivu turističku infrastrukturu postaju nužna kako bi se očuvala prirodna i kulturna baština te osigurala dugoročna održivost turizma. To uključuje razvoj biciklističkih staza, pješačkih puteva i drugih sadržaja koji promiču aktivni turizam i povezanost s prirodom.
Tržišni trendovi i potencijali	- Biciklističke i pješačke staze, blizina mora i mogućnosti za sportove na vodi (ronjenje, jedrenje) doprinose rastućoj potražnji za aktivnim odmorom. - Razvoj tematskih ruta.
Sekundarna turistička infrastruktura	
Opis	- Sv. Tudor – znamenitost iz 16. stoljeća - Sv. Karlo Boromejski – župna crkva do izgradnje nove crkve Uzvišenja sv. Križa. - Sv. Ivan Krstitelj – kameni svjedok pustinjačke tradicije na Čiovu - Kaštel sv. Ivana – u uvali Kancelirovac – nekadašnja osmatračnica na stijenama - Otočić Fumija - brojni nalazi antičke keramike i amfora uz obalu otoka, ostaci benediktinskog samostana - Ljetnikovac Racetini – u uvali Pantera, ostaci ladanjsko – gospodarskog sklopa iz 1650. godine - Javna parkirališta: - u ulici Šetalište Stjepana Radića u Okrugu Gornjem uz Županijsku cestu broj 6134 (prema projektu Regulacije prometa u mirovanju broj 19/07 kojeg je izradila tvrtka Trivium d.o.o. iz Splita),

	- u centru mjesta Okruga Gornjeg - nova crkva (prema projektu Uređenje parkirališta s pravom naplate u Okrugu Gornjem, br. T.D. 42/10 kojeg je izradila tvrtka Prometni projekti iz Splita). - u ulici Put Rudeja i na trgu Rudina u Okrugu Donjem (prema projektu uređenja prometa u ulici Put Rudeja i na trgu Rudine u Okrugu Donjem, br. T.D. 25/10 kojeg je izradila tvrtka Prometni projekti iz Splita).
Kvaliteta	- Autentičan kulturni identitet, koji čini značajnu komponentu turističke ponude. - Parkirališta - Obzirom na razvijen turizam, u ljetnim mjesecima evidentan je nedostatak parkirnih mjesta, osobito u ulici Šetalište Stjepana Radića u Okrugu Gornjem uz županijsku cestu 6134.
Posebnosti	- Pitoreskne okruške crkvice i ostaci nekadašnjih plemićkih prostora za ladanje pružaju izniman doživljaj razgleda vrijedne baštine.
Promjene i izazovi	- Integracija kulturne baštine u moderan turistički doživljaj. - Nedostatak komercijalizacije može biti prednost za turiste koji traže autentično iskustvo, ali istovremeno smanjuje atraktivnost za masovni turizam. - Parkirališta su često nedostatna u sezoni.
Tržišni trendovi i potencijali	- Sekundarna turistička infrastruktura u Općini Okrug ima značajan potencijal, ali zahtijeva ulaganje u interpretaciju, bolje povezivanje s turistima i dodatne sadržaje koji bi obogatili iskustvo posjetitelja. - Potrebno je uvesti vodiče i digitalne sadržaje i razviti kulturno-edukativne programe.

Slika 1. Cikloture

Općina Okrug bogata je prirodnim ljepotama, kulturnom baštinom i autentičnim tradicijama, ima značajan potencijal, ali i prostor za unapređenje. Vrijednost Općine Okrug leži u očuvanoj prirodi, arheološkim i povijesnim lokalitetima i strateškom položaju, no infrastrukturni problemi, nedostatak planskog razvoja i sezonalnost koče razvoj. Stvaranje prepoznatljivog identiteta destinacije, ulaganje u sekundarnu infrastrukturu i održivi turistički

sadržaji mogu Okrug pretvoriti u atraktivnu destinaciju za kulturni, obiteljski i aktivni turizam, spajajući baštinu, prirodu i moderne trendove.

3.2.4. Analiza komunalne infrastrukture

Komunalna infrastruktura ključni je element u razvoju turizma. Jedna od prednosti područja TZO Okrug je što je turistički primamljivo. Prednost područja je lokacija, čisto more, plaže, prirodne ljepote te aktivnosti i sadržaji za turiste. Ključan element za unaprjeđenje turističke ponude je razvoj odgovarajuće komunalne infrastrukture koja mora zadovoljiti potrebe lokalnog stanovništva i turista. U ovoj analizi uzeti su u obzir broj i vrsta infrastrukture, kvaliteta, posebnosti, promjene i izazovi te identifikacija tržišnih trendova i potencijala turističkih proizvoda.

Tablica 6. Analiza komunalne infrastrukture Turističke zajednice Općine Okrug

Analiza komunalne infrastrukture TZO Okrug	
Energetska infrastruktura	
Opis	- Distributer za obavljanje djelatnosti električne energije za područje Općine Okrug je poduzeće HEP ODS d.o.o. Elektrotermalacija Split – Pogon Trogir. Elektroenergetsku mrežu čine objekti napona 35, 10 i 0,4 kV. Područje Općine napaja se električnom energijom na 10 kV nivou iz trafostanice TS 35/10 kV Čiovo, a ona iz TS 110/35 kV Trogir preko dva kabela voda.
Kvaliteta	- Općina nije u potpunosti pokrivena sustavom električne energije, već pokrivenost iznosi 70%, dok priključenost kućanstva iznosi 95%. - Potrebe za napajanjem potrošača su zadovoljavajuće, no da bi se osigurala kvalitetna distribucija električne energije u ljetnim mjesecima, potrebna je rekonstrukcija postojećih i gradnja novih elektroenergetskih građevina i trafostanica.
Posebnosti	- Energetska infrastruktura na otoku prilagođena potrebama turističke zajednice. To uključuje razvoj i održavanje elektroenergetske mreže, opskrbu vodom, sustave odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te telekomunikacijsku infrastrukturu.
Promjene i izazovi	- Iako područje Općine Okrug obiluje prirodnim potencijalima za korištenje obnovljivih izvora energije – poput sunca, mora i vjetra – važeća zakonska regulativa koja ograničava takve aktivnosti unutar 1000 metara od obale onemogućava njihovo korištenje na razini općinskih projekata. Zbog toga se primjena obnovljivih izvora energije trenutno svodi isključivo na individualne objekte, odnosno privatne kuće.
Tržišni trendovi i potencijali	- S obzirom na značajne prirodne potencijale za korištenje obnovljivih izvora energije – poput sunca, mora i vjetra – koji su još uvijek nedovoljno iskorišteni, Općina nastoji potaknuti stvaranje ekološki osviještene zajednice kroz promociju i podršku racionalnog korištenja energije. U tom smjeru, aktivnosti u okviru postojeće mjere fokusirane su na edukaciju i informiranje građana o važnosti i mogućnostima korištenja obnovljivih izvora energije, kao i na modernizaciju javne rasvjete kroz prelazak na energetske učinkovite i ekološki prihvatljive LED rješenja. Dodatno, Općina potiče stanovništvo da iskoristi dostupne poticaje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, namijenjene povećanju energetske učinkovitosti obiteljskih kuća i stambenih zgrada.
Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta	

Opis	- Područje Općine u potpunosti je pokriveno fiksnom i mobilnom telefonijom, a osnovu mreže elektroničnih komunikacija čine dva pretplatnička stupnja (UPS) instalirana u Okrug Gornjem i Okrug Donjem povezana svjetlovodnim sustavom s centralom u Trogiru. Područje Općine u potpunosti je pokriveno 5G mrežom, a većim dijelom je provedena i optika.
Kvaliteta	- Širokopojasni pristup velikih brzina putem pokretnih mreža (5G) dostupan je na skoro cijelom području Općine Okrug. Kvaliteta fiksne internetske povezanosti varira s boljim uvjetima u centralnim dijelovima Okruga, dok se u nekim ruralnim područjima može primijetiti sporija veza.
Posebnosti	- Telekomunikacijski promet obavlja više operatera, a dobra pokrivenost mobilnom mrežom omogućuje i spajanje računala na brzu internetsku mrežu odnosno korištenje širokopojasnog pristupa internetu. Područje Općine u potpunosti je pokriveno 5G mrežom i optikom.
Promjene i izazovi	- TZO Okrug suočava se s izazovima u razvoju telekomunikacijske infrastrukture zbog zakonskih ograničenja koja sprječavaju korištenje obnovljivih izvora energije (OIE) unutar 1000 metara od mora.
Tržišni trendovi i potencijali	- Iako je izgrađenost telekomunikacijske mreže zadovoljavajuća, potrebna je rekonstrukcija i dogradnja iste u smislu uvođenja novih usluga i tehnologija, povećanja broja priključaka, kao i dodatno investiranje u širokopojasnu infrastrukturu.
Vodoopskrba i odvodnja	
Opis	- Za vodoopskrbu Općine zaduženo je komunalno poduzeće „Vodovod i kanalizacija Split“ d.o.o. - Općina Okrug vodom se opskrbljuje preko vodoopskrbnog sustava Trogir – Čiovo s izvora rijeke Jadro. Postojeća vodovodna mreža izgrađena je u priobalnom području Općine sa vodospremom i crpnim stanicama „Balan“ i „Okrug Gornji“ koje su sa podmorskim cjevovodom otok – kopno povezane na vodoopskrbni sustav centralne vodospreme „Pantana“ u Trogiru. Mreža vodoopskrbnih cjevovoda i hidranata izvedena je na većem dijelu Općine. Na vodovodnu mrežu priključeno je 95% kućanstava, dok je pokrivenost sustavom 75%. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2022. godini kućanstva u Hrvatskoj ukupno su potrošila 175.383.000 m³ vode, što čini 71,9% ukupno isporučene vode. Prosječna potrošnja po osobi iznosi oko 135 litara dnevno, odnosno 11,5 m³ po kućanstvu mjesečno. - Općina Okrug ima djelomično izgrađen sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda. U naselju Okrug Gornji izgrađena je mreža mješovitog sustava odvodnje koji je dio kanalizacijskog sustava Kaštela – Trogir – Čiovo, a na sustav odvodnje priključeno je oko 45% kućanstava.
Kvaliteta	- Kako vodoopskrbna mreža treba osigurati sanitarne i protupožarne količine vode te imati izgrađenu vanjsku nadzemnu hidratantsku mrežu, potrebna je rekonstrukcija sadašnjeg i izgradnja novog vodoopskrbnog sustava (čime će se osigurati kvalitetna opskrba vodom), što je započeto u sklopu Projekta EKO Kaštelanski zaljev. - U budućem razdoblju nastavlja se s izgradnjom kanalizacijskog sustava prema programu VIK-a. - U zadnjih nekoliko godina izgrađen je novi cjevovod kojim je riješen problem nedostatka vode u ljetnim mjesecima.
Posebnosti	- Općina Okrug u procesu je značajnog unapređenja svoje vodovodne i kanalizacijske infrastrukture. Nakon završetka projekta "Aglomeracija Kaštela-Trogir", stanovnici

	Općine Okrug imat će pristup modernom sustavu vodoopskrbe i odvodnje, što će značajno poboljšati kvalitetu života i zaštitu okoliša.
Promjene i izazovi	- U sklopu projekta "Aglomeracija Kaštela-Trogir", planira se izgraditi 26 kilometara kanalizacijske mreže i 19 kilometara vodovodnih cjevovoda, uz izgradnju šest crpnih stanica. Ovi radovi imaju za cilj povećati stopu priključenosti na sustav vodoopskrbe na 99%, dok će se priključenost na sustav odvodnje povećati sa sadašnjih 45% na 97%. - Problem odvodnje u nepriključenim područjima rješava se ispuštanjem otpadnih voda u sabirne i septičke jame koje se prazne prema potrebi.
Tržišni trendovi i potencijali	- Na području Općine za sada nema izgrađenih pročistača, ali s ciljem zaštite podzemnih voda i mora trebalo bi poraditi na ubrzanoj izgradnji kanalizacijske mreže te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskih ispusta. Prema Prostornom planu, planirani sustav odvodnje otpadnih voda Općine Okrug biti će sastavni dio Sustava prikupljanja i odvodnje otpadnih voda aglomeracije gradova Kaštela, Trogira i Splita te općina Seget i Okrug koji će obuhvaćati šire obalno područje uz Kaštelanski zaljev, dio Trogirskog zaljeva te otok Čiovo.
Gospodarenje otpadom	
Opis	- Za djelatnost prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Općine Okrug zaduženo je poduzeće „Rudej“ d.o.o.. Odlagalište komunalnog otpada nalazi se u Trogiru, na lokaciji Vučje brdo, koja će se koristiti do izgradnje županijskog središnjeg centra za gospodarenje otpadom. - Izgrađeno je reciklažno dvorište i sortirnica.
Kvaliteta	- Općina je u sustavu organiziranog gospodarenja otpadom, odvojeno prikupljanje odvija se na kućnom pragu putem vrećica (plastika, papir, staklo, metal, tetrapak i zeleni otpad – otpad iz vrtova), - Prikupljanje otpada vrši se svakodnevno, osim nedjelje, dok u ljetnom periodu čak i više puta dnevno, - Ukoliko se pojavi koje divlje odlagalište utoliko se sanacija istog odvija u što skorijem roku.
Posebnosti	- Za ostvarivanje propisanih ciljeva u gospodarenju otpadom i doprinosa zelenoj tranziciji Općina Okrug u planiranim projektima oslanja se na izgradnju Centra za gospodarenje otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji s pretovarnim stanicama u Lećevici.
Promjene i izazovi	- Izgrađena je zgrada sa sortirnicom koja kreće s radom krajem 2025. godine. Potrebno je ugraditi kompostanu uz postojeće reciklažno dvorište u dogovoru s ostalim otočnim jedinicama lokalne samouprave na Čiovu. Na ovaj način smanjit će se količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada, a povećati količina odvojeno prikupljenih frakcija pojedinih vrsta otpada čime se doprinosi ostvarenju obveza jedinice lokalne samouprave prema važećim zakonskim aktima i smjernicama Europske Unije.
Tržišni trendovi i potencijali	- Planovi za budućnost u destinaciji uključuju ulaganje u podizanje svijesti među turistima i lokalnim stanovništvom o važnosti pravilnog odvajanja i reciklaže otpada može smanjiti količinu mješovitog otpada i povećati stopu reciklaže. Udruživanje resursa s okolnim općinama i gradovima može povećati učinkovitost sustava gospodarenja otpadom i omogućiti ulaganja u potrebnu infrastrukturu.

Analiza energetske infrastrukture na području TZO Okrug ukazuje na raspolaganje značajnim razvojnim potencijalima u području infrastrukture, no Općina se suočava i s nizom

izazova. Energetska infrastruktura zadovoljava osnovne potrebe, ali primjena obnovljivih izvora energije ograničena je zakonskom regulativom, što sprječava širu primjenu na javnoj razini. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost širokopojasnog interneta su u postupnom razvoju, s potrebom za dodatnim ulaganjima u bržu i stabilniju povezanost, osobito u manje dostupnim dijelovima Općine. U području vodoopskrbe i odvodnje bilježi se značajan napredak kroz projekt Aglomeracije Kaštela-Trogir, koji će omogućiti gotovo potpunu priključenost stanovništva na moderne sustave.

3.2.5. Analiza prometne infrastrukture

Prometna infrastruktura je ključna za razvoj turizma, jer omogućuje lakši pristup turističkim atrakcijama i sadržajima. Dobra prometna povezanost, uključujući ceste, biciklističke staze i javni prijevoz, pomaže u privlačenju posjetitelja i potiče mobilnost unutar regije. Osim toga, razvijena prometna infrastruktura doprinosi sigurnosti i udobnosti putnika, što povećava njihovo zadovoljstvo i potiče ponovne posjete.

Tablica 7. Analiza prometne infrastrukture

Analiza prometne infrastrukture Turističke zajednice Općine Okrug	
Prometna infrastruktura	
Opis	- Izgradnjom novog mosta i prateće cestovne infrastrukture stvoreni su preduvjeti za prometno rasterećenje Trogira te je omogućena bolja povezanost sa splitskom zračnom lukom i obližnjim cestovnim čvorištima. Područjem Općine prolaze 2 županijske ceste (ŽC 6134 Trogir – Okrug Gornji, ŽC 6136 Žedno – Okrug Gornji) koje se Općinom protežu u dužini od 4 km te 2 lokalne ceste (LC 67109 Okrug Gornji – Okrug Donji, LC 67110 Okrug Gornji – Mavarčica) u dužini od 5 km. - Javni prijevoz putnika na području Općine Okrug obavlja poduzeće „Promet Split“ d.o.o.. Povezanost sa kopnom te između naselja zadovoljava potrebe stanovništva. Naime, na području Općine nalazi se 5 autobusnih stajališta, a promet se odvija na jednoj autobusnoj liniji dnevno sa 13 polazaka. - Pomorski promet na području Općine Okrug trenutno se odvija sezonski, linijama Okrug – Trogir i Okrug – Split pomoću luke Toč koja za sada još nije formalno pravno riješena za javni promet. - Autobusne linije: Autobusne linije na području Općine Okrug - Okrug Donji – Trogir Redovna linija povezuje Okrug s glavnim regionalnim središtem, Troginom. Vozi nekoliko puta dnevno. Nedjeljom i praznicima te subotom vozi rjeđe, dok je radnim danima raspored vožnje gušći. - Povezanost s drugim destinacijama Općina Okrug (Okrug Gornji i Okrug Donji) nema vlastiti autobusni kolodvor. Međutim, dobro je povezana autobusnim linijama putem Autobusne stanice Trogir, koja se nalazi približno 3 km od centra Okruga. Trogir je glavno prometno čvorište u tom području i nudi brojne linije prema Splitu, Zagrebu, Dubrovniku, Rijeci, Šibeniku, Zadru, Puli i drugim gradovima.
Kvaliteta	- Ceste – Kako bi se podigla kvaliteta života, a obzirom na postojeće stanje prometnica koje ne zadovoljava standarde, potrebna je rekonstrukcija, sa uređenjem nogostupa, kao i poboljšanje prometne signalizacije i sigurnosti. Planirani zahvati vezani uz prometnu infrastrukturu odnose se na rekonstrukciju ŽC 6136 Žedno – Okrug Gornji (s

	nogostupima) te izgradnju/rekonstrukciju prometnica u donesenim UPU-ima za mješovite građevinske zone. - Javni prijevoz – Kako bi se podigla kvaliteta prometnog sustava, javni promet je potrebno „nadopuniti“ uvođenjem dodatnih linija kao i kvalitetnijim povezivanjem svih mjesta na otoku. Uz javni prijevoz, usluge u lokalnom prijevozu obavlja i 5 obrtnika koji obavljaju djelatnost taxi službe. - Pomorski promet – Na području Općine u planu je izgradnja četiri luke nautičkog turizma te sedam sportskih luka koje ujedno predstavljaju i glavne smjerove razvijanja Općine. Prema PPU Općine Okrug, luke nautičkog turizma planirane su unutar naselja u uvalama Toć i Saldun te turističkim zonama Široka i Racetinovac, dok su športske luke planirane u uvalama Milićevo, Toć, Kuzmića vali, Mavarčica i Marinova draga u naselju Okrug Gornji te Kava i Stari porat (Rudej) u naselju Okrug Donji.
Posebnosti	- Iako Okrug nema vlastiti autobusni kolodvor, redovite autobusne linije (npr. linija 44) povezuju ga s Trogicom. Iz Trogira je moguće dalje putovati prema Splitu i drugim gradovima.
Promjene i izazovi	- Rast broja turista - Sve veći broj posjetitelja, osobito u sezoni, povećava pritisak na postojeću infrastrukturu, što zahtijeva povećana ulaganja u prometne kapacitete, - Održavanje cesta - Potrebna su daljnja ulaganja u modernizaciju i održavanje lokalnih cesta, posebno onih koje vode prema turističkim atrakcijama u ruralnim dijelovima općine, - Nedovoljna povezanost - Manjak učinkovitog javnog prijevoza unutar općine ograničava mobilnost turista i lokalnog stanovništva, što je poseban izazov za razvoj eko-turizma, - Katamaranski prijevoz za sada ne postoji, a s ciljem poboljšanja kvalitete života, u planu je uvođenje brodskih linija koje bi poboljšale povezanost Općine sa ostalim otocima.
Tržišni trendovi i potencijali	- Na području Općine trenutno se nalazi nekoliko označenih biciklističkih staza (označeni protupožarni putevi i ceste), kao i trim staza u Okrugu Donjem dužine 1 km koje turistima nude aktivan odmor, a prema Prostornom planu, predviđena je i šetnica oko otoka (prolazi područjem Općine) u dužini od 5 km (do sada uređen 1 km iste), - Ulaganja u infrastrukturu – bilo kroz javno-privatna partnerstva, EU fondove ili lokalne projekte – mogu značajno povećati kvalitetu života i privući dodatna ulaganja u turizam, nekretnine i logistiku.

Prometna infrastruktura TZO Okrug predstavlja solidnu osnovu za razvoj turizma, ali zahtijeva daljnja ulaganja i prilagodbu modernim turističkim potrebama. Ključni prioriteti uključuju:

- Modernizaciju prometne mreže, uključujući cestovnu infrastrukturu i parkirališne kapacitete,
- Uvođenje digitalnih i pametnih rješenja za upravljanje prometnom infrastrukturom,
- Razvoj održive mobilnosti kroz poboljšanje biciklističkih i pješačkih ruta,
- Povećanje kapaciteta javnog prijevoza i bolja povezanost naselja unutar općine.

Razvoj održive prometne infrastrukture ključan je za dugoročan rast turizma i očuvanje kvalitete života u Općini Okrug.

3.2.6. Analiza stanja digitalizacije

Analiza stanja digitalizacije može se definirati kao sustavni pregled i ocjena trenutnog stanja digitalizacije unutar Općine Okrug, s naglaskom na dostupnost, kvalitetu i korištenje digitalnih usluga i infrastrukture te sigurnost i privatnost.

Tablica 8. Analiza stanja digitalizacije

Analiza stanja digitalizacije	
Infrastruktura digitalne tehnologije	
Opis	- Digitalna infrastruktura na području Turističke zajednice Općine Okrug kontinuirano se razvija kako bi unaprijedila povezanost i digitalne usluge za lokalno stanovništvo i turiste. - Internet i telekomunikacije: U Okrugu su dostupne mobilne mreže 4G (u većini dijelova i 5Gs signal) i bežični internet putem Wi-Fi usluga, no brzine mogu varirati ovisno o lokaciji i opterećenju mreže. Provedena je i optika. Za korisnike koji zahtijevaju stabilniji i brži pristup internetu, opcija može biti korištenje mobilnih usluga s većim paketima podataka ili bežičnih fiksnih rješenja poput 4G/5G rutera. - Digitalizacija turističkih usluga: Službene web platforme nude informacije o smještaju, znamenitostima i događanjima. Interaktivne karte i implementirani QR kodovi omogućuju brzi pristup vodičima, povijesnim podacima i gastronomskim preporukama. Digitalni vodiči i interaktivne karte omogućuju samostalno istraživanje destinacija.
Kvaliteta	- Brzine i stabilnost interneta mogu varirati, osobito u sezoni zbog opterećenja mreže. - Implementiran besplatan WiFi na plaži Toć, - Pametna klupa
Promjene i izazovi	- Identificirati glavne izazove s kojima se destinacija suočava u pogledu digitalizacije, poput nedovoljne infrastrukture, nedostatka digitalnih vještina ili fragmentiranih digitalnih sustav. - Predložiti konkretne korake za poboljšanje stanja digitalizacije, uključujući ulaganja u tehnologiju, edukaciju, integraciju sustava, te razvoj novih digitalnih strategija. - Digitalne oglasne ploče
Tržišni trendovi i potencijali	- Uvođenje e-usluga za građane (dozvole, prijave, komunikacija s općinom), - Uvođenje više točki za korištenje besplatnog interneta.

Infrastruktura digitalne tehnologije na području Turističke zajednice Općine Okrug u stalnom je razvoju. Iako trenutno postoje izazovi poput ograničene dostupnosti optičkog interneta, ograničenog besplatnog javnog Wi-Fi-a i ograničenih digitalnih javnih usluga, prepoznaje se sve veći potencijal i interes za razvoj ovog sektora.

3.2.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama odnosi se na sveobuhvatno istraživanje i ocjenu koliko je turistička destinacija prilagođena osobama s različitim vrstama invaliditeta i posebnim potrebama.

Tablica 9. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama	
Pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama	
Opis	- Na području TZO Okrug nastoji se osigurati veća pristupačnost za osobe s invaliditetom kroz adaptaciju smještajnih objekata i javnih površina.
Kvaliteta	- Kontinuirano se ulaže u poboljšanje smještajnih objekata, plaža i javnih površina
Posebnosti	- Cilj je da Okrug postane primjer destinacije koja uvažava raznolikost svojih posjetitelja, osiguravajući sigurno i ugodno iskustvo svima.
Promjene i izazovi	- Povećanje broja prilagođenih smještajnih objekata, pristupačnih plaža i javnih površina te razvoj specijaliziranih turističkih usluga za osobe s invaliditetom. - Potreba za daljnjim ulaganjima u infrastrukturu u starijim područjima, osiguravanje potpune pristupačnosti na svim plažama te razvoj adekvatnog transporta i usluga u ruralnim dijelovima.
Tržišni trendovi i potencijali	- Rastući interes za smještajne objekte koji nude pristup svim posjetiteljima. - Potencijal za daljnje ulaganje u turističke sadržaje prilagođene osobama s posebnim potrebama, proširenje ponude specijaliziranih aktivnosti i izleta, te razvoj transportnih usluga prilagođenim osobama s invaliditetom, što može privući posjetitelje i poboljšati turističku ponudu.

Područje Turističke zajednice Općine Okrug sve više prepoznaje važnost pristupačnosti za osobe s posebnim potrebama. Kroz ulaganja u prilagodbu smještajnih objekata, javnih površina i plaža, stvaraju se uvjeti za ugodan boravak i uključivanje svih posjetitelja u turističke aktivnosti. Iako postoje izazovi u pogledu infrastrukture, postoje i značajni tržišni potencijali za daljnji razvoj inkluzivnog turizma. Nastavljeni razvoj specijaliziranih usluga, pristupačnih transportnih opcija i širenje pristupačnih sadržaja može značajno poboljšati kvalitetu života i boravka osoba s invaliditetom te osigurati konkurentnost ovog područja na tržištu turističkih destinacija.

3.2.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji obuhvaća procjenu kako su usluge organizirane, koliko su dostupne stanovnicima i turistima, te koliko zadovoljavaju njihove potrebe.

Tablica 10. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u Općini Okrug

Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji		
Organiziranost i dostupnost usluga u destinaciji		
Opis	Općinska uprava	- Općinska uprava pruža administrativne usluge i podršku stanovnicima, uključujući vođenje lokalnih poslova, izdavanje dozvola i potvrda, upravljanje prostornim planiranjem te koordinaciju razvoja lokalne infrastrukture. Nalazi se na adresi Bana Jelačića 17, 21223 Okrug Gornji.
	Matični ured	- Stanovnici Okruga koriste usluge matičnog ureda u Trogiru.
	Dom zdravlja	- Dom zdravlja Trogir pruža osnovne zdravstvene usluge za područje Općine Okrug Gornji. U Općini Okrug nalazi se ordinacija opće medicine na adresi Bana Jelačića 23, 21223 Okrug Gornji unutar koje djeluje i turistička ambulanta u ljetnim mjesecima.
	Ljekarne	- Ljekarna Delonga nalazi se u ulici 30. svibnja 1, 21223 Okrug Gornji.
	Vrtići i osnovna škola	- Općina Okrug ima predškolsku ustanovu (vrtić) i osnovnu školu koje su od izuzetne važnosti za obitelji s djecom. Dječji vrtić „Kadujica“ se nalazi se na adresi 30. svibnja 12, 21223 Okrug Gornji, a Osnovna škola Okrug nalazi se na adresi Put Mavarčice 24/B, 21223 Okrug Gornji.
	Knjižnica	- U Općini Okrug ne postoji javna knjižnica. Međutim, stanovnici mogu koristiti knjižničke usluge u obližnjem Trogiru.
	Policija	- Policijska postaja osigurava sigurnost građana i turista, uključujući prevenciju kriminala i prometni nadzor. U Općini Okrug ne postoji stalna policijska postaja. Policijska postaja Trogir odgovorna je za područje Općine Okrug, uključujući naselja Okrug Gornji, Okrug Donji. Smještena je na adresi Put Muline 1, 21220 Trogir.
	Vatrogasna služba	- Vatrogasne usluge u općini pruža Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) Okrug. Oni su odgovorni za intervencije u slučaju požara i drugih hitnih situacija na području općine. Nalaze se na adresi Bana Jelačića 17, 21223 Okrug Gornji.
	Civilna zaštita	- Općina Okrug na otoku Čiovu ima aktivan Stožer civilne zaštite kojem je cilj koordinirati zaštitu i spašavanje na svom području. Organiziran je radi zaštite ljudi, imovine i okoliša od prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih izvanrednih situacija.
Kvaliteta	- Općina Okrug nudi raznolike usluge koje su dobro organizirane i dostupne, što pridonosi zadovoljstvu posjetitelja i čini destinaciju privlačnom te potiče daljnji razvoj turizma u ovom području.	
Posebnosti	- Sustavna ulaganja u obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i prometnu infrastrukturu mogu dodatno unaprijediti kvalitetu života u Općini.	

Promjene i izazovi	- Promjene i izazovi u organiziranosti i dostupnosti usluga u Općini Okrug uključuju potrebu za boljom regulacijom prometa (više parkinga), potrebu za digitalnom modernizacijom usluga, potrebna 24/7 ambulanta.
Tržišni trendovi i potencijali	- Općina Okrug ima potencijale za rast i razvoj kroz promociju kulturne baštine i modernizaciju infrastrukture. Ključni smjerovi uključuju ulaganje u turizam, digitalizaciju i socijalne usluge, čime bi se povećala kvaliteta života stanovnika i atraktivnost Općine za posjetitelje. Uspješan razvoj ovisit će o sinergiji lokalne vlasti, privatnog sektora i zajednice, uz pametno planiranje i održiv pristup.

Općina Okrug pruža osnovne javne usluge, ali s različitom dostupnošću i kvalitetom. Zdravstvena skrb ograničena je na osnovne usluge, dok specijalistička i dežurna služba ovisi o Trogiru. Administrativne usluge zahtijevaju digitalizaciju, a sigurnosne službe rade s ograničenim resursima. Nema lokalne policijske postaje u Okrug – djelokrug sigurnosti pokriva PU Trogir. Ne postoji javna knjižnica u Općini Okrug te stanovnici moraju koristiti Gradsku knjižnicu Trogir. Školstvo pokriva osnovne potrebe, no srednje i visoko obrazovanje vezano je uz veće centre. Unapređenje usluga moguće je kroz bolje planiranje, suradnju i korištenje financijskih fondova.

3.2.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala je proces koji uključuje procjenu trenutne situacije u pogledu ljudskih resursa u određenom području, organizaciji ili zajednici. Cilj analize je identificirati postojeće prednosti i slabosti ljudskih potencijala te prepoznati specifične potrebe koje treba zadovoljiti kako bi se poboljšala učinkovitost, razvoj i održivost.

Tablica 11. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala	
Ljudski potencijal	
Opis	- Tržište rada – opći trendovi u Dalmaciji ukazuju na značajne potrebe za radnicima u turizmu i ugostiteljstvu. Traže se kadrovi sa srednjom i visokom stručnom spremom, uz sve veći naglasak na komunikacijske i digitalne vještine. Sezonska radna snaga ključna je za pokrivanje vršnih opterećenja, dok su stručni i iskusni radnici nužni za dugoročnu održivost i razvoj lokalnog gospodarstva.
Kvaliteta	- Kvaliteta ljudskih potencijala u ovom području varira, s dominantnim prisustvom srednje stručne spreme i potrebom za dodatnim obrazovanjem i specifičnim vještinama, osobito u turizmu, poljoprivredi i obrtništvu
Posebnosti	- TZO Okrug aktivno ulaže u edukaciju lokalnih iznajmljivača i turističkih djelatnika. Primjerice, u suradnji sa Školom stranih jezika Katedra iz Trogira, organizirani su besplatni tečajevi stranih jezika za privatne iznajmljivače. Tečajevi su obuhvatili početne i napredne stupnjeve engleskog jezika, kao i početne stupnjeve njemačkog, talijanskog i poljskog jezika. Cilj ovih edukacija bio je poboljšanje komunikacijskih vještina domaćina s gostima, što doprinosi većem zadovoljstvu posjetitelja i boljim turističkim rezultatima
Promjene i izazovi	- Među promjenama i izazovima ističu se depopulacija i starenje stanovništva, što dovodi do smanjenja radne snage te migracija mladih koji traže bolje prilike u urbanim sredinama. Također, postoji nedostatak kvalificirane radne snage, posebno u tehničkim i specijaliziranim industrijama

	- Veliki dio turističke ponude temelji se na privatnom smještaju, koji vodi lokalno stanovništvo – no mladi se sve rjeđe odlučuju ostati i raditi u turizmu, što stvara pritisak na ljudske resurse.
Tržišni trendovi i potencijali	- Potencijali su u stručnom usavršavanju (npr. vodiči, baristi, sommelieri, animatori), edukaciji mladih za online promociju, vođenje smještaja i e-prodaju, povezivanje s turizmom preko suvenira, degustacija i domaćih proizvoda te cjeloživotnom učenju kao što su tečajevi jezika, menadžmenta u turizmu.

Općina Okrug suočava se s nedostatkom kvalificirane radne snage, ali ima potencijal u turizmu, poljoprivredi i poduzetništvu. Ključ razvoja leži u obrazovanju, poduzetništvu i digitalizaciji.

Jedan od važnih projekata je uspostava regionalnih centara kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu, koje Ministarstvo turizma i sporta razvija s Ministarstvom znanosti i obrazovanja kroz EU fondove. Cilj je prilagoditi obrazovni sustav potrebama tržišta rada, jačati vještine učenika i odraslih te promovirati turistička zanimanja.

3.2.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Analiza komunikacijskih aktivnosti Turističke zajednice proučava učinkovitost marketinških kampanja, promotivnih materijala i digitalnih kanala u privlačenju turista. Pomoću analize mjeri se angažman posjetitelja, uspješnost promotivnih događanja i društvenih medija te se identificiraju prilike za poboljšanje strategije, jačanje prepoznatljivosti destinacije i unaprjeđenje korisničkog iskustva.

Tablica 12. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Analiza konkurencijskih aktivnosti	
Komunikacijske aktivnosti	
Opis	- TZO Okrug koristi različite kanale i alate za promociju destinacije, s ciljem privlačenja posjetitelja i podrške lokalnim turističkim subjektima. Evo kako se TZO Okrug reklamira: - Službena web stranica: visitokrug.com pruža informacije o destinaciji, smještaju, aktivnostima, događanjima i izletima, - Mobilna aplikacija: Dostupna na Google Play i putem QR koda, aplikacija omogućuje pristup informacijama u pokretu, - TZO Okrug aktivno koristi društvene mreže kao što su Facebook, YouTube i Instagram za promociju destinacije, dijeljenje informacija o događanjima i angažman s posjetiteljima, - TZO Okrug izdaje promotivne brošure na više jezika (engleski, njemački, talijanski, poljski, češki, mađarski, ruski, francuski, slovenski, slovački, norveški, švedski, nizozemski i španjolski), koje sadrže informacije o destinaciji, smještaju, aktivnostima i kulturnim događanjima. Ove brošure dostupne su za preuzimanje na službenoj web stranici, - TZO Okrug organizira i promovira različita događanja i manifestacije koje privlače posjetitelje i dodatno promoviraju destinaciju, - TZO Okrug upravlja informativnim centrima u Mavarčici, Rožcu i Okrugu Donjem, gdje posjetitelji mogu dobiti informacije i promotivne materijale. Također, dostupne su tiskane karte i brošure koje pomažu u snalaženju i planiranju aktivnosti.

Kvaliteta	- Kvaliteta komunikacijskih aktivnosti Turističke zajednice je dobra, uspješno se povezuje široki spektar kanala (digitalni, tiskani, sajmovi) i osigurava pozitivan povratni feedback turista. Efikasne aktivnosti podižu prepoznatljivost destinacije, povećavaju turistički promet i promiču održiv turizam.
Posebnosti	- Posebnosti komunikacijskih aktivnosti Turističke zajednice Općine Okrug uključuju naglasak na autentične lokalne doživljaje, direktnu i osobnu komunikaciju, većina komunikacije dostupna je na nekoliko jezika (HR, ENG, DE, IT, FR, PL), čime se prilagođava glavnim tržištima,
Promjene i izazovi	- Promjene i izazovi u komunikacijskim aktivnostima Turističke zajednice Općine Okrug uključuju prilagodbu digitalnim trendovima, poput upotrebe društvenih mreža i online marketinga te usklađivanje poruka s novim interesima turista. Izazovi se odnose na očuvanje autentičnosti destinacije, diversifikaciju ponude i konkurenciju s drugim turističkim destinacijama, dok se nastoji zadržati održivost turizma
Tržišni trendovi i potencijali	- Tržišni trend uključuje sve veći broj detaljnih informacija o lokaciji i aktivnostima koje nudi TZO Okrug. Potencijal leži u personaliziranim marketing kampanjama, promociji održivog turizma i autentičnih lokalnih iskustava. Također, povećanje angažmana putem video sadržaja, vlogova i virtualnih tura pruža dodatne prilike za poboljšanje prepoznatljivosti destinacija i angažman turista, - Promocija putem Instagram Reels, TikToka i YouTube Shorts donosi vidljivost mlađim generacijama.

Komunikacijske aktivnosti Turističke zajednice ključne su za učinkovitu promociju destinacije. Korištenjem modernih digitalnih kanala, društvenih mreža i lokalnih manifestacija, TZ može uspješno povezati turiste s lokalnom ponudom. Kvalitetna komunikacija povećava prepoznatljivost destinacije, angažira posjetitelje i doprinosi održivom razvoju turizma.

3.2.11. Analiza konkurencije

Analiza konkurencije je proces prikupljanja i evaluacije informacija o konkurentnim destinacijama kako bi se razumjele njihove prednosti, slabosti, strategije i tržišni položaj. Pomaže organizacijama da identificiraju prilike i prijetnje na tržištu, prilagode svoje strategije te donesu informirane odluke s ciljem postizanja konkurentske prednosti.

Općina Okrug ima specifičnu konkurenciju, koja obuhvaća i destinacije sličnih turističkih proizvoda (direktna konkurencija) te destinacije koje nude drugačiji tip turizma, ali su geografski blizu (indirektna konkurencija).

Općina Seget (naselje Seget Vranjica) se ističe kao direktna konkurencija jer nudi prirodne atrakcije i aktivnosti u prirodi, slične onima koje privlače posjetitelje Okruga.

Grad Trogir predstavlja indirektnu konkurenciju jer nudi drugačiji tip turizma u vidu kulturnih i povijesnih atrakcija te privlači posjetitelje zainteresirane za gradski turizam i noćni život. Trogir je grad kulturne i povijesne baštine, ali i prepoznatljivo turističko mjesto.

Tablica 13. Analiza konkurencije - direktna konkurencija

Analiza konkurencije			
Direktna konkurencija			
Opis	- Naselje Seget Vranjica - malo, mirno turističko mjesto s obiteljskom atmosferom, smješteno uz more, okruženo prirodom i pogodno za sve koji traže opuštajući odmor bez gradske gužve – ali i dalje dovoljno blizu većih gradova za izlete i sadržaje		
Kvaliteta	- Obiluje prekrasnim pješčanim i stjenovitim plažama s kojih se pruža nezaboravan pogled na jadranske otoke Šoltu i Drvenik, - Bujna mediteranska vegetacija - Infrastruktura (ceste, rasvjeta, internet) je solidna, ali u nekim dijelovima još ima prostora za poboljšanje, - U sezoni se povećava broj ljudi, ali nema problema s bukom ili neredima.		
Posebnosti	- Razvio se u mirnu turističku destinaciju sa širokom ponudom kvalitetnog smještaja. Posebno se ističe poznati kamp i apartmani "Vranjica Belvedere".		
Promjene i izazovi	- Miran život, ali nedostatak sadržaja (škola, zdravstvene ustanove) tjera stanovnike na svakodnevne odlaske u Trogir ili Seget Donji, - Ograničena je ponuda animacije, kulturnih događanja ili noćnog života – što je plus za mir, ali minus za raznolikost.		
Tržišni trendovi i potencijali	- Puno apartmana i kuća za odmor se preuređuje u luksuzne vile s bazenima. To privlači goste više platežne moći, - Ima velik potencijal za razvoj održivog, kvalitetnog i cjelogodišnjeg turizma, uz uvjet da jača vidljivost i sadržaje, te bolje iskoristi svoju blizinu Trogiru i prirodne ljepote.		
Benchmarking (direktna konkurencija)			
	Broj turističkih dolazaka	Cijene smještaja i turističkih paketa	Kvaliteta smještaja i ugostiteljskih objekata
Općina Okrug	U 2024. godini je bilo 104.208 dolazaka i 731.591 noćenja.	Smještaj u Općini Okrug varira od povoljnijih apartmana do luksuznih vila. Prosječna cijena noćenja iznosi oko 94 USD, dok je medijana cijene 76 USD, što ukazuje na pristupačnost smještaja u ovoj destinaciji.	Općina Okrug nudi visokokvalitetan smještaj i raznoliku ugostiteljsku ponudu koja zadovoljava različite ukuse. Bilo da tražite luksuznu vilu, udoban apartman ili obiteljsku kuću za odmor, Okrug Gornji pruža sve što vam je potrebno za ugodan boravak.
Naselje Seget Vranjica	U 2024. godini je bilo 54.910 dolazaka i 361.847 noćenja.	Cijene variraju ovisno o tipu smještaja i sezoni: Apartmani: Cijene se kreću od 40 € do 90 € po noćenju, ovisno o kapacitetu i opremljenosti objekta. Na primjer, Apartmani Luka nude smještaj za 2 do 21 osobu po cijeni od 60 € po noći, dok Apartmani Dida nude smještaj za 2 do 50 osoba po cijeni od 90 € po noći.	Seget Vranjica je idealno odredište za one koji traže miran odmor uz more, s kvalitetnim smještajem i bogatom ugostiteljskom ponudom. Blizina Trogira i Splita omogućava lako istraživanje kulturnih i povijesnih znamenitosti, dok prirodne ljepote naselja pružaju opuštanje i uživanje u mediteranskoj atmosferi.

		Mobilne kućice: Kamp Vranjica Belvedere 4* nudi mobilne kućice za 4 do 6 osoba. Cijene za 2 noćenja počinju od 110 eura, za 3 noćenja od 140 eura, a za 5 noćenja od 220 eura. Ove cijene uključuju završno čišćenje i jedno besplatno parkirno mjesto. Luksuzne vile: Villa Z&Z nudi smještaj za 10 osoba po cijeni od 550 € po noći.	
--	--	--	--

Tablica 14. Analiza konkurencije - indirektna konkurencija

Analiza konkurencije	
Indirektna konkurencija	
Opis	- Grad Trogir predstavlja indirektnu konkurenciju jer nudi drugačiji tip turizma u vidu kulturnih i povijesnih atrakcija, UNESCO baština i sadržaj za šetnje, razgledavanje, restorani. Trogir je vizualno izuzetno atraktivan – idealan za fotografiranje, vlogove, društvene mreže, nudi luksuzne vile i boutique hotele te privatne apartmane i sobe, popularan među jedriličarima i nautičarima.
Kvaliteta	- Trogir je pod zaštitom UNESCO-a od 1997. kao jedan od najbolje očuvanih romaničko-gotičkih gradova u Europi, - Raznovrsna ponuda smještaja i ugostiteljstva koja odgovara različitim vrstama posjetitelja, od obiteljskih posjeta do individualnih turista.
Posebnosti	- Grad Trogir predstavlja jedinstvenu turističku destinaciju koja spaja bogatu povijesnu i kulturnu baštinu s prirodnim ljepotama i raznolikim sadržajima. Iako mali, grad ima dinamičan kulturni život, a posebno ljeti. Neke od atrakcija koje se nalaze u Trogiru: Crkva i samostan sv. Dominika, Crkva i samostan sv. Nikole, Kula Kamerlengo, Muzej grada Trogira i Trogirski katedralni kompleks.
Promjene i izazovi	Turizam u gradu Trogiru suočava se s nizom promjena i izazova u dinamičnom okruženju turističkog tržišta: Promjene - Sve veći broj posjetitelja dolazi izvan glavne sezone što je pozitivan pomak prema cjelogodišnjem turizmu - Pojava "Airbnb efekta" – sve više stanova se koristi za turiste, manje za stanovanje lokalaca, - Rekonstrukcija mosta Trogir–Čiovo (završena 2018.) rasteretila je promet, - gosti unaprijed istražuju ponudu preko TripAdvisora, Google recenzija, Instagram lokacija. Izazovi - Turistički pritisak ugrožava kulturnu baštinu – stari kameni zidovi, infrastruktura i komunalni sustavi trpe, - Turizam treba rasti, ali bez narušavanja kvalitete života i prirodne ravnoteže

Tržišni trendovi i potencijali	Grad Trogir pokazuje stabilan rast u turističkom sektoru, zahvaljujući kombinaciji povijesnih, prirodnih i kulturnih atrakcija.		
	Tržišni trendovi: - Turisti sve više traže manje, autentične destinacije koje nude “doživljaj”, a ne samo “smještaj”. Trogir, kao UNESCO grad s mediteranskim šarmom, prirodno odgovara tom trendu. - Rastući trend gdje ljudi kombiniraju posao i odmor (npr. digitalni nomadi). Trogir može ponuditi infrastrukturu za rad na daljinu + mediteranski život. Potencijali: - Brojne mogućnosti za izlete na obližnje otoke, skrivene plaže, ronjenje, jedrenje. - Domaća hrana, vina i maslinovo ulje – ogromna prilika za turističke radionice, vođene ture, kulinarske doživljaje. - Trogir ima sve uvjete za turizam od ožujka do studenog, ali sadržaj za predsezonu i posezonu još nije dovoljno razvijen.		
Benchmarking (indirektna konkurencija)			
	Broj turističkih dolazaka	Cijene smještaja i turističkih paketa	Kvaliteta smještaja i ugostiteljskih objekata
Općina Okrug	U 2024. godini je bilo 104.208 dolazaka i 731.591 noćenja.	Smještaj u Općini Okrug varira od povoljnijih apartmana do luksuznih vila. Prosječna cijena noćenja u hotelu iznosi oko 94 USD, dok je medijana cijene 76 USD, što ukazuje na pristupačnost smještaja u ovoj destinaciji.	Općina Okrug nudi visokokvalitetan smještaj i raznoliku ugostiteljsku ponudu koja zadovoljava različite ukuse. Bilo da tražite luksuznu vilu, udoban apartman ili obiteljsku kuću za odmor, Okrug Gornji pruža sve što vam je potrebno za ugodan boravak.
Grad Trogir	U 2024. godini je bilo 151.408 dolazaka i 617.519 noćenja.	- Cijene smještaja variraju ovisno o vrsti objekta, kapacitetu i sezoni. Evo nekoliko primjera: Apartmani Mihael: Cijene za apartmane A4 i A6 kreću se od 55 € do 120 € po noći, ovisno o periodu boravka. Turistička pristojba je uključena u cijenu. Apartmani Mare: Cijene od 60 € po noći za 2 do 5 osoba. Apartmani Kraljice Jelene: Cijene od 90 € po noći za 4 do 10 osoba. - Za obitelji i parove, postoje povoljne ponude	Trogir nudi visokokvalitetnu ponudu smještaja i ugostiteljskih objekata, s različitim opcijama koje zadovoljavaju različite ukuse i proračune. Bilo da tražite luksuzni hotel, privatni apartman ili autentičnu dalmatinsku kuhinju, Trogir ima što ponuditi.

		s uključenim smještajem i obrocima: Hotel Trogirski Dvori 3*: Ponuda uključuje 2, 3 ili 5 noćenja s polupansionom za 2 osobe, plus besplatan smještaj za 2 djece do 5 godina. Cijene počinju od 200 €.	
--	--	---	--

Općina Okrug ima potencijal postati konkurentna destinacija na turističkom tržištu, osobito u segmentu aktivnog odmora. Iako se natječe s direktnim konkurentima poput Seget Vranjice, koji nude slične proizvode, i indirektnim konkurentima poput Trogira, koji imaju bogatiju kulturnu ponudu, ova općina može iskoristiti svoje prirodne ljepote, autentičnost i mirno okruženje kao jedinstvene prodajne točke. Razvoj infrastrukturnih kapaciteta, promocija izvan glavne sezone i suradnje s obližnjim destinacijama ključni su faktori za jačanje konkurentske pozicije.

3.3. Izvješće o provedenoj analizi stanja

Izvješće o provedbi analize stanja destinacije prikazuje trenutnu situaciju i potencijale turističke destinacije na temelju različitih aspekata kao što su tržišne prilike, resursi, konkurentnost, održivost i potrebe turista. Cilj ovog izvješća je pružiti sveobuhvatan uvid u destinaciju kako bi se razumjele njene prednosti i nedostaci te osmislili strateški koraci za unapređenje i održivi razvoj turizma.

U vidu ugostiteljskih sadržaja TZO Okrug ima zadovoljavajuću ponudu restorana, konoba, caffe barova, beach barova i fast food restorana. Posebnosti ugostiteljske usluge su autentična dalmatinska kuhinja, prirodni ambijent i pogled na more. Na kvalitetu smještaja na području TZO Okrug ukazuje personaliziran pristup te ljubaznost i susretljivost okružnih domaćina.

TZO Okrug nudi brojne atrakcije koje privlače posjetitelje zbog svoje prirodne ljepote, kulturne baštine i blizine Splita i Trogira. U kulturno – povijesne atrakcije ubrajaju se ruševni ostaci ljetnikovca Racetini, ruševni ostaci kule Sv. Ivana, ostaci benediktinskog kompleksa na Fumiji, sakralna graditeljska baština Crkva sv. Karla Boromejskog i Crkva sv. Tudora, crkvice sv. Ivana Krstitelja. Tu su i prirodne atrakcije – plaže, podmorje te uvala Racetinovac i otok Fumija. Ugodan i slikovit ambijent moguće je doživjeti i kroz biciklističke rute i trekking staze. Značajnu komponentu turističke ponude čine znamenitosti, arheološka nalazišta, crkve, ljetnikovac i ostala vrijedna baština.

Plaže karakteriziraju kristalno čisto more, šljunčane obale i tirkizna boja mora, što je čini idealnim odredištem za obiteljski turizam i ljubitelje sunčanja i kupanja. Također, Turistička zajednica Općine Okrug organizira i podržava lokalne manifestacije koje oživljavaju bogatu tradiciju, kulturu i zajedništvo ovog područja. Među važnijim događajima izdvajaju se Okruške

ljetne večeri, ribarske večeri, koncerti omiljenih domaćih izvođača, nastupi mjesnog mandolinskog orkestra i smotre lokalnih i gostujućih klapa.

Općina Okrug nije u potpunosti pokrivena sustavom električne energije, već pokrivenost iznosi 70%, dok priključenost kućanstva iznosi 95%. Daljnji razvoj i modernizacija elektroenergetskog sustava ključni su za osiguranje energetske sigurnosti, učinkovitosti i održivosti u budućnosti. Područje Općine u potpunosti je pokriveno fiksnom i mobilnom telefonijom, a sustav vodoopskrbe trenutno zadovoljava osnovne potrebe stanovništva i turističkog sektora, no suočava se s izazovima koji zahtijevaju dugoročno planiranje i ulaganja. Općina je u sustavu organiziranog gospodarenja otpadom, a uveden je i sustav odvojenog prikupljanja „na kućnom pragu“.

Općina je povezana s kopnenim dijelom Hrvatske putem državne ceste D1, koja vodi do Trogira i dalje prema Splitu. Dostupnost autoceste A1 omogućava brzi pristup Zagrebu i drugim dijelovima Hrvatske.

U Okrugu su dostupne mobilne mreže 4G (u većim dijelovima i 5Gs signal) i bežični internet putem Wi-Fi usluga, no brzine mogu varirati ovisno o lokaciji i opterećenju mreže. Općina Okrug (Okrug Gornji i Okrug Donji) ima implementiran besplatan Wi-Fi na javnim površinama.

Na području Turističke zajednice Općine Okrug, većina smještajnih objekata nema prilagođen pristup za osobe s invaliditetom. Ulaganjima u prilagodbu smještajnih kapaciteta, javnih površina i plaža stvoreni su preduvjeti za ugodan boravak i aktivno uključivanje svih posjetitelja u turističke sadržaje.

Općina Okrug raspolaže osnovnom školom, vrtićem, vatrogasnom službom, ordinacijom opće medicine, stomatološkim ambulantama te ljekarnom. Policijske i knjižnične usluge te dom zdravlja dostupni su u Trogiru.

U Općini Okrug se traže kadrovi sa srednjom i visokom stručnom spremom, uz sve veći naglasak na komunikacijske i digitalne vještine. Sezonska radna snaga ključna je za pokrivanje vršnih opterećenja, dok su stručni i iskusni radnici nužni za dugoročnu održivost i razvoj lokalnog gospodarstva.

TZO Okrug koristi različite kanale i alate za promociju destinacije, s ciljem privlačenja posjetitelja i podrške lokalnim turističkim subjektima. Koristi službenu web stranicu, mobilnu aplikaciju, društvene mreže, promotivne brošure, događaje i manifestacije te informativne centre.

S obzirom na dostupne turističke resurse, glavne turističke proizvode i relevantne pokazatelje turističkog prometa, u analizu konkurencije uključene su odabrane destinacije, naselje Seget Vranjice i Grad Trogir. S obzirom na sličnosti u strukturi turističkih proizvoda te prostornu blizinu važnim emitivnim tržištima, preporučuje se da se daljnji razvoj turističke ponude destinacije Okrug i povećanje njezine konkurentnosti usmjere na razvoj personaliziranih turističkih doživljaja.

Provođenjem projekata značajnih za lokalno stanovništvo i turiste potiče se održivi razvoj destinacije te unaprjeđuju kvaliteta života i ukupno turističko iskustvo.

Zaključno, unatoč postojećim izazovima, destinacija Okrug raspolaže vrijednim prirodnim i kulturnim resursima koji predstavljaju temelj za razvoj održivog turizma. Glavni izazovi i dalje uključuju potrebu za dodatnim infrastrukturnim ulaganjima, poboljšanju prometne povezanosti (prijevoz) i digitalnoj komunikaciji. Aktivno uključivanje lokalne zajednice, očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti te strateška promocija mogu značajno pridonijeti povećanju turističke privlačnosti destinacije i unaprjeđenju kvalitete života njezinih stanovnika. Daljnja integracija digitalnih tehnologija i bolja prilagodba infrastrukture osobama s invaliditetom mogu dodatno unaprijediti kvalitetu života i turističku ponudu ovog područja.

4. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

Turistički proizvodi destinacije su kombinacija svih usluga, doživljaja, atrakcija i aktivnosti koje određena turistička destinacija nudi posjetiteljima. Ovi proizvodi čine ukupnu ponudu koja privlači turiste i zadovoljava njihove potrebe tijekom boravka. Svaka destinacija može razviti specifične turističke proizvode temeljene na svojim prirodnim, kulturnim i povijesnim resursima, uz infrastrukturu i dodatne sadržaje.

Analiza turističkih proizvoda destinacije obuhvaća nekoliko elemenata:

1. Proizvodi i usluge (smještaj, gastronomija, aktivni i kulturni turizam)
2. Resursi i atrakcije
3. Javna turistička infrastruktura

4.1. Razvojni potencijal proizvoda i usluga

Općina Okrug bogata je autentičnim prirodnim ljepotama, kulturno-povijesnom baštinom, kvalitetnom gastronomskom ponudom i turističkim potencijalom – prekrasnim plažama i sadržajima. Marketinška strategija treba se fokusirati na digitalne platforme, storytelling o autohtonim iskustvima i ciljano oglašavanje prema ljubiteljima prirode, aktivnog odmora i kulturnog turizma.

Tablica 15. Razvojni potencijal proizvoda i usluga

Razvojni potencijal proizvoda i usluga
Smještaj
Općina Okrug nudi raznolike mogućnosti smještaja – od apartmana i soba koje pružaju visoku razinu udobnosti pa do kampova i kuća za odmor idealnih za miran odmor. Razvojni potencijal: - TZO Okrug ima veliki razvojni potencijal kroz unapređenje smještaja – posebno ulaganjima u kvalitetne apartmane i vile s bazenima te razvojem cjelogodišnje ponude za digitalne nomade, ljubitelje aktivnog odmora i goste višeg standarda.
Gastronomija (restorani, konobe)
Gastronomija općine Okrug autentična je i raznolika — spoj mora, maslina, vina i tradicije, a savršeno nadopunjuje doživljaj mediteranskog odmora. U ponudi se često nalaze domaći specijaliteta poput janjetine na žaru, pašticade, ribljih jela i vina. Mnogi objekti, posebno oni uz obalu, nude predivan ambijent s pogledom na more, što dodatno doprinosi iskustvu. Razvojni potencijal: Gastronomija Općine Okrug ima snažan razvojni potencijal kroz promociju autentične dalmatinske kuhinje, lokalnih proizvoda, uz povezivanje s turizmom i tematskim manifestacijama. Ulaganjem u kvalitetu, brendiranje i gastro-doživljaje moguće je dodatno produžiti sezonu i privući goste više platežne moći.
Biciklističke staze
Na području Općine Okrug nalaze se biciklističke, cestovne i obiteljske – trekking te trim staze. Neke od njih su staza 45 (biciklističke rute) i staze 35 i 40 (cestovne i obiteljske – trekking staze). Razvojni potencijal: Cikloturizam je idealan za proljetne i jesenske mjesece pa bi se tako mogla povećati turistička ponuda u pred i post sezoni, a također se time ulaže i u signalizaciju, odmorišta i info ploče.

4.2. Razvojni potencijal resursa i atrakcija

Općina Okrug ima iznimne prirodne resurse koji mogu podržati različite vrste turizma od avanturističkog do ekoturizma. Povezivanje prirodnih atrakcija s aktivnostima i modernim turističkim trendovima može povećati konkurentnost destinacije. Ključni fokus trebao bi biti na održivom razvoju, očuvanju prirodne baštine i ponudi autentičnih iskustava koja privlače ekološki osviještene turiste.

Tablica 16. Razvojni potencijal resursa i atrakcija

Razvojni potencijal resursa i atrakcija
Plaže i uvale
Plaže i uvale Općine Okrug karakterizira raznolikost prirodnih ambijenata, visoka kvaliteta mora i mediteranski krajolik koji spaja šljunak, kamen i guste borove šume. Njihova dostupnost, kombinacija uređenih zona te blizina turističke infrastrukture čine ih jednim od ključnih turističkih resursa Općine.

Slika 2. Plaža Toć (Copacabana)

Razvojni potencijali

Plaže i uvale Općine Okrug imaju veliki potencijal da postanu središte održivog, aktivnog i obiteljskog turizma:

- Promocija eko-plaža i uvala bez plastike i zagađenja, čime se privlače ekološki osviješteni turisti,
- Uvođenje vodenih sportova (ronjenje, snorkeling, kajakarenje, jedrenje i slično),

Razvoj dodatnih sadržaja poput dječjih igrališta, šetnica, piknik zona i uređenih odmorišta.

Izvor: visitokrug.com

4.3. Razvojni potencijal javne turističke infrastrukture

Javna turistička infrastruktura u destinaciji Okrug ima značajan potencijal za unapređenje cjelokupne turističke ponude općine i stvaranje kvalitetnijeg doživljaja za posjetitelje. U marketinškom smislu, ključ uspjeha leži u digitalnoj promociji, isticanju autentičnih iskustava i održivog turizma kako bi se privukli ljubitelji aktivnog odmora i prirode.

Tablica 17. Razvojni potencijal javne turističke infrastrukture

Razvojni potencijal javne turističke infrastrukture
Kulturne i povijesne atrakcije
Kulturna i povijesna baština svjedoči o dugoj tradiciji i bogatom životu lokalne zajednice. Arheološka nalazišta te Crkve sv. Karla Boromejskog, sv. Tudora, sv. Ivana Krstitelja, ostaci sv. Eufemije na otočiću Fumiji kao i ostaci ljetnikovca Racetini i kule Sv. Ivana u Kancelirovcu dokaz su toga.

Slika 3. Crkva Sv. Tudora i Crkva Sv. Ivana Krstitelja

Razvojni potencijali

- Razvoj kulturne i povijesne baštine može postati temelj za kulturni turizam, edukaciju, očuvanje identiteta i lokalni razvoj,
- Okrug može razviti i promovirati kulturne ture koje uključuju posjete povijesnim crkvama, arheološkim nalazištima, održivi turizam koji povezuje kulturnu baštinu i prirodnu ljepotu.

Kako bi donositelji odluka, turističke zajednice i poduzetnici bolje razumjeli potencijal atrakcija te usmjerili resurse na najvažnije segmente, ocjenjuju se razvojni i marketinški potencijali koji su potrebni za analizu potencijala daljnjeg razvoja i podizanja kvalitete turističkih proizvoda.

Za svaki proizvod ocjenjuje se razvojni i marketinški potencijal koji se odnosi na: sezonalnost, prihvatni kapacitet atrakcije, boravišno-izletničke značajke, pripadnost širem sustavu atrakcija i značaj u smislu mogućnosti privlačenja tržišta. Marketinški potencijal odnosi se na fizičku i javnu dostupnost, stanje obilježenosti i dostupnost informacija.

Tablica 18. Ocjenjivanje razvojnog i marketinškog potencijala

Ocjenjivanje razvojnog i marketinškog potencijala – proizvodi i usluge			
	Smještaj ↓	Gastronomija ↓	Biciklističke staze ↓
Sezonalnost→	Visoka u ljetnim mjesecima, u zimskim mjesecima znatno niža.	Sezonska ponuda bogatija je u ljetnim mjesecima (sezona).	Dostupnost tijekom cijele godine. Ljeti popularnije među turistima.
Prihvatni kapacitet proizvoda i usluga→	Dominira privatni smještaj u obliku apartmana i soba. Umjeren do visok u ljetnim mjesecima, niži u zimskim mjesecima.	Gastronomska ponuda općine Okrug temelji se prvenstveno na privatnim ugostiteljskim objektima s fokusom na sezonsku potrošnju i jednostavniju kuhinju, dok je korištenje lokalno proizvedenih namirnica još uvijek ograničeno. Trenutni prihvatni kapacitet zadovoljava osnovne potrebe turista u vrhuncu sezone.	Iskorištenost usluga znatno je veća u proljeće i ljetnim mjesecima, vremenski uvjeti su povoljniji.
Boravišno izletničke značajke→	Okrug ima uravnoteženu kombinaciju boravišnog i izletničkog turizma, pri čemu je izletnički aspekt izrazito jak zbog dobre prometne povezanosti i atraktivnih prirodnih i kulturnih lokaliteta.	Velika potražnja i izraženost u ljetnim mjesecima, znatno smanjena u zimskim mjesecima.	Atraktivnije u ljetnim mjesecima (potrebno prilagoditi ranijim ili kasnijim satima zbog visokih temperatura ili ozelenjivanjem stvoriti hladovinu), zimi su ugodniji uvjeti.

Pripadnost širem sustavu proizvoda i usluga→	Okrug je integrirani dio šireg sustava turističkih proizvoda. Njegov potencijal leži u pametnom pozicioniranju kao mirnije, obiteljski orijentirane destinacije.	Integralni dio turističke ponude, povezana sa smještajem, lokalnim manifestacijama i outdoor aktivnostima, čime obogaćuje cjelokupno iskustvo destinacije	Nadopunjuju turističku ponudu potičući aktivni turizam i dulji boravak posjetitelja.
Značaj za tržište→	Kvalitetna i raznovrsna ponuda omogućava privlačenje različitih profila turista, povećava trajanje boravka i potrošnju te stvara preduvjet za razvoj kompletne i konkurentne destinacije.	Kroz razvoj autentične, kvalitetne i održive gastronomske ponude, destinacija može povećati svoju privlačnost, produžiti sezonu i poduprijeti lokalnu ekonomiju.	Aktivni, održivi i cjelogodišnji turizam koji biciklizam omogućuje može doprinijeti produženju sezone, povećanju potrošnje i očuvanju prirodnih resursa
Fizička i javna dostupnost→	Većina smještajnih kapaciteta u Okrugu nalazi se uz obalu ili u neposrednoj blizini glavnih prometnica, što omogućava lagan pristup plažama, restoranima i drugim sadržajima, većina objekata je dostupna putem turističkih agencija, online platformi (Booking, Airbnb).	Dostupno cestovnim putem, promoviranje putem digitalnih platformi i turističkih centara.	Biciklističke staze uglavnom su povezane s glavnim cestovnim pravcima i obalnim područjima, što omogućava jednostavan pristup, javno dostupne svim korisnicima, bez posebnih ograničenja.
Stanje obilježenosti→	Obilježenost smještajnih kapaciteta u općini Okrug je na zadovoljavajućoj razini, što doprinosi sigurnosti i kvaliteti turističke ponude.	Uglavnom dobro u samom naselju i uz glavne ceste, gdje su objekti jasno označeni turističkim tablama ili vlastitim reklamnim oznakama	Biciklističke staze u Općini Okrug djelomično su obilježene standardnim znakovima i markacijama koje pomažu u orijentaciji korisnika.
Dostupnost informacijama→	Dostupnost informacija o smještaju je na solidnoj razini,	Dostupnost informacija o gastronomiji postoji, ali je još uvijek	Informacije o biciklističkim stazama u Okrugu

	zahvaljujući snažnoj prisutnosti na online platformama i turističkim uredima. Ipak, postoji prostor za unapređenje u ažuriranju podataka i boljoj prezentaciji specifičnih ponuda.	nedovoljno razvijena i fragmentirana. . Neki ugostiteljski objekti imaju svoje profile na platformama poput TripAdvisora, dok su neki jasno označeni i lako uočljivi u centru Općine.	dostupne su putem interneta.
--	--	---	------------------------------

Ocjenjivanje razvojnog i marketinškog potencijala – resursi i atrakcije

	Plaže i uvale
Sezonalnost	Plaže u Općini Okrug izrazito su sezonalno orijentirane, s najvećim intenzitetom korištenja u ljetnim mjesecima. Tijekom zimskih mjeseci plaže su uglavnom prazne, bez turističkih sadržaja i prateće infrastrukture.
Prihvatni kapacitet resursa i atrakcija→	Prihvatni kapacitet plaža u Općini Okrug zadovoljava trenutne potrebe u predsezoni i posezoni, ali tijekom vrhunca sezone dolazi do lokalnog preopterećenja, osobito u popularnijim zonama.
Boravišno izletničke značajke→	Plaže služe kao svakodnevno mjesto boravka za turiste na duljem odmoru, ali i kao privlačna destinacija za jednodnevne izletnike.
Pripadnost širem sustavu resursa i atrakcija→	Plaže i uvale aktivno sudjeluju u širem sustavu turističkih atrakcija, povezujući se s rekreativnim i prirodnim sadržajima otoka. Plaže koriste i nautičari, biciklisti, ribiči, kao i ljubitelji vodenih sportova, što ih čini ključnim dijelom šireg rekreativnog sustava.
Značaj za tržište→	Plaže i uvale Općine Okrug imaju izniman značaj za turiste, jer ne samo da su glavni razlog dolaska, već i ključni čimbenik ukupnog zadovoljstva, duljine boravka i pozitivnog dojma o destinaciji.
Fizička i javna dostupnost →	Neke plaže imaju odličan cestovni pristup, javne i komercijalne sadržaje (tuševi, ležaljke, restorani, zabava), a manji broj plaža nude mir i osamu bez turističke gužve, a imaju i slabiju infrastrukturu.
Stanje obilježenosti →	Osnovna turistička signalizacija, može se poboljšati. Uređene plaže po propisu imaju vidljive informativne ploče i signalizaciju zone kupanja.
Dostupnost informacija ma→	Neke plaže imaju odličnu pokrivenost (TZO Okrug, turistički portali, Google Maps/TripAdvisor), a za neke je ograničena online prisutnost, potrebno jače oglašavanje.

Ocjenjivanje razvojnog i marketinškog potencijala – javna turistička infrastruktura	
	Kulturne i povijesne atrakcije ↓
Sezonalnost→	Najveća posjećenost u turističkoj sezoni, umjeren interes u proljeće i jesen.
Prihvatni kapacitet javne turističke infrastrukture→	Kapacitet prilagođen dnevnim i grupnim posjetima.
Boravišno izletničke značajke→	Kratki obilazak, kulturno-povijesni interes, bez smještaja.
Pripadnost širem sustavu javne turističke infrastrukture→	Kulturno-povijesne atrakcije Općine Okrug nemaju samostalan sustav visoke kulturne infrastrukture, ali su usko integrirane u širi javni turistički sustav Trogira i Splitsko-dalmatinske županije.
Značaj za tržište→	Umjeren značaj za kulturni turizam, zanimljiv za posjetitelje povijesne baštine. Kroz očuvanje i prezentaciju Okrug gradi svoj jedinstveni turistički identitet i nudi raznolikost ponude.
Fizička i javna dostupnost→	Pristup atrakcijama je uglavnom slobodan. Do mjesta se dolazi pješačkim stazama i cestama, lokalnim ulicama, a parkirališta su dostupna u blizini.
Stanje obilježenosti→	Većina kulturnih i povijesnih lokaliteta u Okrug nije obilježena osnovnim info tablama ili pločama, nedostaju jasni putokazi.
Dostupnost informacijama→	Ograničene informacije online, osnovne dostupne kroz lokalne turističke izvore.

Analiza ocjenjivanja razvojnog i marketinškog potencijala pokazala je da sve promatrane atrakcije imaju značajan turistički potencijal, no s različitim izazovima i mogućnostima razvoja.

Ključne preporuke za daljnji razvoj:

- Produljenje turističke sezone,
- Poboljšanje infrastrukture i signalizacije,
- Jačanje digitalne i fizičke dostupnosti informacija,
- Integracija atrakcija u tematske rute
- Očuvanje prirodnih resursa uz održivi razvoj.

Implementacijom ovih mjera, povećava se konkurentnost, privlači veći broj posjetitelja tijekom cijele godine te osigurava održivi razvoj turizma.

a) Marketinški potencijal proizvoda i usluga u destinaciji

Zahvaljujući svojoj prirodnoj ljepoti, kulturnoj baštini i blizini Trogira destinacija Okrug posjeduje značajan marketinški potencijal. Turizam može biti ključna pokretačka snaga razvoja, posebno kroz autentične obiteljske smještaje i kampove. Gastronomska ponuda može privući gurmane i ljubitelje autohtone kuhinje. Ključna prednost je spoj otočkog okruženja i bogate turističke ponude – idealno za goste koji traže autentičnost i iskustva.

Tablica 19. Marketinški potencijal proizvoda i usluga u destinaciji

Marketinški potencijal
Ključne prednosti i diferencijacija destinacije Općina Okrug ističe se kao destinacija s izvrsnom geografskom lokacijom, prirodnim ljepotama, aktivnim turizmom, autentičnim smještajem te lokalnom gastronomijom i kulturom. Diferencijacija se temelji na kombinaciji prednosti poput lokacije, raznovrsnog sadržaja i doživljaja same destinacije (autentičnost i kvaliteta odmora) koje zajedno čine jedinstvenu cjelinu. Uz snažan digitalni marketing i fokus na održivost, Okrug se može pozicionirati kao atraktivna destinacija za autentična i kvalitetna iskustva.
Digitalna promocija Digitalna promocija proizvoda i usluga, posebno u segmentima smještaja i gastronomije, ključna je za privlačenje gostiju i diferencijaciju od konkurencije. Evo ključnih elemenata uspješne strategije digitalnog marketinga: 1. Web stranica kao temelj • Profesionalno dizajnirana, responzivna i optimizirana za pretragu. • Jasne informacije o smještaju, jelovnicima, rutama i dodatnim sadržajima. 2. Društvene mreže (Facebook, Instagram, TikTok, LinkedIn) • Vizualno privlačan sadržaj – profesionalne fotografije i videa jela, smještaja i ruta. • Storytelling – priče gostiju, kulinarski procesi, behind-the-scenes sadržaj. • Influenceri i suradnje – lokalni i turistički influenceri mogu povećati vidljivost. • Facebook i Instagram oglasi – ciljano oglašavanje prema interesima korisnika. 3. Google My Business i recenzije • Optimizacija Google profila za bolju vidljivost u lokalnim pretragama. • Poticanje gostiju da ostavljaju recenzije na Googleu, TripAdvisoru i Booking.com-u. 4. Content marketing i blog • Redovito objavljivanje blogova • SEO optimizacija članaka kako bi se bolje rangirali na Googleu. 5. Lokalna suradnja i cross-promocija • Partnerstva s restoranima, biciklističkim klubovima i turističkim vodičima. • Promocije kroz turističke portale i lokalne događaje.
Promocija i događanja Klasične metode marketinga, poput sajмова, konferencija i B2B događanja i dalje su moćni alati za promociju proizvoda i usluga, osobito u sektorima kao što su turizam, gastronomija i outdoor aktivnosti. Ovi oblici promocije omogućuju izravan kontakt s klijentima, partnerima i medijima te su idealni za jačanje brenda i prodajnih prilika. Marketinški potencijal:

- Direktna prezentacija proizvoda/usluga ciljanoj publici.
- Mogućnost testiranja i demonstracije (degustacije, virtualne ture, probe opreme).
- Edukacija o najnovijim trendovima i prilagodba strategije
- Stvaranje vizualnog identiteta kroz brendirane elemente.

b) Marketinški potencijal resursa i atrakcija u destinaciji

Resursi i atrakcije destinacije ključni su faktori u oblikovanju njene prepoznatljivosti i privlačnosti na turističkom tržištu. Njihov marketinški potencijal leži u sposobnosti privlačenja različitih segmenata turista, stvaranju autentičnog doživljaja i diferencijaciji destinacije od konkurencije.

Tablica 20. Marketinški potencijal resursa i atrakcija u destinaciji

Marketinški potencijal
Ključne prednosti i diferencijacija destinacije
Da bi destinacija bila konkurentna na tržištu, potrebno je istaknuti jedinstvene karakteristike koje se razlikuju od drugih obalnih turističkih lokacija: • Izgradnja Interpretacijskog centra, • Uspostava Geoparka, • Ekološka očuvanost i netaknuta priroda – promicanje održivog turizma i autentičnih iskustava. • Savršena kombinacija mora i planina – omogućava raznolike aktivnosti (plivanje, trekking, kajakarenje, biciklizam). • Blizina nacionalnih parkova i atrakcija – povezanost s NP Krka povećava privlačnost destinacije. Okrug nije smješten neposredno uz park prirode, ali je dobro pozicionirano za izlete prema navedenim • Mogućnost avanturističkog turizma – aktivnosti poput ronjenja, kajakarenja, jet-skija, biciklizma te istraživanja skrivenih uvala • Kulturno-povijesni aspekti – dodaju autentičnost turističkom doživljaju
Digitalna promocija
Kako bi atrakcije koje nudi Okrug bile prepoznate, nužno je koristiti suvremene marketinške alate: A) Web stranica i SEO optimizacija • Izrada moderne i vizualno privlačne web stranice s informacijama o prirodnim atrakcijama. • SEO optimizacija za ključne riječi • Blog s pričama turista, vodičima i preporukama za posjetitelje. B) Društvene mreže i influencer marketing • Instagram & TikTok – kratki videozapisi prirodnih atrakcija i adrenalinskih aktivnosti. • YouTube i vloge – suradnja s putopisnim blogerima koji istražuju destinaciju. • Facebook grupe – ciljane objave u grupama avanturističkog i turizma. C) Google My Business i TripAdvisor • Ažuriranje informacija o atrakcijama i smještaju. • Poticanje turista da ostavljaju recenzije i fotografije.
Promocija i događanja
Iako je digitalna promocija ključna, ne treba zanemariti niti klasične metode marketinga : • Turistički sajmovi i konferencije – predstavljanje Okruga kao destinacije i aktivnog turizma i mirne destinacije. • Tiskani vodiči i brošure – dostupni u turističkim centrima, hotelima i restoranima. • Organizacija manifestacija i događanja – biciklističke ture, festivali lokalne gastronomije..

Marketinški potencijal Općine Okrug temelji se na kombinaciji atraktivne obale, autentičnog otočnog načina života te raznolikih mogućnosti za aktivni i rekreativni turizam. Iako je riječ o manjoj destinaciji u neposrednoj blizini popularnog Trogira, upravo ta pozicija omogućuje razvoj diferencirane, održive i kvalitetne turističke ponude. Za potpuno iskorištavanje tog potencijala, ključno je usmjeriti marketinške aktivnosti prema ciljanim skupinama koje traže mir, prirodnu ljepotu, lokalnu kulturu i aktivne sadržaje uz korištenje suvremenih digitalnih alata i personalizirane promocije.

c) Marketinški potencijal javne turističke infrastrukture u destinaciji

Javna turistička infrastruktura – poput biciklističkih i family trekking staza, šetnica, kamp odmorišta, plaža i kulturnih lokaliteta – igra ključnu ulogu u brendiranju i promociji destinacije. Kvalitetno planirana i promovirana infrastruktura može značajno povećati turistički promet, potaknuti dulji boravak posjetitelja i stvoriti dodatne ekonomske koristi za lokalnu zajednicu.

Tablica 21. Marketinški potencijal javne turističke infrastrukture u destinaciji

Marketinški potencijal												
Ključne prednosti i diferencijacija destinacije												
Ključne prednosti destinacije Okrug leže u prirodnim ljepotama i šetnicama uz obalu, mogućnosti za aktivni i avanturistički turizam koji nude biciklističke staze, Family Trekking staze, kamp odmorišta te autentičan otočni ugođaj s urbanim sadržajima.												
Marketinški potencijal:												
• Jačanje identiteta destinacije kroz prepoznatljive infrastrukturne točke, • Interpretacijski centar, tematske rute, geopark, • Dugoročna prepoznatljivost kroz povezivanje s autentičnim pričama i lokalnom baštinom.												
Digitalna promocija												
Javna turistička infrastruktura treba biti jasno označena na Google Mapsu i TripAdvisoru uz opise, fotografije i recenzije, dok interaktivne 360° virtualne ture mogu omogućiti prikaz na web stranicama i društvenim mrežama. Poticanje posjetitelja na dijeljenje fotografija i recenzija uz specifične hashtagove dodatno jača online vidljivost destinacije.												
Marketinški potencijal:												
• Povećanje online vidljivosti destinacije. • Digitalna dostupnost informacija olakšava planiranje putovanja.												
Promocija i događanja												
Za maksimalan učinak, promocija turističke infrastrukture treba koristiti kombinaciju tradicionalnih i digitalnih marketinških alata:												
<table><tr><td>• PR kampanje i press putovanja</td><td>Pozivanje novinara i blogera na destinaciju</td></tr><tr><td>• Sajmovi i turističke konferencije</td><td>Predstavljanje infrastrukture kroz brošure i VR prikaze</td></tr><tr><td>• Plaćeno oglašavanje</td><td>Google Ads i društvene mreže za targetiranje specifičnih skupina</td></tr><tr><td>• Društvene mreže</td><td>Influenceri, user-generated content i live stream eventi</td></tr><tr><td>• Outdoor reklame</td><td>Jumbo plakati na strateškim lokacijama</td></tr><tr><td>• Turistički vodiči i brošure</td><td>Fizički i digitalni materijali na info centrima i smještajima</td></tr></table>	• PR kampanje i press putovanja	Pozivanje novinara i blogera na destinaciju	• Sajmovi i turističke konferencije	Predstavljanje infrastrukture kroz brošure i VR prikaze	• Plaćeno oglašavanje	Google Ads i društvene mreže za targetiranje specifičnih skupina	• Društvene mreže	Influenceri, user-generated content i live stream eventi	• Outdoor reklame	Jumbo plakati na strateškim lokacijama	• Turistički vodiči i brošure	Fizički i digitalni materijali na info centrima i smještajima
• PR kampanje i press putovanja	Pozivanje novinara i blogera na destinaciju											
• Sajmovi i turističke konferencije	Predstavljanje infrastrukture kroz brošure i VR prikaze											
• Plaćeno oglašavanje	Google Ads i društvene mreže za targetiranje specifičnih skupina											
• Društvene mreže	Influenceri, user-generated content i live stream eventi											
• Outdoor reklame	Jumbo plakati na strateškim lokacijama											
• Turistički vodiči i brošure	Fizički i digitalni materijali na info centrima i smještajima											

Javna turistička infrastruktura ima ogroman marketinški potencijal kada se pravilno iskoristi. Ključ leži u stvaranju autentičnih priča oko infrastrukture, povezivanju s digitalnim alatima i organizaciji događanja koja privlače posjetitelje.

4.4. Zaključak razvojnih i marketinških potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Razvojni i marketinški potencijali ključni su za unapređenje turističkih proizvoda kroz inovacije, održivost i autentičnost. Razvoj kvalitetne infrastrukture, očuvanje tradicije i uključivanje lokalne zajednice omogućuju stvaranje jedinstvenih i atraktivnih turističkih iskustava. Istodobno, učinkovite marketinške strategije, poput promocije autentičnosti i korištenja digitalnih kanala, osiguravaju prepoznatljivost i privlačnost destinacije. Sinergija razvojnih i marketinških aktivnosti podiže kvalitetu turističke ponude i povećava konkurentnost na globalnom tržištu.

Općina Okrug posjeduje snažan i raznolik razvojni i marketinški potencijal za unapređenje kvalitete turističkih proizvoda, temeljen na autentičnosti, znanju i prirodnim resursima.

Očuvana priroda, povijesni lokaliteti te strateški položaj pozicionira destinaciju kao idealnu za goste. Upravo ta kombinacija autentičnog otočnog doživljaja, blizine urbanih i kulturnih središta te mogućnosti aktivnog odmora, stvara čvrstu osnovu za ciljanje različitih tržišnih niša – od obiteljskog i aktivnog turizma, do gastro i kulturnog segmenta.

Održivim razvojem, ulaganjem u infrastrukturu i uključivanjem lokalne zajednice ova Općina može postati atraktivna i konkurentna destinacija koja privlači širi spektar domaćih i stranih posjetitelja. Ravnoteža između razvoja i očuvanja tradicije ključ je dugoročnog uspjeha na turističkom tržištu.

5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

Pokazatelji održivosti destinacije su alat za praćenje održivosti i informirano upravljanje razvojem turizma. Pokazatelji koji se prate, mjere utjecaje turizma na gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti destinacije. Definiranjem pokazatelja održivosti ocjenjujemo utjecaj turizma na destinaciju i utvrđujemo područja koja zahtijevaju poboljšanje. Na taj način identificiramo objektivne podatke koji podržavaju donošenje odluka i planiranje dugoročnog održivog razvoja. Mjerenjem pokazatelja održivosti, destinacije mogu uspostaviti održivije prakse, osigurati zadovoljstvo svih dionika, očuvati prirodne i kulturne resurse te osigurati dugoročnu ekonomsku stabilnost.

Pokazatelji koji se prate su slijedeći:

- broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone,
- zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom,
- zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji,
- udio atrakcije (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom,
- broj organiziranih turističkih ambulanti,
- omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i noćenju),
- omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvu u destinaciji (tone),
- udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite),
- omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije,
- uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika,
- ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
- prosječna duljina boravka turista u destinaciji,
- ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane,
- poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane,
- identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija,
- status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom,
- broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS.

Svaka grupa pokazatelja sadrži obvezne i specifične pokazatelje održivosti. Obvezni pokazatelji održivosti prate se na razini svake destinacije i ima 17 obaveznih pokazatelja. Za 2 pokazatelja nužno se provode primarna istraživanja dok za ostale su podaci dostupni na zahtjev upućen različitim upravljačkim tijela unutar destinacije. Specifični pokazatelji održivosti koji se prate na razini destinacije određuju se planom upravljanja destinacijom.

Mjerenje pokazatelja održivosti omogućuju dionicima donošenje informiranih odluka temeljenih na objektivnim podacima, pomažu u praćenju napretka prema postavljenim ciljevima održivog razvoja, identificiraju područja koja zahtijevaju poboljšanje i intervencije te osiguravaju transparentnost i odgovornost u upravljanju destinacijom.

Praćenje održivosti provodi se kroz aktivnosti prikupljanja, praćenja i analize podataka o pokazateljima održivosti i drugim podacima vezanim uz turizam i utjecaj turizma na druge djelatnosti te o raspoloživoj infrastrukturi, suprastrukturi i socio-demografskim pokazateljima.

Podatke i analize podataka o turističkom prometu u destinaciji, uključujući i podatke o turistima koji ne koriste uslugu smještaja u destinaciji, prikupljene od strane turističkih zajednica, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su koristiti kao podlogu za donošenje odluka o modernizaciji i prilagođavanju javne i privatne infrastrukture, kao i komunalne i prometne infrastrukture i za definiranje alata za upravljanje turističkim tokovima.

5.1. Definiranje i mjerenje pokazatelja održivosti destinacije

Pokazatelji održivosti u upravljanju destinacijom alati su koji se koriste za mjerenje i procjenu gospodarske, društvene, okolišne i prostorne aspekte održivosti turističke destinacije. Oni pomažu donositeljima odluka, turističkim organizacijama i drugim dionicima razumjeti kako turističke aktivnosti utječu na destinaciju te identificirati područja koja zahtijevaju poboljšanja.

5.2. Metodološki okvir obveznih pokazatelja

Kako bi definirali sveobuhvatan uvid u održivost turističke destinacije i olakšali dionicima donošenje informiranih odluka za budući razvoj i upravljanje mjerimo pokazatelje održivosti na slijedeće načine:

- provođenje anketa među turistima i lokalnim stanovništvom o zadovoljstvu i percepcijama,
- praćenje službenih statističkih podataka o prihodima, zaposlenosti, potrošnji i drugim ekonomskim pokazateljima,
- mjerenje senzorima i laboratorijskim analizama kvalitetu zraka, vode i razine bioraznolikosti,
- analiziranje turističke infrastrukture, uključujući smještajne kapacitete, prometnu povezanost i dostupnost javnih usluga,
- osnivanje radnih grupa i ispitivanje ključnih dionika radi definiranja specifičnih izazova i prilika u upravljanju destinacijom.

Mjerenje pokazatelja održivosti u turizmu zahtijeva sustavan pristup koji uključuje prikupljanje, analizu i interpretaciju podataka. Većina podataka nije javno dostupna, dostupni su na zahtjev te je stoga komunikacija unutar destinacije različitih upravljačkih tijela preduvjet za prikupljanje podataka i izračun pokazatelja. Ta tijela su TZ-a, Grad/Općina, Komunalno društvo, MUP, HEP, JU za zaštićena prirodna područja te druga tijela.

Metodološke smjernice za primarna istraživanja za potrebe obveznih pokazatelja daju se za tri primarna istraživanja: istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva, istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja te istraživanje gospodarskih subjekata u turizmu. Navedena istraživanja su podloga za kreiranje primarnih istraživanja za sveukupno devet pokazatelja za koja je u ovoj studiji detektirana nužnost provođenja primarnih istraživanja.

a) Istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva

Istraživanje percepcije i stavova lokalnog stanovništva fokusira se na razumijevanje mišljenja, osjećaja i stavova lokalnih zajednica o utjecaju turizma na njihovu destinaciju. Cilj je utvrditi kako stanovnici doživljavaju turizam – percipiraju li ga pozitivno kao ekonomski i društveni poticaj ili negativno zbog mogućih problema poput prenapučenosti, rasta cijena i ekoloških posljedica.

Istraživanje se provodi putem anketa, fokus grupa i intervju sa stanovnicima, pri čemu se koriste kvantitativne i kvalitativne metode analize. Rezultati omogućuju turističkim upravama i donositeljima odluka da bolje razumiju potrebe i očekivanja lokalne zajednice te oblikuju strategije razvoja turizma koje su održive i prihvatljive za stanovništvo.

b) Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

Ovo istraživanje analizira iskustva i percepciju posjetitelja u destinaciji kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri turistička ponuda ispunjava njihova očekivanja te identificirale mogućnosti za poboljšanje. Fokus je na prikupljanju podataka o ključnim aspektima boravka, uključujući kvalitetu usluga, infrastrukturu, gostoprimstvo i ukupni doživljaj destinacije.

Podaci se prikupljaju putem anketa, online upitnika, intervju i analiza recenzija na turističkim platformama (TripAdvisor, Google Reviews, Booking.com). Koriste se kvantitativne metode (statistička obrada podataka) i kvalitativne analize (otvoreni odgovori i komentari).

Rezultati istraživanja pomažu turističkim dionicima u poboljšanju ponude, prilagođavanju strategija marketinga i unaprjeđenju ukupnog doživljaja destinacije, čime se povećava zadovoljstvo gostiju i potiče njihov ponovni dolazak.

c) Istraživanje gospodarskih subjekata u turizmu

Ovo istraživanje usmjereno je na prikupljanje podataka o poslovanju poduzetnika i drugih gospodarskih subjekata koji djeluju u turističkom sektoru. Cilj je analizirati izazove, prilike i potrebe poslovne zajednice kako bi se unaprijedili uvjeti za razvoj održivog i konkurentnog turizma.

Podaci se prikupljaju putem anketa, dubinskih intervju i fokus grupa s predstavnicima ugostiteljskih objekata, smještajnih kapaciteta, turističkih agencija, prijevoznih kompanija i drugih povezanih sektora.

Analiza rezultata omogućava donositeljima odluka bolje razumijevanje potreba poslovne zajednice, oblikovanje ciljanih poticaja i razvoj strategija za povećanje konkurentnosti turističkog sektora.

Za svako istraživanje opisuju se sljedeći koraci u provođenju:

1. definiranje sadržaja istraživanja i izrada instrumenta istraživanja (upitnika),
2. određivanje populacije od interesa,
3. odabir metode prikupljanja podataka,
4. određivanje nacrta i veličine uzorka,
5. prikupljanje podataka i kontinuirana kontrola procesa prikupljanja podataka,
6. obrada i analiza podataka,
7. izvještavanje.

5.3. Procjena trenutnog stanja održivosti

Procjena trenutnog stanja održivosti u upravljanju destinacijom uključuje sveobuhvatnu analizu gospodarskih, društvenih, okolišnih i prostornih aspekata. Ovaj proces omogućuje dobivanje detaljnog uvida u trenutne izazove i potencijale destinacije, te identifikaciju područja koja zahtijevaju intervencije za poboljšanje održivosti.

5.3.1. Gospodarski aspekti

Gospodarska analiza procjenjuje ekonomski utjecaj turizma na destinaciju. Održivost ekonomskih aktivnosti može se analizirati kroz nekoliko ključnih točaka:

- **Turistički prihodi:** Analiza prihoda generiranih iz turizma, uključujući smještaj, ugostiteljstvo, atrakcije i usluge. Proširenje ponude autohtonih proizvoda i organizacija degustacija te ruralnih iskustava mogla bi dodatno povećati prihode lokalnog gospodarstva. Potrebno je više raditi na razvoju smještajnih kapaciteta i produljenju boravka turista.
- **Zaposlenost:** Većina zaposlenih u turizmu radi u privatnom smještaju, ugostiteljstvu i uslužnim djelatnostima, dok se manji dio odnosi na organizirane turističke aktivnosti i kulturne sadržaje. Razvoj selektivnih oblika turizma, poput kulturnog, aktivnog i agroturizma, mogao bi pomoći u smanjenju sezonalnosti i povećanju broja cjelogodišnjih radnih mjesta.
- **Lokalna ekonomija:** Turizam ima značajan utjecaj na lokalno gospodarstvo, osobito na sektor ugostiteljstva, trgovine i proizvodnje autohtonih proizvoda. Lokalni obrtnici i OPG-ovi sve više prepoznaju priliku za plasman svojih proizvoda čime se jača povezanost turizma s drugim gospodarskim granama.

5.3.2. Društveni aspekti

Društvena analiza procjenjuje utjecaj turizma na lokalnu zajednicu. U TZO Okrug društveni aspekti održivosti ogledaju se u nekoliko bitnih faktora:

- **Zadovoljstvo lokalnog stanovništva:** Procjena stavova lokalnog stanovništva o turizmu putem anketa i intervjua. Lokalna zajednica uglavnom cijeni miran način života, prirodne ljepote i povezanost zajednice. Međutim, suočavaju se s izazovima poput sezonalnosti turizma, ograničenih radnih prilika izvan ljetnih mjeseci i odlaska mlađe populacije u veće gradove. Inicijative za razvoj gospodarstva i poboljšanje infrastrukture ključne su za dugoročno zadovoljstvo stanovnika.
- **Kvaliteta života:** Utjecaj turizma na životni standard, cijene nekretnina i troškove života. Lokalno stanovništvo pozitivno gleda na turizam, ali postoji bojazan da bi nekontrolirani razvoj mogao narušiti kvalitetu života. Uvođenje mehanizama za participaciju građana u planiranju turizma može pomoći u održavanju socijalne stabilnosti.
- **Kulturni identitet:** Okrug je bogat kulturno-povijesnim naslijeđem, uključujući stare utvrde, crkve i tradicionalne manifestacije. Očuvanje lokalnih običaja, gastronomije i narodnih festivala igra ključnu ulogu u jačanju identiteta zajednice. Povećano uključivanje turizma u promociju kulturne baštine može dodatno valorizirati ovaj aspekt.

5.3.3. Okolišni aspekti

Okolišna analiza procjenjuje utjecaj turizma na prirodne resurse i okoliš. Razvojem ekološki prihvatljivih praksi i boljim upravljanjem resursima, destinacija može očuvati svoje prirodne ljepote i osigurati održivi razvoj. Trenutno stanje u ovoj kategoriji može se ocijeniti kroz sljedeće čimbenike:

- **Korištenje resursa:** Prirodni resursi ključni su za turizam, ribarstvo i poljoprivredu. Održivo korištenje vode i tla postaje sve važnije zbog utjecaja klimatskih promjena i povećane potražnje u turističkoj sezoni.
- **Otpad i onečišćenje:** Sezonski rast broja turista povećava količinu otpada i pritisak na infrastrukturu za gospodarenje otpadom. Unatoč naporima u recikliranju i održivim praksama, izazov ostaje pravilno odlaganje otpada, posebno u priobalnim i ruralnim područjima.
- **Bioraznolikost:** Urbanizacija, turizam i intenzivna poljoprivreda mogu predstavljati prijetnju ekosustavima. Očuvanje prirodnih staništa kroz zaštitu obalnih područja i odgovorno korištenje zemljišta ključno je za dugoročnu održivost.

5.3.4. Prostorni aspekti

Prostorna analiza procjenjuje upravljanje prostorom i utjecaj turizma na fizičku infrastrukturu destinacije. Prostorni aspekti održivosti u upravljanju turističkom destinacijom odnose se na način na koji se prostori unutar destinacije planiraju, koriste i razvijaju, s ciljem očuvanja prirodnih resursa, kulturnih vrijednosti i osiguravanja dugoročnog blagostanja lokalne zajednice. Prostorni aspekti održivosti ogledaju se u nekoliko faktora:

- **Prostorno planiranje:** Usuglašenost turističkog razvoja s prostornim planovima i regulativama. Prostorni planovi moraju definirati jasno zoniranje zemljišta, odvajajući područja za poljoprivredu, stambene objekte i turističku infrastrukturu. Na taj način može se osigurati da se prostori koriste na način koji minimizira sukobe između različitih namjena i smanjuje negativan utjecaj na okoliš. U okviru prostornog planiranja potrebno je identificirati i zaštititi ekološki osjetljiva područja, poput šuma, vodenih tokova i prostora s visokom biološkom raznolikošću. Ograničavanje izgradnje u ovim područjima smanjuje rizik od degradacije prirodnih resursa.
- **Infrastruktura:** Kvaliteta i kapacitet prometne, komunalne i turističke infrastrukture. Prostorni planovi trebaju uključivati razvoj pješačkih i biciklističkih staza koje povezuju glavne turističke atrakcije, poljoprivredne objekte i prirodne lokacije. Time se potiče smanjenje korištenja automobila te smanjuje emisija ugljikovog dioksida, istovremeno pružajući turistima održivu alternativu za istraživanje destinacije. Cestovna povezanost je relativno dobra, posebice blizina autoceste A1, koja omogućuje lak pristup ostatku Hrvatske. Međutim, poboljšanja su potrebna u lokalnoj prometnoj mreži, sustavu vodoopskrbe i odvodnje te digitalnoj infrastrukturi kako bi se povećala kvaliteta života i gospodarske mogućnosti.
- **Urbanizacija:** Utjecaj turizma na urbanizaciju i korištenje zemljišta. Potrebno je izbjegavati prekomjernu izgradnju i betonizaciju ruralnih prostora koji su ključni za održivost poljoprivrede. Planiranje turističkih smještajnih kapaciteta trebalo bi se odvijati unutar postojećih urbaniziranih područja kako bi se izbjegla fragmentacija prirodnih staništa i očuvala prirodna bioraznolikost.

5.3.5. Zaključak o trenutnom stanju održivosti

Trenutno stanje održivosti u destinaciji pokazuje balans između gospodarskog razvoja i očuvanja prirodnih i kulturnih resursa, ali uz određene izazove. Turizam donosi ekonomske koristi, no sezonalnost i nedostatak smještajnih kapaciteta ograničavaju njegov puni potencijal. Zapošljavanje je usmjereno na ljetne mjesece, što stvara nesigurnost, dok lokalna poduzeća imaju priliku za rast kroz digitalizaciju i bolju povezanost s tržištima.

S okolišnog aspekta, izazovi uključuju povećanu potrošnju resursa, gospodarenje otpadom i očuvanje bioraznolikosti, što zahtijeva bolje upravljanje i ekološki osviještene inicijative. Prostorno planiranje i infrastruktura bilježe napredak, ali su potrebna daljnja ulaganja u prometnu, komunalnu i digitalnu povezanost.

Za postizanje dugoročne održivosti, ključno je usmjeriti se na razvoj cjelogodišnjeg turizma, poboljšanje infrastrukture, zaštitu okoliša i poticanje lokalnog gospodarstva. Time bi se osigurala ravnoteža između ekonomskog rasta, kvalitete života i očuvanja prirodnih ljepota ovog područja.

5.4. Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti

Izvori podataka potrebni za praćenje i izračun pokazatelja održivosti dijele se na:

1. primarna istraživanja koja je potrebno provoditi u kontinuitetu, prema utvrđenoj frekvenciji, instrumentu i uzorku,
2. sekundarne izvore podataka, koji su javno dostupni,
3. sekundarne izvore podataka iz evidencija, baza, registara organizacija i institucija, a koji nisu javno dostupni te je za dostavu podataka potrebno uputiti poseban zahtjev za dostavom podataka organizaciji ili instituciji koja vodi baze tih podataka.

Turističke zajednice podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljaju primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma.

5.5. Izračun pokazatelja održivosti

Izračun pokazatelja održivosti turizma je važan korak za procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na okoliš, društvo i ekonomiju određene destinacije. Okolišni, društveni i ekonomski pokazatelji i pokazatelji održivosti infrastrukture omogućuju turističkim destinacijama da održe ravnotežu između ekonomskih koristi i očuvanja resursa, prirodnih i kulturnih dobara.

U nastavku se nalazi metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije.

Tablica 22. Metodološka tablica pokazatelja održivosti destinacije

POKAZATELJ	PODRUČJE ODRŽIVOSTI	KOD POKAZATELJA/ TEMATSKO PODRUČJE	POVEZANOST POKAZATELJA SA SUSTAVIMA		REZULTAT POKAZATELJA
Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Društveni	ZL-1- Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika	273,16%
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Društveni	ZL-2-Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Međunarodni sustavi	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji	45,16%

			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	-Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam -Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Društveni	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja	Indeks zadovoljstva 70,5%
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	

			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja	Neto spremnost na preporuku 14,44%
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Društveni/ Upravljanje	PD-1 – Pristupačnost destinacije	Međunarodni sustavi	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti	4,54%
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim	

				razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma	
Broj organiziranih turističkih ambulanti	Društveni	SD-1 Sigurnost destinacije	Međunarodni sustavi	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)	1
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice	
Omjer potrošnje vode po turističkom	Okolišni	UVR-1 – Upravljanje vodnim resursima	Međunarodni sustavi	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom	422%

noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)				vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)	
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 6: Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	Okolišni	GO-1 – Gospodarenje otpadom	Međunarodni sustavi	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)	470,77%
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	

			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	Okolišni - priroda	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini	/
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu	

				kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	Okolišni - klima	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom	Međunarodni sustavi	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći	10,90%	
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom		
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 7: Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice		
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor		
Uspostavljen sustav za	Okolišni - klima	UPK-1 – Ublažavanje i	Međunarodni sustavi	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim	DA	

prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika		prilagodba klimatskim promjena		promjenama i procjenu rizika	
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 3: Zdravlje i dobrobit Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međudnosa turizma i klime	
Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	Ekonomski	TP-1 – Turistički promet	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem	32713
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	

			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma	
Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Ekonomski	TP-2 – Turistički promet	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista	6,30
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije	

				raspoređenog turističkog prometa	
Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ekonomski	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo	100,00%
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10: Smanjenje nejednakosti	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu	
Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika	Ekonomski	PGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u	Međunarodni sustavi	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma,	2.547.363,00 €

poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane		turizmu/ Turistički promet		Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)	
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10: Smanjenje nejednakosti	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta	
Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	Prostorni/ Upravljanje	TI-1 – turistička infrastruktura	Međunarodni sustavi	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta	8
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog	

				turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma	
Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	Prostorni/ Upravljanje	OUD-1 – Održivo upravljanje destinacijom	Međunarodni sustavi	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna	PLAN NIJE DONESEN
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih	

				područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za	
--	--	--	--	--	--

				razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja	
Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Prostorni/ Upravljanje	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom	Međunarodni sustavi	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja	/
			Zakon o turizmu (»Narodne novine«, broj 156/23)	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom	
			Ciljevi Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice Cilj 15: Očuvanje života na zemlji	
			Strategija razvoja održivog turizma do 2030. (»Narodne novine«, broj 2/23) i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	

Izračun pokazatelja održivosti turizma zahtijeva prikupljanje podataka i analizu utjecaja turizma na destinaciju. Ovi pokazatelji omogućuju planiranje održivih turističkih strategija i donošenje odluka koje smanjuju negativne učinke turizma, a istovremeno maksimiziraju koristi za lokalnu zajednicu i okoliš.

5.6. Praćenje održivosti

Praćenje održivosti turističke destinacije važno je za osiguranje dugoročnog razvoja turizma uz minimalan negativan utjecaj na okoliš, lokalnu zajednicu i ekonomiju. Proces praćenja uključuje redovito mjerenje i analizu određenih pokazatelja koji pomažu destinacijama da prilagode svoje turističke politike i upravljanje. Praćenje održivosti može se obavljati na ekološkom, društvenom i ekonomskom nivou, uz korištenje konkretnih alata i metodologija.

Održivost destinacije prati se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti.

Prilikom izrade plana upravljanja destinacijom iznimno bitno, pored obaveznih pokazatelja, odabrati specifične pokazatelje koji će omogućiti:

- praćenje utjecaja odabranog smjera razvoja na održivost destinacije,
- usporedbu destinacije s drugim usporedivim destinacijama odnosno usporedbu svih ili pojedinih područja održivost,
- ostvarivanje preduvjeta za certificiranje destinacije ukoliko destinacija želi neki od relevantnih certifikata održivosti.

Tablica 23. Praćenje održivosti obveznih pokazatelja

POKAZATELJ	UČESTALOST MJERENJA
Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	Jednom godišnje
Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	Svake dvije godine
Broj organiziranih turističkih ambulanti	Jednom godišnje
Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)	Svake dvije godine
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	Svake dvije godine
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	Svake četiri godine
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	Svake četiri godine
Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Svake dvije godine
Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	Jednom godišnje
Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	Jednom godišnje

Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Jednom godišnje
Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Jednom godišnje
Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	Jednom godišnje
Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	Jednom godišnje
Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	Svake dvije godine

Praćenje održivosti specifičnih pokazatelja mjeri se:

- jednom godišnje,
- svake dvije godine,
- svake dvije godine za ITR I II te svake četiri godine za ITR III i VI,
- svake četiri godine,
- godišnje,
- godišnje i mjesečno,
- dva puta godišnje.

Redovito prikupljanje podataka, analiza pokazatelja i prilagodba strategija omogućuju destinacijama da odgovore na izazove koje turizam može donijeti, osiguravajući dugoročni održivi razvoj.

6. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

Razvojni smjer u planu upravljanja destinacijom teži ostvarivanju ciljeva i prioriteta iz Nacionalne strategije razvoja turizma i smjerove razvoja destinacije, uz konkretne mjere i aktivnosti potrebne za njihovo ostvarenje. Razvojni smjer treba biti u skladu sa održivim razvojem, povećanjem konkurentnosti destinacije i očuvanjem njezinih resursa.

Općina kontinuirano radi na unapređenju prometne, vodovodne i kanalizacijske infrastrukture, prepoznajući ih kao ključna razvojna područja koja zahtijevaju planski pristup i provedbu konkretnih mjera.

Razvojni smjer destinacije ključan je za usmjeravanje njezinog dugoročnog razvoja i treba biti u potpunosti usklađen s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima, kao i drugim relevantnim planovima i propisima.

Ukoliko strateški planovi ne sadrže jasno definirane smjernice i ciljeve za razvoj destinacije, oni se trebaju formulirati kroz plan upravljanja destinacijom, temeljen na temeljitoj analizi trenutnog stanja destinacije.

6.1. SWOT analiza

SWOT analiza je među najčešće korištenim metodama za procjenu trenutnog stanja i planiranje strateških koraka, jer omogućava sveobuhvatan uvid u unutarnje i vanjske čimbenike koji utječu na razvoj destinacije. Ova analiza uključuje identifikaciju snaga i slabosti, koje predstavljaju karakteristike same destinacije te prilika i prijetnji koje dolaze iz vanjskog okruženja i utječu na budući smjer.

SWOT analiza omogućuje cjeloviti pregled ključnih tema za destinaciju, ali također može otkriti nova važna pitanja koja dosad nisu bila u fokusu dionika. Ovakav pristup pomaže u prepoznavanju prednosti koje treba dodatno ojačati i iskoristiti, dok se slabosti identificiraju kako bi se učinkovito uklonile.

Za potrebe SWOT analize prikupljaju se podaci iz različitih izvora, uključujući:

1. primarno istraživanje - anketiranje lokalnog stanovništva i turista, intervjui s ključnim dionicima u turizmu (npr. predstavnici grada/općine, turističkih agencija, vlasnici smještajnih objekata i dr.),
2. sekundarni izvori - statistički podaci o turizmu na promatranom području, prostorni planovi, lokalni razvojni planovi, strateški dokumenti i izvješća relevantnih institucija,
3. terensko istraživanje - pregled trenutne infrastrukture, turističkih objekata i prirodnih resursa.

Cilj SWOT analize je utvrditi trenutno stanje turističke destinacije kako bi se identificirale snage, slabosti i prijetnje te definirale prilike za daljnji razvoj turizma. SWOT analiza će se temeljiti na podacima prikupljenim u prethodno provedenoj analizi stanja.

6.1.1. SWOT analiza destinacije Turističke zajednice Općine Okrug

SWOT analiza TZO Okrug pomaže u prepoznavanju unutarnjih i vanjskih čimbenika koji utječu na njen razvoj. Na temelju prikupljenih podataka i provedene analize, sastavljeno je izvješće u kojem su navedeni sljedeći zaključci:

Tablica 24. Izvješće o provedenoj SWOT analizi TZO Okrug kao turističke destinacije

Izvješće o provedenoj SWOT analizi	
Snage	Slabosti
- Izvrсна lokacija - Prirodne ljepote i čisto more - razvedena obala, atraktivne šljunčane plaže - Razvijena privatna smještajna ponuda - Velik broj registriranih privatnih iznajmljivača s raznolikom ponudom - Blizina autoceste - Blizina Zračne luke Split	- Ovisnost o privatnom smještaju - Dominacija obiteljskog smještaja uz nedostatak hotela i objekata višeg standarda ograničava diversifikaciju ponude - Nedovoljna promocija - Nedostatak jedinstvene destinacijske strategije koja bi povezala kulturnu, prirodnu i gastronomsku ponudu. - Sezonalnost - Većina turističkih aktivnosti i prihoda koncentrirana je u srpnju i kolovozu, s vrlo slabom popunjenošću izvan sezone - Nedovoljna zaštita prirodnih resursa - slaba svijest lokalnog stanovništva o održivom turizmu i njegovim prednostima - Nedovoljna turistička ponuda
Prilike	Prijetnje
- Razvoj turističke infrastrukture kroz EU fondove - Mogućnost korištenja bespovratnih sredstava za ulaganja u infrastrukturu, interpretacijske centre, staze, signalizaciju itd. - Povezivanje s regijom - Integracija Općine omogućava bolje povezivanje s većim turističkim središtima i marketinškim mrežama - Digitalna transformacija i online promocija - Korištenje društvenih mreža, digitalnog oglašavanja i personaliziranog sadržaja za jačanje prepoznatljivosti - Razvoj selektivnih oblika turizma - Aktivni, gastro i kulturni turizam mogu značajno proširiti sezonu i privući nove ciljne skupine	- Konkurencija susjednih destinacija - Destinacije s jačom promocijom, infrastrukturom i raznovrsnijom ponudom mogu privući iste ciljne skupine - Nedostatak investicija - Nedovoljno ulaganje u infrastrukturu i turističke projekte može usporiti razvoj Općina kao turističkih destinacija - Zagađenje i pritisak na okoliš - Otpad, neuređene septičke jame, manjak sustava odvodnje i kanalizacije mogu ugroziti prirodne resurse i imidž destinacije - Nedostatak radne snage u turizmu - Sve teže je osigurati kvalitetnu i dostupnu radnu snagu za ugostiteljstvo, održavanje i druge usluge

SWOT analiza destinacije Turističke zajednice Općine Okrug pokazuje kako postoji značajan potencijal za daljnji razvoj turizma, posebno u segmentima avanturističkog i ekoturizma. Kako bi se to ostvarilo potrebna su ulaganja u infrastrukturu, diversifikaciju turističke ponude i jačanje marketinških aktivnosti. Uspješna provedba ovih mjera može osigurati održivi razvoj destinacije i dugoročnu konkurentnost na turističkom tržištu.

6.2. Identifikacija općih načela i ciljeva turizma

Identifikacija općih načela i ciljeva u planu upravljanja destinacijom ključna je za osiguranje održivog i učinkovitog razvoja turizma. Opća načela imaju specifične ciljeve i važnost, a njihova primjena doprinosi razvoju turizma koji koristi svim zainteresiranim stranama, uključujući posjetitelje, lokalnu zajednicu, gospodarstvo i okoliš. S druge strane, identifikacija općih ciljeva u planu upravljanja destinacijom osigurava ravnotežu između različitih potreba i interesa svih dionika, uključujući posjetitelje, lokalne zajednice, privatni sektor i državu. Ovi ciljevi služe kao smjernice za planiranje, implementaciju i praćenje aktivnosti u destinaciji, čime se postiže dugoročni uspjeh. Svaki od navedenih ciljeva ima specifičnu funkciju i doprinosi ukupnom razvoju turizma.

6.2.1. Načela turizma

Načela turizma omogućuju destinacijama da turistima pruže jedinstveno i ugodno iskustvo, dok istovremeno osiguravaju očuvanje resursa, gospodarski razvoj i blagostanje lokalnih zajednica. Kroz pravilno upravljanje temeljeno na ovim načelima, destinacije mogu ostvariti održivi turistički rast koji koristi svim dionicima. U nastavku su predstavljena načela turizma:

a) Održivost

Održivost u turizmu podrazumijeva razvoj turizma koji zadovoljava potrebe današnjih posjetitelja, a istovremeno ne ugrožava sposobnost budućih generacija da zadovolje svoje vlastite potrebe. To uključuje ekološke, ekonomske i socijalne aspekte:

- **Ekološka održivost:** Očuvanje prirodnih resursa i zaštita okoliša.
- **Ekonomska održivost:** Poticanje lokalne ekonomije, zapošljavanja i ravnoteže u prihodima.
- **Socijalna održivost:** Osiguranje socijalne pravednosti, uključivanje lokalnih zajednica u razvoj turizma i poštivanje kulturnih vrijednosti.

b) Kvaliteta

Kvaliteta se odnosi na visoki standard usluga, infrastrukture i iskustava koja se nude posjetiteljima. Visoka kvaliteta u turizmu poboljšava zadovoljstvo gostiju, čini destinaciju konkurentnijom i povećava njenu atraktivnost. Kvaliteta također uključuje obuku i obrazovanje zaposlenika u turizmu, održavanje objekata i atrakcija, kao i pružanje dodatnih usluga koje odgovaraju potrebama i očekivanjima posjetitelja.

c) Dostupnost

Dostupnost znači omogućavanje svim posjetiteljima, bez obzira na njihove fizičke sposobnosti, socio-ekonomski status ili geografske prepreke, da uživaju u turističkoj ponudi destinacije. To uključuje:

- **Fizičku dostupnost:** Osiguranje lako dostupnih prijevoznih veza (autoceste, zračni prijevoz, javni prijevoz), kao i pristupačnih objekata i destinacija za osobe s invaliditetom.
- **Informacijsku dostupnost:** Omogućavanje svih potrebnih informacija na različitim jezicima i u različitim formatima.

d) Zadovoljstvo

Zadovoljstvo posjetitelja ključno je za dugoročni uspjeh turizma. Ako posjetitelji nisu zadovoljni svojim iskustvom, vrlo je vjerojatno da neće preporučiti destinaciju ili se vratiti. Zadovoljstvo obuhvaća sve aspekte posjeta, od trenutka planiranja putovanja do povratka kući. Uključuje kvalitetu usluge, jedinstvenost iskustava, ugodnu atmosferu, gostoljubivost i rješavanje eventualnih problema ili pritužbi.

e) Sigurnost

Sigurnost je temeljni preduvjet za održavanje povjerenja turista i njihovo dobro iskustvo. Sigurnost obuhvaća fizičku sigurnost turista (kao što je zaštita od nesreća ili kriminala), zdravstvenu sigurnost (kao što je pristup hitnoj medicinskoj pomoći) i sigurnost u pogledu okoliša (kao što su zaštita od prirodnih katastrofa). Osiguranje sigurnosti znači i pridržavanje zakonskih regulativa i standarda, uključujući sustave zaštite i odgovorno upravljanje kriznim situacijama.

6.2.2. Ciljevi turizma

Ciljevi turizma predstavljaju temeljne smjernice za razvoj i upravljanje turističkim aktivnostima, osiguravajući održivost i zadovoljstvo svih dionika. Kombinacija svih ciljeva doprinosi uravnoteženom i održivom turizmu. Identifikacija ciljeva treba biti usmjerena prema sljedećim kriterijima:

a) Ekonomski cilj

Ekonomski cilj usmjeren je na stvaranje i održavanje ekonomske koristi od turizma za destinaciju. To uključuje:

- **Poticanje gospodarskog rasta:** Turizam može postati jedan od glavnih sektora u gospodarstvu destinacije, čime se doprinosi povećanju bruto domaćeg proizvoda (BDP).
- **Stvaranje novih radnih mjesta:** Turizam stvara poslove u mnogim sektorima (hoteli, restorani, prijevoz, vodiči, trgovina, itd.), čime se smanjuje nezaposlenost i potiče lokalna zaposlenost.

- **Povećanje prihoda:** Turizam može donijeti značajne prihode kroz različite oblike potrošnje turista, što doprinosi jačanju financijske stabilnosti destinacije i omogućava daljnje ulaganje u razvoj.
- **Poboljšanje konkurentnosti:** Razvijanje jedinstvene turističke ponude koja privlači posjetitelje i čini destinaciju konkurentnom u globalnom turističkom tržištu.

b) Kulturološki cilj

Kulturološki cilj odnosi se na očuvanje kulturne baštine, promoviranje kulturnih vrijednosti i očuvanje identiteta destinacije. To uključuje:

- **Očuvanje kulturne baštine:** Turizam može doprinositi očuvanju povijesnih spomenika, tradicija, običaja i kulturnih znamenitosti, jer uz odgovorno upravljanje može postati motiv za njihovu zaštitu i obnovu.
- **Promocija kulturnih izraza:** Razvoj kulturnih manifestacija, festivala, muzeja i drugih kulturnih atrakcija koje privlače turiste i potiču interakciju s lokalnim stanovništvom.
- **Podizanje svijesti o kulturnoj baštini:** Edukacija turista o važnosti očuvanja kulturnih dobara i poticanje na odgovorno ponašanje, kao i učenje o tradicijama i običajima destinacije.
- **Očuvanje lokalnog identiteta:** Osiguranje da turizam ne homogenizira lokalnu kulturu i tradiciju, već je čuva i njeguje unutar šire globalne zajednice.

c) Ekološki cilj

Ekološki cilj usmjeren je na očuvanje prirodnih resursa i okoliša, kako bi se osigurala dugoročna održivost turizma. To uključuje:

- **Zaštita prirodnih resursa:** Osiguranje očuvanja prirodnih područja, vodenih i drugih ekosustava, te smanjenje negativnog utjecaja turizma na okoliš.
- **Održiva potrošnja resursa:** Promicanje odgovornog korištenja vode, energije i drugih prirodnih resursa u turističkim objektima, smanjenje otpada i poticanje recikliranja.
- **Očuvanje bioraznolikosti:** Zaštita ugroženih vrsta, biljnih i životinjskih ekosustava te sprečavanje prekomjernog iskorištavanja prirodnih resursa.
- **Smanjenje ugljičnog otiska:** Implementacija zelenih praksi i ekološki prihvatljivih rješenja u transportu, smještaju i hrani, uz poticanje ekološki odgovornog ponašanja turista, ključna je za održivi turizam.

d) Socijalni cilj

Socijalni cilj odnosi se na poboljšanje kvalitete života lokalnih zajednica i osiguranje da turizam koristi svim društvenim skupinama. To uključuje:

- **Povećanje kvalitete života:** Poticanje turizma koji poboljšava uvjete života lokalnog stanovništva, stvaranjem novih radnih mjesta, infrastrukture i boljih usluga.
- **Smanjenje socijalnih nejednakosti:** Osiguranje da koristi od turizma budu ravnomjerno raspoređene unutar zajednice, umjesto da se fokusiraju na nekoliko pojedinaca ili skupina.
- **Integracija lokalne zajednice u turistički sektor:** Aktivno uključivanje lokalnog stanovništva u razvoj turizma, izradu i implementaciju turističkih proizvoda te očuvanje kulturnih i prirodnih resursa.
- **Poticanje socijalne kohezije:** Razvijanje turizma koji doprinosi socijalnoj integraciji, razumijevanju među različitim društvenim grupama, kao i jačanju zajedničke odgovornosti za očuvanje destinacije.

e) Infrastrukturni cilj

Infrastrukturni cilj odnosi se na razvoj i poboljšanje fizičke i tehničke infrastrukture koja omogućava siguran, udoban i učinkovit turizam. To uključuje:

- **Razvoj prometne infrastrukture:** Ulaganje u ceste i druge oblike prijevoza koji olakšavaju pristup destinaciji i čine je dostupnijom posjetiteljima.
- **Unapređenje smještajnih kapaciteta:** Razvoj smještajnih objekata koji zadovoljavaju potrebe turista i koji su ekološki prihvatljivi i visoke kvalitete.
- **Poboljšanje komunalnih usluga:** Ulaganje u vodovod, kanalizaciju, struju, odvoz otpada i druge temeljne usluge koje osiguravaju kvalitetan boravak turista i života lokalnog stanovništva.
- **Razvoj turističkih sadržaja:** Izgradnja i obnova turističkih atrakcija, kulturnih centara, restorana, ugostiteljskih objekata i drugih objekata koji doprinose kvalitetnom turističkom iskustvu.

6.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Strateški pristup turizmu u Općini Okrug temelji se na održivom, diferenciranom i tržišno usmjerenom razvoju destinacije, s fokusom na uravnotežen rast, očuvanju lokalnih vrijednosti i jačanju konkurentnosti na domaćem i inozemnom tržištu.

Važno je produljiti sezonu kroz razvoj tematskih proizvoda poput aktivnog i gastro turizma te uvođenjem događanja u predsezoni i posezoni. Paralelno s tim, teži se uspostavi ravnoteže između broja posjetitelja i ekonomske vrijednosti turizma, poticanjem veće potrošnje po gostu i duljeg boravka, uz podizanje kvalitete smještaja i edukaciju iznajmljivača.

Prioritet je i unaprjeđenje turističkih kapaciteta i usluge, kroz diversifikaciju smještajnih objekata, standardizaciju kvalitete i jačanje ugostiteljskih usluga. Poseban naglasak stavlja se na aktivaciju nedovoljno iskorištenih resursa u unutrašnjosti otoka, tematskih ruta i lokalne baštine, kao i razvoj dodatnih sadržaja poput doživljajnih aktivnosti, digitalnih vodiča i autentične gastronomske ponude.

S ciljem jačanja konkurentnosti destinacije, nužno je poboljšati organizaciju i upravljanje turizmom, kroz suradnju TZO-a, lokalne uprave i privatnog sektora te aktivno uključivanje lokalne zajednice. Obrazovanje i osposobljavanje dionika ključno je za podizanje kvalitete usluge, a posebna se pažnja posvećuje mladima i potencijalnim turističkim poduzetnicima.

U konačnici, razvoj mora biti usmjeren prema ciljanim tržištima i aktualnim trendovima, s fokusom na aktivne turiste, digitalne nomade, obitelji i goste srednje do više platežne moći. Korištenjem digitalnih kanala, personalizirane promocije i storytellinga, Okrug se želi pozicionirati kao autentična, mirna i dostupna destinacija koja spaja more, prirodu i lokalnu kulturu.

6.4. Identificiranje ciljeva

Turistička zajednica Općine Okrug odredila je četiri strateška cilja. Oni predstavljaju glavne pravce razvoja i omogućavaju da se Turistička zajednica usmjeri na ono što je zaista važno za njen uspjeh u budućnosti. Strateški ciljevi Turističke zajednice povezani su sa prioritetima Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine.

Strateški ciljevi Turističke zajednice Općine Okrug:

1. Razvoj cjelogodišnje i uravnotežene turističke ponude
2. Održiv turizam uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa
3. Turizam koji potiče inovacije i tržišnu prepoznatljivost
4. Unaprjeđenje turističke infrastrukture

6.4.1. Strateški cilj 1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam

Strateški cilj „Razvoj cjelogodišnje i uravnotežene turističke ponude“ usmjeren je na stvaranje održivog i raznolikog turističkog proizvoda koji nadilazi sezonske okvire i ravnomjerno se razvija na različitim područjima destinacije. Ovaj cilj podrazumijeva smanjenje ovisnosti o ljetnoj sezoni kroz proširenje ponude koja će privlačiti posjetitelje tijekom cijele godine, primjerice kroz kulturne, gastronomske, zdravstvene, poslovne ili sportske sadržaje. Osim produženja turističke sezone, cilj je i ravnomjernija prostorna raspodjela turističkih aktivnosti, kako bi se smanjio pritisak na preopterećene destinacije i potaknulo uključivanje manje razvijenih područja. Time se doprinosi održivijem razvoju turizma, većoj ekonomskoj stabilnosti lokalnih zajednica i boljem korištenju postojećih resursa kroz cijelu godinu.

6.4.2. Strateški cilj 2. Održivi turizam uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa

Strateški cilj „Održivi turizam uz zaštitu okoliša i prirodnih resursa“ usmjeren je na razvoj turističke djelatnosti koja poštuje nosivi kapacitet prostora, čuva prirodnu baštinu i pridonosi očuvanju okoliša za buduće generacije. Ovaj cilj podrazumijeva usklađivanje turističkih aktivnosti s principima održivog razvoja, pri čemu se posebna pažnja posvećuje racionalnom korištenju prirodnih resursa, smanjenju negativnih utjecaja na ekosustave te promicanju ekološki odgovornih praksi među turistima i pružateljima usluga. Također uključuje poticanje razvoja infrastrukture koja je energetske učinkovita, podržava kružno gospodarstvo i smanjuje emisije štetnih plinova i otpada. Održivi turizam ne znači samo zaštitu prirode, već i uravnotežen odnos između ekonomskih koristi, očuvanja okoliša i kvalitete života lokalne zajednice, čime se osigurava dugoročna konkurentnost i atraktivnost turističke destinacije.

6.4.3. Strateški cilj 3. Turizam koji potiče inovacije i tržišnu prepoznatljivost

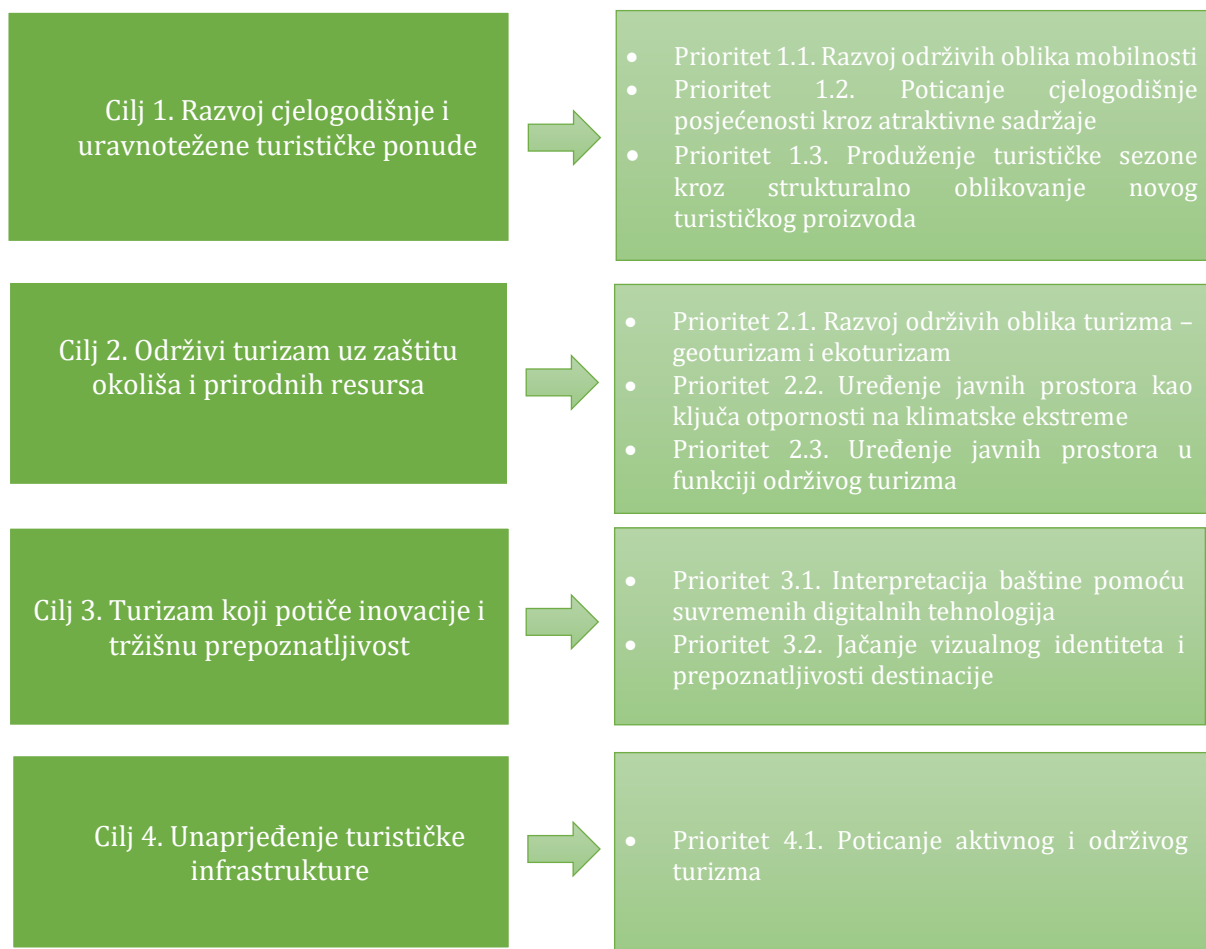
Strateški cilj „Turizam koji potiče inovacije i tržišnu prepoznatljivost“ usmjeren je na jačanje pozicije turističke destinacije na tržištu kroz stalno unapređenje kvalitete, uvođenje novih tehnologija i poticanje kreativnih rješenja u oblikovanju turističke ponude. Ovaj cilj podrazumijeva prilagodbu suvremenim trendovima i očekivanjima posjetitelja kroz digitalizaciju usluga, razvoj pametnog turizma te podršku inovativnim poslovnim modelima koji donose dodanu vrijednost. Ključna je usmjerenost na podizanje razine profesionalnosti i konkurentnosti svih sudionika u turizmu, uz promicanje suradnje između javnog i privatnog sektora, obrazovnih institucija i lokalnih zajednica. Time se nastoji stvoriti dinamičan, fleksibilan i održiv turistički sustav koji može brzo reagirati na promjene na tržištu, istaknuti se jedinstvenim iskustvima i privući nove segmente gostiju, čime se doprinosi dugoročnom razvoju i stabilnosti turizma.

6.4.4. Strateški cilj 4. Unaprjeđenje turističke infrastrukture

Strateški cilj „Unaprjeđenje turističke infrastrukture“ usmjeren je na jačanje konkurentnosti destinacije. Cilj je osigurati kvalitetne uvjete za boravak i kretanje posjetitelja, unaprijediti vizualni identitet prostora te stvoriti temelje za razvoj raznovrsne i cjelogodišnje

ponude. Pritom se posebna pažnja posvećuje održivom pristupu, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti te usklađenosti s potrebama lokalne zajednice. Infrastrukturni razvoj bit će usmjeren na poboljšanje ukupnog doživljaja destinacije i poticanje gospodarskih aktivnosti povezanih s turizmom.

Slika 4. Strateški ciljevi i prioriteti Turističke zajednice Općine Okrug

U idućoj tablici nalazi se pregled temeljnih strateških ciljeva i mjera Turističke zajednice Općine Okrug te njihova povezanost sa prioritetima Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine.

Tablica 25. Pregled temeljnih strateških ciljeva i mjera TZO Okrug te njihova povezanost sa prioritetima Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine

STRATEŠKI CILJEVI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE OKRUG	PRIORITETNO PODRUČJE ZA STRATEŠKI CILJ STRATEGIJE RAZVOJA ODRŽIVOG TURIZMA DO 2030. GODINE	PRIORITETI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE OKRUG	MJERE TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE OKRUG	AKTIVNOSTI TZO OKRUG
1. RAZVOJ CJelogodišnje i uravnotežene turističke ponude	Prostorno ravnomjernije raspoređen turistički promet	1.1. Razvoj održivih oblika mobilnosti	1.1.1. Razvoj prateće infrastrukture za održive oblike mobilnosti	1.1.1.1. Okružski itinerar – tematske rute
	Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma	1.2. Poticanje cjelogodišnje posjećenosti kroz atraktivne sadržaje	1.2.1. Kreiranje kampanja i sadržaja usmjerenih na cjelogodišnju promociju destinacije	1.2.1.1. Photo point na JP Debeli Rožac
	Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda	1.3. Produženje turističke sezone kroz strukturno oblikovanje novog turističkog proizvoda	1.3.1. Razvoj turističkog proizvoda	1.3.1.1. Interpretacijski centar "Okružska kolumba"
2. ODRŽIV TURIZAM UZ ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODNIH RESURSA	Smanjenje opterećenja iz turizma na sastavnice okoliša i prirodu	2.1. Razvoj održivih oblika turizma – geoturizam i ekoturizam	2.1.1. Razvoj infrastrukture i kulturne zone s edukativnim sadržajima prilagođene očuvanju okoliša	2.1.1.1. Geopark okružskog arhipelaga
	Smanjenje utjecaja turizma na klimu	2.2. Uređenje javnih prostora kao ključa otpornosti na klimatske ekstreme	2.2.1. Razvoj i primjena urbanističkih rješenja koja povećavaju otpornost prostora na klimatske promjene	2.2.1.1. Ozelenjavanje javnih površina

	Smanjenje negativnog utjecaja turizma na prostor	2.3. Uređenje javnih prostora u funkciji održivog turizma	2.3.1. Dizajn i adaptacija javnih prostora prema principima održivog turizma	2.3.1.1. ParkVision
3. TURIZAM KOJI POTIČE INOVACIJE I TRŽIŠNU PREPOZNATLJIVOST	Poticanje inovacija i digitalne transformacije turizma	3.1. Interpretacija baštine pomoću suvremenih digitalnih tehnologija	3.1.1. Razvoj standarda i protokola za digitalizaciju	3.1.1.1. Digitalizacija baštine
	Osiguranje poticajnog poslovnog okruženja	3.2. Jačanje vizualnog identiteta i prepoznatljivosti destinacije	3.2.1. Komunikacija i oglašavanje	3.2.1.1. Jumbo tabla dobrodošlice
				3.2.2.1. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice
4. UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE	Razvoj uravnoteženijeg i uključivog turizma	4.1. Poticanje aktivnog i održivog turizma	4.1.1. Razvoj i unapređenje održive turističke infrastrukture kroz revitalizaciju javnih prostora i promoviranje aktivnih oblika turizma	4.1.1.1. Okružna promenade
				4.2.1.1. Uređenje središnjeg mjesnog trga
				4.3.1.1. Biciklističke staze Splitske rivijere
				4.4.1.1. Obnova, revitalizacija i turistička valorizacija kulturno-povijesne baštine

6.5. Mjere i aktivnosti

Mjere i aktivnosti moraju biti detaljno specificirane u planu upravljanja destinacijom, pri čemu bi trebale biti povezane sa strateškim prioritetima, definiranim izvorima financiranja, odgovornim subjektima za provedbu i jasno određenim rokovima za realizaciju tih aktivnosti.

Definirani razvojni smjerovi, mjere i aktivnosti trebale bi pomoći Općini u dugoročnom razvoju u održivu, inovativnu i konkurentnu destinaciju, koja će privući posjetitelje kroz autentična iskustva, dok istovremeno čuva svoje prirodne i kulturne resurse.

U idućim tablicama navedene su mjere i aktivnosti koje su utvrđene za ostvarenje razvojnog smjera.

Tablica 26. Definiranje razvojnih smjerova s mjerama i aktivnostima TZO Okrug

1. RAZVOJ CJelogodišnje i uravnotežene turističke ponude			
Mjera 1.1.1. Razvoj prateće infrastrukture za održive oblike mobilnosti			
Svrha provedbe	Svrha mjere je unaprijediti fizičku i digitalnu infrastrukturu koja omogućuje održive oblike mobilnosti – poput pješaćenja i bicikliranja – kroz valorizaciju kulturno-povijesne baštine i prirodnih resursa. Mjera potiče izgradnju i označavanje tematskih ruta, razvoj interpretacijskih sadržaja te digitalnih alata koji olakšavaju pristup baštini, čime se doprinosi očuvanju identiteta lokalne zajednice, diversifikaciji turističke ponude i održivom gospodarskom razvoju.		
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine		
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Prostorno ravnomjernije raspoređen turistički promet		
Aktivnosti			
	1.1.1.1. Okružski itinerar – tematske rute		
Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)	100.000,00		
Doprinos mjere zelenoj tranziciji		Doprinos mjere digitalnoj transformaciji	
DA/NE		DA/NE	
Mjera 1.2.1. Kreiranje kampanja i sadržaja usmjerenih na cjelogodišnju promociju destinacije			
Svrha provedbe	Svrha mjere je razviti i implementirati kreativne promotivne sadržaje i kampanje koje osiguravaju cjelogodišnju vidljivost destinacije, potiču angažman posjetitelja i jačaju prepoznatljivost lokalnog identiteta kroz suvremene komunikacijske kanale.		
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine		
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma		
Aktivnosti			
	1.2.1.1. Photo point na JP Debeli Rožac		

<i>Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)</i>	10.000,00
<i>Doprinos mjere zelenoj tranziciji</i>	<i>Doprinos mjere digitalnoj transformaciji</i>
<i>DA/NE</i>	<i>DA/NE</i>
Mjera 1.3.1. Razvoj turističkog proizvoda	
<i>Svrha provedbe</i>	Svrha mjere je potaknuti razvoj inovativnih i održivih turističkih proizvoda temeljenih na lokalnim resursima, baštini i identitetu, koji doprinose produljenju sezone, diversifikaciji ponude i gospodarskom razvoju destinacije kroz aktivaciju neiskorištenih potencijala lokalne zajednice.
<i>Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja</i>	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
<i>Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja</i>	Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda
<i>Aktivnosti</i>	
	1.3.1.1. Interpretacijski centar "Okružka kolumba"
<i>Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)</i>	1.100.000,00
<i>Doprinos mjere zelenoj tranziciji</i>	<i>Doprinos mjere digitalnoj transformaciji</i>
<i>DA/NE</i>	<i>DA/NE</i>
CILJ 2. ODRŽIV TURIZAM UZ ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODNIH RESURSA	
Mjera 2.1.1. Razvoj infrastrukture i kulturne zone s edukativnim sadržajima prilagođene očuvanju okoliša	
<i>Svrha provedbe</i>	Svrha mjere je razviti održivu infrastrukturu i kulturno-edukativne zone koje omogućuju interpretaciju, očuvanje i doživljaj prirodne i kulturne baštine na način koji potiče očuvanje okoliša, jača lokalni identitet i stvara temelje za razvoj održivog turizma u skladu s načelima zelene tranzicije.
<i>Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja</i>	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
<i>Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja</i>	Smanjenje opterećenja iz turizma na sastavnice okoliša i prirodu
<i>Aktivnosti</i>	
	2.1.1.1. Geopark okružkog arhipelaga
<i>Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)</i>	1.100.000,00
<i>Doprinos mjere zelenoj tranziciji</i>	<i>Doprinos mjere digitalnoj transformaciji</i>
<i>DA/NE</i>	<i>DA/NE</i>
Mjera 2.2.1. Razvoj i primjena urbanističkih rješenja koja povećavaju otpornost	
<i>Svrha provedbe</i>	Svrha mjere je razviti i primijeniti urbanistička rješenja koja povećavaju otpornost urbanih prostora kroz ozelenjavanje javnih površina, čime se unapređuje kvaliteta života stanovnika i posjetitelja, smanjuje

	negativan utjecaj klimatskih promjena te doprinosi nacionalnim i međunarodnim ciljevima smanjenja emisije CO ₂ .
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Smanjenje utjecaja turizma na klimu
Aktivnosti	
	2.2.1.1. Ozelenjavanje javnih površina
Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)	200.000,00
Doprinos mjere zelenoj tranziciji	Doprinos mjere digitalnoj transformaciji
DA/NE	DA/NE
Mjera 2.3.1. Dizajn i adaptacija javnih prostora prema principima održivog turizma	
Svrha provedbe	Svrha mjere je unaprijediti dizajn i funkcionalnost javnih prostora kroz modernizaciju i adaptaciju infrastrukture prema principima održivog turizma, s posebnim naglaskom na učinkovito upravljanje parkirališnim kapacitetima, povećanje pristupačnosti, smanjenje prometnih zagušenja i emisija te podizanje kvalitete iskustva korisnika i posjetitelja.
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Smanjenje negativnog utjecaja turizma na prostor
Aktivnosti	
	2.3.1.1. ParkVision
Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)	50.000,00
Doprinos mjere zelenoj tranziciji	Doprinos mjere digitalnoj transformaciji
DA/NE	DA/NE
CILJ 3. TURIZAM KOJI POTIČE INOVACIJE I TRŽIŠNU PREPOZNATLJIVOST	
Mjera 3.1.1. Razvoj standarda i protokola za digitalizaciju	
Svrha provedbe	Svrha mjere je razviti i implementirati standardizirane protokole i procedure za sustavnu digitalizaciju kulturne, povijesne i prirodne baštine Općine Okrug, kako bi se osigurala kvaliteta, dostupnost i interoperabilnost digitalnih sadržaja te njihova integracija u promotivne i edukativne platforme koje podržavaju očuvanje i valorizaciju lokalne baštine.
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Poticanje inovacija i digitalne transformacije turizma
Aktivnosti	

	3.1.1.1. Digitalizacija baštine
Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)	65.000,00
Doprinos mjere zelenoj tranziciji	Doprinos mjere digitalnoj transformaciji
DA/NE	DA/NE
Mjera 3.2.1. Komunikacija i oglašavanje	
Svrha provedbe	Svrha mjere je unaprijediti prepoznatljivost i atraktivnost destinacije kroz integrirane komunikacijske i marketinške aktivnosti, uključujući postavljanje vizualno upečatljivih jumbo tabli dobrodošlice te organizaciju sajмова, posebnih prezentacija i poslovnih radionica. Ova mjera usmjerena je na privlačenje šire publike, jačanje brenda destinacije, poticanje turističkog prometa i razvoj poslovnih mreža, čime se doprinosi održivom gospodarskom rastu i jačanju lokalne zajednice.
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Osiguranje poticajnog poslovnog okruženja
Aktivnosti	
	3.2.1.1. Jumbo tabla dobrodošlice 3.2.2.1. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice
Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)	38.000,00
Doprinos mjere zelenoj tranziciji	Doprinos mjere digitalnoj transformaciji
DA/NE	DA/NE
CILJ 4. UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE	
Mjera 4.1.1. Razvoj i unapređenje održive turističke infrastrukture kroz revitalizaciju javnih prostora i promoviranje aktivnih oblika turizma	
Svrha provedbe	Svrha mjere je sustavno razvijati i unapređivati održivu turističku infrastrukturu kroz ciljanu revitalizaciju javnih prostora te implementaciju i promociju aktivnih oblika turizma. Projekti unutar mjere doprinose povećanju atraktivnosti destinacije, jačanju njezine prostorne i funkcionalne održivosti te očuvanju i valorizaciji kulturnog identiteta u funkciji poticanja konkurentnog i odgovornog razvoja turizma.
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
Naziv prioritetnog područja nadređenog akta strateškog planiranja	Razvoj uravnoteženijeg i uključivog turizma
Aktivnosti	
	4.1.1.1. Okružna promenada 4.2.1.1. Uređenje središnjeg mjesnog trga 4.3.1.1. Biciklističke staze Splitske rivijere 4.4.1.1. Obnova, revitalizacija i turistička valorizacija kulturno-povijesne baštine

<i>Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u EUR)</i>	2.290.000,00
<i>Doprinos mjere zelenoj tranziciji</i>	<i>Doprinos mjere digitalnoj transformaciji</i>
<i>DA/NE</i>	<i>DA/NE</i>

7. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

Plan upravljanja destinacijom mora sadržavati prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije u skladu s definiranim ciljevima, pokazateljima održivosti i razvojni smjerom, za dionike u sustavu turizma i dionike u sustavu upravljanja turizmom.

Uključivanje svih dionika u proces razvoja i unaprjeđenja destinacije ključno je za postizanje održivosti. Osnaživanje lokalne zajednice, očuvanje prirodnih resursa i poticanje kulturne baštine mogu pridonijeti stvaranju atraktivnog i održivog turističkog odredišta.

Na osnovu informacija dobivenih u planu donosimo smjernice za dionike kako bi se ostvarili zadani ciljevi za razvoj turističke destinacije.

7.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave imaju ključnu ulogu u razvoju turizma, te se preporučuje primjena nekoliko smjernica za održiv i učinkovit rast. Prvo, nužno je razvijati strategije turizma koje se temelje na održivosti, kako bi se zaštitili prirodni resursi i kulturna baština. Održivi turizam donosi dugoročne koristi lokalnim zajednicama i privlači ekološki osviještene turiste.

Suradnja s lokalnim poduzetnicima, udrugama i stanovnicima važna je za stvaranje autentičnih turističkih iskustava. Povećanje angažmana lokalnog stanovništva u turističkoj ponudi jača lokalnu ekonomiju i smanjuje sezonalnost.

Digitalizacija i promocija destinacija putem modernih alata, poput društvenih mreža i specijaliziranih platformi, pomaže u doseganju šire publike. Razvoj mobilnih aplikacija s informacijama o lokalnim atrakcijama i događanjima također povećava dostupnost informacija turistima.

Ulaganje u infrastrukturu i osiguranje visoke kvalitete usluga ključno je za zadovoljstvo posjetitelja. To uključuje održavanje javnih prostora, prometnu povezanost te razvoj smještajnih kapaciteta.

Primjenom ovih smjernica, jedinice lokalne i regionalne samouprave mogu potaknuti održiv i konkurentan turistički razvoj koji koristi cijeloj zajednici. Kroz navedene informacije u nastavku donosimo glavne smjernice i preporuke za lokalnu samoupravu za razvoj turizma na području Turističke zajednice Općine Okrug.

Tablica 27. *Smjernice i preporuke za razvoj turizma*

Smjernice za razvoj turizma	
Izrada Plana upravljanja destinacijom i uspostava praćenja i izvješćivanja	- Izraditi plan koji uključuje analizu resursa, tržišta i potencijala, - Uključiti lokalnu zajednicu i ključne dionike u proces planiranja.
Održiva infrastruktura	- Ulagati u prometnu infrastrukturu (ceste, javni prijevoz) i turističke sadržaje (smještaj, informacijski centri), - Osigurati dostupnost prirodnih i kulturnih resursa.
Poticanje ekoturizma	- Razvijati programe koji promoviraju očuvanje prirode i bioraznolikosti, - Uspostaviti ekološke staze, parkove i informacijske točke.
Obrazovanje i osposobljavanje	- Organizirati edukacije za turističke djelatnike o održivim praksama i kvaliteti usluge, - Uključiti škole i lokalne zajednice u edukativne programe o turizmu.
Preporuke za jedinice lokalne samouprave	
Financijska podrška	- Osigurati poticaje za razvoj turističkih projekata i inicijativa (npr. subvencije za obnovu povijesnih zgrada), - Razvijati fondove za podršku malim poduzetnicima u turizmu.
Suradnja i umrežavanje	- Poticati suradnju između lokalnih vlasti te privatnog sektora, - Uspostaviti platforme za razmjenu iskustava i najboljih praksi među destinacijama.
Marketing i promocija	- Razviti zajedničke marketinške kampanje koje uključuju sve turističke dionike, - Korištenje digitalnih alata za promociju destinacije (web stranice, društvene mreže).
Praćenje i evaluacija	- Uspostaviti sustav za praćenje turističkih pokazatelja (broj posjetitelja, prihodi od turizma, zadovoljstvo turista), - Redovito evaluirati provedene strategije i prilagođavati ih na temelju prikupljenih podataka.

7.2. *Smjernice i preporuke za turističke zajednice*

Turističke zajednice imaju ključnu ulogu u razvoju i promociji turističkih destinacija. Njihova misija je osigurati održiv i kvalitetan razvoj turizma, povećati atraktivnost destinacije te doprinijeti lokalnoj ekonomiji. Da bi uspješno ostvarile te ciljeve, važno je da slijede određene smjernice i preporuke.

7.2.1. *Održivi razvoj turizma*

Jedna od najvažnijih preporuka za turističke zajednice jest usmjeravanje na održivi turizam. Održivi razvoj omogućava dugoročne koristi, očuvanje okoliša i kulturne baštine te ekonomski prosperitet lokalnih zajednica. Turističke zajednice trebaju poticati razvoj ekološki prihvatljivih praksi i promovirati destinacije koje nude iskustva povezana s prirodom i autentičnom kulturom.

Primjeri uključuju:

- Promociju zelenih i ekoloških certificiranih objekata,

- Poticanje održivih oblika prijevoza, poput biciklizma i električnih vozila,
- Organizaciju edukacija za lokalne poduzetnike o važnosti održivosti u turizmu.

7.2.2. Razvoj autentične turističke ponude

Autentičnost destinacije postaje sve važnija za suvremene turiste. Turističke zajednice trebaju surađivati s lokalnim stanovništvom, obrtnicima i proizvođačima kako bi stvorile jedinstvene ponude koje odražavaju kulturne, povijesne i prirodne karakteristike regije. Time se ne samo povećava atraktivnost destinacije, već i potiče ekonomski razvoj lokalne zajednice.

Ključne aktivnosti uključuju:

- Promociju tradicionalnih manifestacija, festivala i običaja,
- Razvoj gastro-turizma koji uključuje lokalne specijalitete i autohtone proizvode,
- Poticanje razvoja tematskih ruta (kulturne, vinske, povijesne) koje nude dublji uvid u lokalnu baštinu.

7.2.3. Digitalizacija i moderni kanali promocije

S obzirom na brzi razvoj tehnologije i promjenu navika turista, digitalizacija postaje nužna za uspješnu promociju turističkih destinacija. Turističke zajednice trebaju aktivno koristiti digitalne kanale, društvene mreže i specijalizirane platforme za promociju destinacija te pružanje informacija potencijalnim turistima. Digitalni alati omogućavaju izravnu komunikaciju s ciljanom publikom, brzu reakciju na promjene u turističkim trendovima te jednostavno praćenje učinka promocijskih aktivnosti.

Preporučuje se:

- Razvoj korisnički pristupačnih web stranica s relevantnim informacijama o destinaciji, smještaju i atrakcijama,
- Aktivno korištenje društvenih mreža poput Instagrama, Facebooka i YouTubea za kreiranje inspirativnog sadržaja,
- Implementacija mobilnih aplikacija koje omogućuju turistima jednostavan pristup informacijama o destinaciji, kartama i događanjima.

7.2.4. Edukacija i profesionalni razvoj

Kontinuirana edukacija i usavršavanje zaposlenika u turističkim zajednicama ključno je za praćenje globalnih trendova i unapređenje turističke ponude. Turizam je dinamična industrija, i važno je da zaposlenici razumiju nove tehnologije, marketinške alate te promjene u potrebama i interesima turista.

Turističke zajednice trebaju:

- Organizirati redovite radionice i edukacije o održivom razvoju, digitalnom marketingu i upravljanju turističkom destinacijom,

- Sudjelovati na međunarodnim konferencijama i sajmovima kako bi se upoznali s najboljim praksama u industriji,
- Poticati suradnju s drugim turističkim zajednicama radi razmjene iskustava i znanja.

7.2.5. Suradnja s lokalnim dionicima

Uspjeh turističke destinacije ovisi o suradnji između turističkih zajednica i lokalnih dionika. To uključuje smještajne kapacitete, ugostitelje, kulturne i sportske ustanove, ali i lokalne vlasti i nevladine organizacije. Turističke zajednice trebaju prepoznati važnost zajedničkog djelovanja kako bi se stvorila koherentna turistička ponuda koja doprinosi razvoju cijele zajednice.

Preporučuje se:

- Formiranje lokalnih partnerstava koja uključuju sve ključne dionike iz turističkog sektora,
- Organizacija redovitih sastanaka radi razmjene ideja i koordinacije aktivnosti,
- Poticaj privatnog sektora na ulaganje u turističku infrastrukturu kroz javno-privatna partnerstva.

7.2.6. Poboljšanje turističke infrastrukture

Razvoj kvalitetne i održive infrastrukture ključan je za ugodan boravak turista i pozitivno iskustvo destinacije. Turističke zajednice u suradnji s lokalnim vlastima trebaju raditi na unaprjeđenju infrastrukture, poput javnih prostora, prometne povezanosti i smještajnih kapaciteta, kako bi se poboljšala dostupnost i kvaliteta usluga.

Ključne preporuke su:

- Ulaganje u održavanje i unaprjeđenje prometne infrastrukture (ceste, biciklističke staze, javni prijevoz),
- Povećanje broja smještajnih objekata koji zadovoljavaju različite profile turista (hoteli, privatni smještaj, kampovi),
- Uređenje javnih prostora, parkova i kulturnih atrakcija kako bi se osigurala privlačnost destinacije tijekom cijele godine.

Turističke zajednice imaju odgovornost za upravljanje i promociju turističkog razvoja svojih destinacija. Primjenom ovih smjernica – od održivog razvoja, autentičnih ponuda, digitalne promocije, edukacije zaposlenika do suradnje s lokalnim dionicima i ulaganja u infrastrukturu – turističke zajednice mogu osigurati uspješan i dugoročno održiv turistički rast koji koristi cijeloj zajednici.

7.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Dionici u turizmu, poput ugostitelja, smještajnih kapaciteta, kulturnih i sportskih ustanova, lokalnih vlasti te nevladinih organizacija, igraju ključnu ulogu u razvoju destinacije. Kako bi se osigurao održiv i uspješan razvoj turizma, važno je slijediti nekoliko preporuka.

7.3.1. Suradnja i partnerstva

Suradnja među dionicima ključna je za stvaranje koherentne i atraktivne turističke ponude. Preporučuje se formiranje javno-privatnih partnerstava, gdje zajedničke investicije i planiranje omogućavaju bolje rezultate. Redoviti sastanci i koordinacija aktivnosti osiguravaju sinergiju u promociji destinacije.

- **Primjeri:** zajednička ulaganja u infrastrukturu, razvoj tematskih ruta i promocijske kampanje.

7.3.2. Održivi razvoj i ekološka svijest

Dionici trebaju poticati održive prakse u poslovanju kako bi smanjili negativan utjecaj turizma na okoliš. To uključuje korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje otpada te promoviranje ekološki prihvatljivih usluga i proizvoda.

- **Primjeri:** ekološki certificirani smještaj, minimalizacija plastike u ugostiteljstvu, poticanje eko-tura.

7.3.3. Kvaliteta usluga i kontinuirano obrazovanje

Kontinuirano usavršavanje i podizanje standarda usluge ključno je za zadovoljstvo turista. Dionici trebaju organizirati redovite obuke i edukacije za osoblje kako bi pratile nove trendove u turizmu, poboljšali korisničku podršku i razumjeli globalne promjene u ponašanju turista

- **Primjeri:** provođenje Programa kontinuiranog obrazovanja za osoblje u turizmu, radionica komunikacijskih vještina za vrhunsku uslugu, obuka za upotrebu digitalnih alata u turizmu.

7.3.4. Digitalna prisutnost i promocija

Korištenje digitalnih kanala omogućuje bolje dosezanje globalne publike. Dionici trebaju aktivno sudjelovati u digitalnim kampanjama, koristeći društvene mreže i specijalizirane platforme za promociju svojih usluga.

- **Primjeri:** web stranice, društvene mreže, online rezervacijske platforme. Primjenom ovih smjernica, dionici mogu doprinijeti održivom, inovativnom i konkurentnom turističkom razvoju destinacije.

8. POPIS PROJEKATA

Sastavni dio Plana upravljanja destinacijom čini popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije i popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije. Popis projekata donosi Turistička zajednica u suradnji s Općinom Okrug u razdoblju trajanja Plana upravljanja destinacijom.

Turistička zajednica Općine Okrug u suradnji s Općinom Okrug u razdoblju trajanja Plana upravljanja destinacijom donosi popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije. Projekti su navedeni u idućim tablicama.

Turistička zajednica može imati i projekte od posebnog značenja za razvoj destinacije. Nositelj izrade takvih projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske. Takvi projekti imaju prednost pri sufinanciranju iz Fonda za turizam i ostalih namjenskih izvora financiranja, ako je u skladu s javnim pozivom i pravilima o potporama. U tablicama su označeni projekti koji su od posebnog značaja za razvoj destinacije.

8.1. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije

Projekti koji doprinose provedbi mjera održivosti u turističkim destinacijama ključni su za osiguranje dugoročnog razvoja i očuvanje resursa. Ovi projekti usmjereni su na ostvarivanje specifičnih pokazatelja održivosti, poput smanjenja ekološkog otiska, očuvanja kulturne i prirodne baštine te poboljšanja kvalitete života lokalne zajednice. Kroz integraciju inovativnih rješenja, suradnju između javnog i privatnog sektora te uključivanje lokalnog stanovništva, takvi projekti omogućuju destinacijama da uspješno balansiraju između turističkog razvoja i očuvanja prirodnih i društvenih resursa. Time se ne samo povećava atraktivnost destinacije za posjetitelje, već se i osigurava njezina dugoročna održivost.

Tablica 28. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije

1.1.1.1. Okružski itinerar – tematske rute	
Opis i svrha projekta	Okružski itinerar - izrada interaktivne mape s tematskim rutama koje uključuju kulturno-povijesno-prirodna odredišta.
	Ovim projektom bi se izradila mapa Općine Okrug koja bi uključivala sve interesne točke baštine na području općine. Projekt bi obuhvatio izradu interaktivne mape s tematskim rutama: 1) starog mjesta Okruga Gornjeg, 2) starog mjesta Okruga Donjeg te 3) uvale Racetinovac s kaštelom Sv. Ivana, Panterom i ljetnikovcem Racetini s ostacima antičkog rezidencijalno-gospodarskog kompleksa s pripadajućom solanom i ribnjakom. Projekt bi uključivalo izradu trase puta za pješake i postavljanje oznaka koje bi vodile kružno od prve do zadnje interesne točke. Označile bi se kulturno-povijesne znamenitosti, povijesni dijelovi mjesta, sakralni objekti, prirodne

		znamenitosti, društvena mjesta, prostori održavanja kulturno-društvenih manifestacija i povezali s turističkim sadržajima. Mapa bi se povezala s mobilnom aplikacijom preko koje bi se mogle doznati informacije o svakoj interesnoj točki što podrazumijeva digitalizaciju baštine i izradu marketinške strategije.	
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projekt Okružskog itinerara koristit će se u promociji putem različitih marketinških kanala te će pridonijeti razvoju i promociji turističke ponude Općine Okrug. U realizaciji projekta će se koristiti inovativna rješenja koja će pridonijeti realizaciji kvalitetnih vizualnih rješenja. Održivost destinacije postići će se na način da će se nuditi tijekom cijele godine. Podići će se konkurentnost i održivost destinacije novom ponudom koja će biti dostupna tijekom cijele godine.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	100.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 80.000,00 i Nacionalni fondovi
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) osmišljen novi turistički proizvod – 2026., 2) osmišljena mobilna aplikacija – 2027., 3) izrađena web stranica – 2028. 4) izrađena marketinška strategija – 2028. 5) uređene nove pješačke staze – 2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
1.2.1.1. Photo point na JP Debeli Rožac			
Opis i svrha projekta	Cilj projekta je stvaranje atraktivne lokacije za fotografiranje koja će posjetiteljima pružiti jedinstveno iskustvo i uspomene iz Okruga. Doprinosi promociji turističke ponude, jača vizualni identitet mjesta i potiče dijeljenje fotografija na društvenim mrežama čime povećava vidljivost i privlačnost destinacije.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Photo point jača identitet i prepoznatljivost destinacije, potiče promociju kroz društvene mreže bez dodatnih troškova, doprinosi razvoju turizma i lokalne ekonomije te može biti izrađen od održivih materijala s minimalnim utjecajem na okoliš.	
Nositelj provedbe		Turistička zajednica Općine Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	1.1.2026.	Planirani rokovi završetka	31.5.2026.
Procijenjeni trošak (u EUR)	10.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 10.000,00 i Turistička zajednica Splitsko –

			dalmatinske županije
Ključne točke ostvarenja projekta		Izrada idejnog rješenja i odabir lokacije, dobivanje dozvola i priprema prostora, ugradnja i uređenje photo pointa te održavanje i promocija kroz društvene mreže.	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		31.5.2026.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		NE	
2.2.1.1. Ozelenjavanje javnih površina			
Opis i svrha projekta	Ozelenjavanjem javnih površina doprinosi se kvaliteti svakodnevnog života čime i boravak turistima u destinaciji postaje ugodniji. Svako novo stablo bit će upisano u međunarodnu platformu "MapMyTree", u sklopu nacionalnog plana sadnje stabala za kompenzaciju emisije automobilskih turističkih posjeta Republici Hrvatskoj.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Realizacijom ovog projekta povećava se otpornost destinacije prema klimatskim promjenama, odnosno smanjuje se ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena. Također, sadnjom stabala doprinosi se provedbi Akcijskog plana Vlade Republike Hrvatske o povećanju zelene infrastrukture koja će pomoći u ublažavanju i prilagodbi sve izraženijih klimatskih promjena, ali i posjetiteljima omogućiti kvalitetniji boravak što će dodatno utjecati na održivost destinacije.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	Kontinuirano
Procijenjeni trošak (u EUR)	200.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 80.000,00, Nacionalni fondovi
Ključne točke ostvarenja projekta		Povećanje ozelenjenih površina šetnica, plaža, javnih parkirališta, parkova i mjesta javnih okupljanja	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		Kontinuirano	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
2.3.1.1. ParkVision			
Opis i svrha projekta	Svrha projekta ParkVision je unaprijediti funkcionalnost, sigurnost i dostupnost parkirališnog prostora kroz modernizaciju infrastrukture i opreme, čime se korisnicima osigurava kvalitetnija usluga i bolja protočnost prometa.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projekt ParkVision doprinosi kvaliteti održivosti kroz smanjenje emisija CO ₂ (bolja protočnost prometa i	

		kraće zadržavanje vozila pri traženju mjesta), poticanje korištenja ekoloških vozila (planirana infrastruktura za punjače električnih automobila) te povećanje trajnosti i sigurnosti parkirališne infrastrukture.	
Nositelj provedbe		Trgovačko društvo Rudej d.o.o.	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	1. kvartal 2026. godine	Planirani rokovi završetka	4. kvartal 2028. godine
Procijenjeni trošak (u EUR)	50.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 100%
Ključne točke ostvarenja projekta		Obnova i označavanje parkirališnih mjesta – povećanje preglednosti i sigurnosti. Ugradnja suvremene signalizacije – jasnije usmjeravanje i bolja protočnost prometa. Modernizacija rasvjete – energetske učinkovite LED rasvjete za veću sigurnost i manju potrošnju energije. Uvođenje nove parking opreme – jednostavnije i brže korištenje parkirališta za korisnike. Integracija s postojećim sustavom naplate – povezivanje nove opreme i infrastrukture s već ugrađenim senzorima. Povećanje sigurnosti i trajnosti infrastrukture – bolja zaštita korisnika i dugoročna isplativost ulaganja.	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		31.12.2028.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		NE	
3.1.1.1. Digitalizacija baštine			
Opis i svrha projekta	Projekt obuhvaća digitalizaciju kulturne, povijesne i prirodne baštine Općine Okrug kako bi bila dostupna za daljnju upotrebu u marketinške svrhe putem web stranice te u okviru drugih projekata (Okruskog itinerara, geoparka i šetnice) kojima će poslužiti za bolje upoznavanje posjetitelja s vrijednostima destinacije. Ujedno ovim projektom će se sačuvati baština od propadanja i zaborava, a time i identitet mjesta što ima dalekosežni pozitivni utjecaj na razvoj destinacije.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projekt digitalizacije baštine koristit će se u promociji putem različitih marketinških kanala te će pridonijeti razvoju i promociji turističke ponude Općine Okrug. U realizaciji projekta će se koristiti inovativna rješenja koja će pridonijeti realizaciji kvalitetnih vizualnih rješenja za korištenje u promotivne svrhe što podrazumijeva uključivanje kreativne industrije, umjetnost i ICT tehnologije, a time utječe i na jačanje poduzetništva u destinaciji.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2027.

Procijenjeni trošak (u EUR)	65.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 40.000,00
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) evidentirana i priređena građa kulturne, povijesne i prirodne baštine – 2026., 2) digitalizirana građa i izrađena web stranica – 2027.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
3.2.1.1. Jumbo tabla dobrodošlice			
Opis i svrha projekta	Cilj projekta je podizanje prepoznatljivosti naselja, stvaranje pozitivnog prvog dojma kod posjetitelja te jačanje lokalnog identiteta. Služi kao vizualni simbol dobrodošlice, doprinosi promociji turističkih i kulturnih vrijednosti Okruga te povećava njegovu vidljivost i atraktivnost.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Doprinos projekta se može povezati kroz društvenu održivost - jača identitet i doprinosi stvaranju pozitivnog imidža mjesta te ekonomsku održivost kroz privlačenje većeg broja posjetitelja i promoviranje turističkih potencijala, indirektno doprinosi povećanju prihoda od turizma.	
Nositelj provedbe		Turistička zajednica Općine Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	1.1.2026.	Planirani rokovi završetka	31.12.2026.
Procijenjeni trošak (u EUR)	25.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 25.000,00
Ključne točke ostvarenja projekta		Izrada dizajna i odabir lokacije, dobivanje potrebnih dozvola, izbor materijala i postavljanje table te redovito održavanje i promocija.	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		31.12.2026.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		NE	
3.2.2.1. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice			
Opis i svrha projekta	Projekt je usmjeren na jačanje promocije turističke destinacije Općine Okrug te poticanje umrežavanja, edukacije i razvoja poslovnih prilika u turizmu. Aktivnosti obuhvaćaju organizaciju i/ili sudjelovanje na relevantnim sajmovima i promotivnim događanjima na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, kao i organizaciju tematskih prezentacija i poslovnih radionica s ciljem predstavljanja lokalne ponude, proizvoda i potencijala.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projekt doprinosi ostvarivanju pokazatelja održivosti kroz poticanje ekonomske, socijalne i ekološke ravnoteže u razvoju destinacije. Sudjelovanjem na sajmovima i organizacijom poslovnih događanja povećava se vidljivost lokalne ponude i produljuje	

		turistička sezona, čime se jača konkurentnost i prihodovna stabilnost lokalnih poduzetnika. Edukativne radionice podižu kapacitete dionika za primjenu načela održivog i digitalnog turizma, dok se uključivanjem zajednice u promocijske aktivnosti potiče društvena uključenost i očuvanje lokalnog identiteta. Korištenjem digitalnih promotivnih alata i usmjerenošću na tematske, selektivne oblike turizma projekt također doprinosi smanjenju pritiska na okoliš i promociji održivih praksi.	
Nositelj provedbe		TZO Okrug, TZ Splitsko – dalmatinske županije, klaster Splitska rivijera, TZG Trogir	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2025.	Planirani rokovi završetka	Kontinuirano
Procijenjeni trošak (u EUR)	13.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi
Ključne točke ostvarenja projekta		- odabir nacionalnih i međunarodnih manifestacija usklađenih s ciljevima promocije destinacije, - priprema štanda, promotivnih materijala, prezentacija i sudjelovanje predstavnika Općine i lokalnih dionika, - Kreiranje i provedba posebnih prezentacija i radionica, - Izrada ciljanih promotivnih materijala, - – ostvarivanje kontakata s agencijama, turoperatorima i investitorima u svrhu razvoja novih partnerstava i proizvoda.	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Nije primjenjivo	
4.2.1.1.Uređenje središnjeg mjesnog trga			
Opis i svrha projekta	Cilj projekta je uređenje prostora trga za bolje korištenje i prilagodbu različitim aktivnostima kroz poboljšanje prilaza i postavljanje sigurnosnih elemenata, uređenje okoliša i stvaranje ugodnog vanjskog prostora za druženje mještana i posjetitelja.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projektom se doprinosi očuvanju i promociji kulturno-povijesne baštine, poboljšanju funkcionalnosti i estetike trga, doprinos održivom razvoju destinacije, jačanju društvene i turističke funkcije trga, povećanju sigurnosti i pristupačnosti.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2027.

Procijenjeni trošak (u EUR)	200.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 160.000,00
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) uređen središnji mjesni trg – 2026., 2) opremljen središnji mjesni trg – 2027.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		NE	
4.3.1.1. Biciklističke staze Splitske rivijere			
Opis i svrha projekta	Cilj projekta je razvoj proizvoda cikloturizma na kojima će destinacije Splitske rivijere graditi svoju konkurentnost s ciljem povećanja broja dolazaka i noćenja odnosno zauzetosti smještajnih kapaciteta, te povećanje prihoda u terminima pred i posezone.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Biciklističke staze potiču zdrav i aktivan život stanovnika, privlače cikloturiste i jačaju lokalnu ekonomiju te promiču ekološki prihvatljiv prijevoz koji smanjuje emisije i čuva okoliš.	
Nositelj provedbe		Turistička zajednica Općine Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	1.1.2026.	Planirani rokovi završetka	31.12.2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	30.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 20.000,00, Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije
Ključne točke ostvarenja projekta		Održavanje staza i promocija cikloturizma putem različitih kanala uključujući i sajmove.	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekata		31.12.2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
4.4.1.1. Obnova, revitalizacija i turistička valorizacija kulturno-povijesne baštine			
Opis i svrha projekta	Revitalizacijom i turističkom valorizacijom Kulturna baština postaje jedan od glavnih pokretača održivog turizma jer preko nje destinacija dobiva kulturni identitet što pomaže u otklanjanju opasnosti od sezonalnosti turizma koji počiva na suncu, moru i smještajnim kapacitetima koji nisu nužno visoke kvalitete. Destinacija na ovaj način znatno širi svoju ponudu u smislu kvalitete i time postaje privlačnija posjetiteljima tijekom cijele godine. Kulturna baština je bitan čimbenik jer može aktivirati lokalno poduzetništvo uključenjem lokalne kreativne industrije i lokalnog IT sektora i kao takva put je prema turizmu koji će donositi veće dobrobiti u smislu razvoja gospodarstva.		

Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		NE	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Obnova i revitalizacija kulturno-povijesne baštine osigurava dugoročno očuvanje značajnih kulturno-povijesnih lokaliteta čime se ispunjavaju indikatori očuvanja materijalne baštine što je važno za održivi razvoj destinacije, a kroz sustav naplate pridonosi se održivosti lokaliteta. Također, omogućuje sigurniji i kvalitetniji prostor za posjetitelje i organizaciju tematskih ruta, povećava potencijal za razvoj kulturnog turizma, čime se pridonosi gospodarskom razvoju lokalne zajednice.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug, Župa sv. Karla Boromejskog Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	260.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 60.000,00, Ministarstvo kulture i medija
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) otvorena za posjetitelje Crkva Sv. Tudora – 2026., 2) pokrenut projekt obnove nepokretnog zaštićenog kulturnog dobra na Fumiji – 2026., 3) otvorena za posjetitelje Crkva sv. Karla Boromejskog – 2028., 4) pokrenut projekt obnove nepokretnog zaštićenog kulturnog dobra u Racetinovcu – 2028., 5) obnovljeno i konzervirano nepokretno zaštićeno kulturno dobro na Fumiji – 2029., 6) pokrenut projekt obnove nepokretnog zaštićenog kulturnog dobra u Kancelirevcu – 2029., 7) uspostavljan sustav za naplatu i praćenje ulaza – 2028.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta i idejni projekt	

8.2. Projekti od posebnog značenja za razvoj destinacije

Projekti od posebnog značenja su ključne inicijative koje imaju dugoročni utjecaj na razvoj i održivost destinacije. Oni obuhvaćaju strategije koje unapređuju konkurentnost, povećavaju privlačnost destinacije i osiguravaju ravnotežu između ekonomskih, društvenih i ekoloških ciljeva.

Nositelj izrade projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske. Takvi projekti često služe kao pokretači promjena i temelj za održiv razvoj i imaju prednost pri sufinanciranju iz Fonda za turizam i ostalih namjenskih izvora financiranja, ako je u skladu s javnim pozivom i pravilima o potporama.

Tablica 29. Popis projekata posebnog značenja za razvoj destinacije

1.3.1.1. Interpretacijski centar "Okružna kolumba"	
Opis i svrha projekta	Po završetku 1. faze projekta digitalizirana građa bi u virtualnom obliku bila dostupna svim posjetiteljima koji dođu u Okrug kao i onima koji bi ga posjetili potaknuti viđenim. Po završetku 2. faze projekta uspostavom interpretacijskog centra ostvaruje se dugoročni primarni cilj projekta poboljšanjem gospodarskog razvoja na temelju valorizacije skrivene materijalne i nematerijalne maritimne baštine tradicionalnog ribarskog područja, uključujući kulturološku pozadinu i prirodni kontekst. Cilj projekta je postići stvarnu promjenu, te utjecati na neiskorištene potencijale lokalne zajednice poštujući njenu kulturnu baštinu i običaje.
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije	DA
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti destinacije kroz čuvanje i revitalizaciju maritimne i ribarske baštine; obnovom i uređenjem postojećeg zapuštenog objekta smanjuje se potreba za novom gradnjom, čime se štiti prostor i resursi. Digitalizacijom interpretacijskih sadržaja smanjuje se potrebu za tiskanim materijalima, čime se smanjuje količina otpada. Energetski učinkovitom opremom te potencijalnom uporabom obnovljivih izvora energije smanjuje se potrošnja energije i emisija CO ₂ . Interpretacijski centar omogućuje edukaciju o povijesnoj i etnološkoj baštini putem interaktivnih sadržaja, radionica i izložbi. Očuvanjem tradicijske kuće kao primjera lokalne arhitekture u koju se smješta sadržaj centra, čuva se identitet mjesta i potiče ponos lokalne zajednice, centar postaje mjesto okupljanja, učenja i suradnje za lokalne udruge, škole i umjetnike, omogućuje organizaciju kulturnih manifestacija, edukativnih radionica i tematskih događanja, čime se obogaćuje kulturna ponuda destinacije. Održivost i pristupačnost destinacije postići će se na način da je centar otvoren tijekom

		cijele godine. Podići će se i konkurentnost destinacije jer u blizini nema ponude sličnih karakteristika.	
Način doprinosa strateškom/posebnom cilju		Projekt doprinosi strateškom cilju 1. "Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam jer pridonosi povećanju cjelogodišnje ponude" kao i cilju 3. "Konkurentan i inovativan turizam" kroz poticanje inovacija i digitalne transformacije turizma.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	1.100.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 220.000,00, Nacionalni fondovi i EU fondovi
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) prikupljanje i restauracija građe – 2026., 2) digitalizirana zapuštena baština – 2027., 3) izrađena web stranica – 2027., 4) izrađena projektna dokumentacija – 2027., 5) ishodovane sve dozvole – 2028., 6) uređen i opremljen objekt – 2029., 7) uspostavljen interpretacijski centar "Okružka kolumba" sa svim popratnim sadržajima – 2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektna dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
2.1.1.1. Geopark okružskog arhipelaga			
Opis i svrha projekta	Geoparkom okružskog arhipelaga se afirmira geološko, arheološko, povijesno i kulturno nasljeđe, ponajviše kroz ideju geoturizma i kulturnog turizma. Projektom bi se uredio niz arheoloških lokaliteta i omogućilo povezivanje značajnih lokacija nabavkom solarnog broda koji bi prevezio posjetitelje, poboljšala pristupačnost, podržala proizvodnja domaćih tradicionalnih proizvoda, a turistima omogućio jedinstveni doživljaj Čiova kakvo je nekada bilo, a na ovim predjelima se održalo autentičnim što čini preduvjete za stvaranje geoparka arhipelaga i dobivanje „green destination“ certifikata. Korištenjem interaktivnih i imerzivnih tehnologija stvorit će se digitalne kulturne staze koje kombiniraju arheološke lokalitete ovog područja s nematerijalnom baštinom, prirodnim okruženjem i turističkim informacijama.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		DA	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Formiranjem geološkog parka i arheološkim istraživanjima štiti se i čuva kulturna baština i povijesni prikaz života ovog kraja, tradicija i identitet, uz istovremenu prezentaciju široj javnosti. Razvijanjem inovativne i učinkovite metodologije za očuvanje, interpretaciju i valorizaciju arheoloških područja i izradom digitalne kulturne staze doprinosi se formiranju integrirane strategije za privlačenje novih posjetitelja. Dodatnu vrijednost projektu daje mogućnost korištenja lokaliteta u turističke svrhe	

		nabavom ekološkog solarnog broda za prijevoz posjetitelja što ga čini održivim.	
Način doprinosa strateškom/posebnom cilju		Projekt doprinosi strateškom cilju 1. "Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam jer pridonosi povećanju cjelogodišnje ponude". Doprinosi strategiju o očuvanju, interpretaciji i valorizaciji arheološke baštine unutar turističkog ekosustava kroz viziju inkluzivnog i održivog upravljanja arheološkim lokalitetima, temeljenog na integriranom i participativnom pristupu. Projekt doprinosi jačanju konkurentnosti i otpornosti turističkog sektora.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug, Muzej grada Trogira	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	1.100.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 200.000,00, Nacionalni fondovi i EU fondovi
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) uređeni lokaliteti – 2027., 2) dokumentiran tijek i rezultati arheoloških istraživanja – 2028., 3) zaštićeno novo arheološko nalazište – 2028., 4) nabavljen solarni brod – 2029., 5) uspostavljena digitalna kulturna staza – 2029., 6) promoviran kulturni krajolik geoparka – 2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	
4.1.1.1. Okružna promenada			
Opis i svrha projekta	Pješačke staze i šetnice u okviru Okružke promenade, zajedno s biciklističkim stazama predstavljaju izvrstan turistički sadržaj za upoznavanje destinacije. Projekt Okružke promenade obuhvaća: 1.Projektiranje i izgradnje šetnice s dionicama: A) Toć- Kuzmići-Planikovica- Kančelivac; B) Kančelirevac-Pantera-Racetinovac- Lucina Draga- Glavica (Vidikovac); 2. projektiranje dionice C) Plaža Rudej-Punta-Put Punte-Gustrina i D) Tatinja- Bušinci- Mavarčica -Mala Draga- Orlice. Visokom razinom uređenosti i atraktivnosti šetnice izravno će se utjecati na zadovoljstvo samih korisnika, a time i na njihov povratak u destinaciju. Šetnica predstavljaju dodatan rekreacijski sadržaj u destinaciji, a prilikom planiranja staza brinut će se o pristupačnosti za ranjive skupine korisnika i posjetitelja.		
Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije		DA	
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti		Projektom se unaprjeđuje pješačka i biciklistička infrastruktura s nultom stopom emisije uz povećanje doprinosa ublažavanju klimatskih promjena te povećava duž obalna mobilnost i sigurnost pješaka i biciklista na području Općine Okrug.	
Način doprinosa strateškom/posebnom cilju		Projekt doprinosi strateškom cilju 1. "Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam" jer pridonosi	

		povećanju cjelogodišnje ponude" kao i cilju 2. "Turizam uz očuvani okoliš, prostor i klimu" jer pridonosi niskougljičnom razvoju turizma.	
Nositelj provedbe		Općina Okrug	
Lokacija provedbe projekta		Općina Okrug	
Planirani rokovi početka	2026.	Planirani rokovi završetka	2029.
Procijenjeni trošak (u EUR)	1.800.000,00	Izvor financiranja	Vlastiti prihodi – 200.000,00, Nacionalni fondovi i EU fondovi
Ključne točke ostvarenja projekta s planiranim rokovima postignuća		1) projektiranje novih dionica A) i B) – 2027., 2) izgradnja i opremljene novih dionica A) i B) – 2029., 3) projektiranje dionica C) i D) – 2029., 4) uređenje odmorišta i vidikovaca na dionici A) – 2029.	
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije		Izrađen je profil projekta	

9. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠĆE O PROVEDBI

Mjerenje napretka i redovito izvješćivanje o provedbi plana upravljanja destinacijom ključni su za osiguravanje uspješnosti održivog razvoja i prilagođavanje strategija prema potrebama destinacije. U kontekstu Turističke zajednice Općine Okrug, važno je kontinuirano pratiti kako turizam utječe na lokalnu zajednicu, gospodarstvo i okoliš te osigurati transparentnost i uključivanje dionika u proces.

Prvi korak u mjerenju napretka je definiranje ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI - Key Performance Indicators) koji će pomoći u kvantitativnom i kvalitativnom ocjenjivanju implementacije plana. Ti pokazatelji trebaju obuhvatiti sve ključne aspekte upravljanja destinacijom: Ekološki, gospodarski i društveni pokazatelji.

Za precizno mjerenje napretka potrebni su pouzdani izvori podataka, što uključuje korištenje kvantitativnih i kvalitativnih metoda prikupljanja informacija: statistički podaci, ankete i intervjui i terenska istraživanja. Podaci prikupljeni kroz navedene metode analiziraju se u odnosu na postavljene ciljeve u planu upravljanja destinacijom. Evaluacija se može provoditi na godišnjoj ili polugodišnjoj bazi, kako bi se procijenilo postizanje ekoloških ciljeva, procijenio ekonomski doprinos turizmu i procijenili društveni učinci turizma.

9.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom

U postupku donošenja Plana upravljanja destinacijom turistička zajednica dužna je provesti javno savjetovanje o prijedlogu izrađenog plana upravljanja destinacijom te na drugi primjeren način osigurati sudjelovanje lokalnog stanovništva u postupku donošenja, sukladno propisu kojim se uređuje pravo na pristup informacijama. Uključivanje poduzetnika, organizacija civilnog društva i turističkih agencija u proces praćenja i ocjene ključno je za razvoj partnerskih odnosa koji podržavaju dugoročnu održivost destinacije.

Plan upravljanja destinacijom usvaja predstavničko tijelo jedinice lokalne odnosno područne samouprave na prijedlog Turističkog vijeća turističke zajednice te ima zakonsko uporište čija je obveza donošenja propisana prvenstveno Zakonom o turizmu i pripadajućim pravilnikom.

Usvojeni plan upravljanja destinacijom objavljuje se u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave i na mrežnim stranicama turističke zajednice.

9.2. *Izvješće o provedbi*

Redovito izvješćivanje o provedbi plana upravljanja destinacijom od ključne je važnosti za osiguravanje transparentnosti i povjerenja svih dionika. Izvješća trebaju biti dostupna lokalnoj zajednici, turističkom sektoru i javnosti, a mogu uključivati:

- **Godišnja izvješća:** Obuhvaćaju rezultate praćenja ključnih pokazatelja uspješnosti te analize postignuća i izazova u provedbi plana. Važno je navesti konkretne podatke o postizanju ekoloških, ekonomskih i društvenih ciljeva.
- **Izvješća za lokalne dionike:** Namijenjena lokalnom stanovništvu i poduzetnicima, ova izvješća uključuju informacije o tome kako turizam utječe na svakodnevni život, koja su nova ulaganja i što se planira u budućnosti.
- **Online izvješćivanje:** Transparentnost i šira dostupnost izvješća mogu se osigurati kroz internetske stranice općine ili destinacije, s redovitim ažuriranjem ključnih podataka, infografikama i interaktivnim kartama.

Na temelju rezultata analize i povratnih informacija lokalne zajednice, turističkih stručnjaka i posjetitelja, Plan upravljanja destinacijom može se redovito prilagođavati. Ključne prilagodbe uključuju: reviziju ciljeva i pokazatelja, unaprjeđenje mjera i strategija i uključivanje inovacija.

Ukoliko se uoče prepreke, neželjene posljedice ili potreba za prilagođavanjem, odnosno nemogućnost ostvarivanja razvojnog smjera i provedbe planiranih mjera i aktivnosti, potrebno je prilikom redovnog praćenja napretka o istome izvijestiti predstavničko tijelo jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave kako bi se pravodobno pristupilo izmjenama plana upravljanja destinacijom.

Turističko vijeće Izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom za prethodnu godinu dostavlja predstavničkom tijelu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za čije se područje plan upravljanja destinacijom donosi do 31. ožujka tekuće godine.

10. ZAKLJUČAK

Plan upravljanja destinacijom predstavlja ključni alat za održivo, strateško i integrirano vođenje destinacije prema jasno definiranim ciljevima. Proces izrade ovog plana temeljio se na analizi trenutnog stanja, identifikaciji potencijala i izazova, te usklađivanju potreba svih relevantnih dionika, uključujući lokalnu zajednicu, turistički sektor, vlasti i posjetitelje. Kroz ovakav pristup, osigurava se da su sve aktivnosti usmjerene prema dugoročnom očuvanju resursa, unaprjeđenju kvalitete života lokalnog stanovništva i povećanju konkurentnosti destinacije na globalnom tržištu.

U ovom dokumentu definirani su ključni ciljevi koji se odnose na održivi razvoj, diversifikaciju turističke ponude, povećanje kapaciteta i kvaliteta infrastrukture, digitalizaciju i promociju, te jačanje institucionalnog okvira za upravljanje destinacijom. Strategija je osmišljena tako da odgovara suvremenim trendovima u turizmu, uključujući povećanu potražnju za autentičnim doživljajima, ekološkim turizmom i personaliziranim uslugama. Posebna pažnja posvećena je očuvanju prirodne i kulturne baštine, jer ona predstavlja osnovnu vrijednost destinacije.

Implementacija plana zahtijeva visok nivo suradnje između svih dionika, kao i kontinuirano praćenje rezultata i prilagođavanje strategije prema novim okolnostima. Ključ uspjeha leži u uspostavljanju transparentnih komunikacijskih kanala, edukaciji i osnaživanju svih dionika, te osiguravanju adekvatnih financijskih i ljudskih resursa. Također, monitoring i evaluacija bit će temeljni elementi za praćenje napretka, uz mogućnost prilagođavanja mjera kako bi se osigurala efikasnost i relevantnost.

Ovaj plan ima potencijal da značajno doprinosi prepoznatljivosti destinacije, njenoj privlačnosti za različite ciljne grupe turista, ali i postavljanju primjera dobre prakse u upravljanju turizmom na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou. Njegova realizacija trebala bi rezultirati dugoročnim benefitima za lokalnu ekonomiju, povećanjem zadovoljstva posjetitelja i, najvažnije, očuvanjem identiteta i vrijednosti destinacije za buduće generacije.

Zaključno, Plan upravljanja destinacijom nije samo dokument, već vodič za zajedničku viziju razvoja koji objedinjuje interese i potrebe svih sudionika. Njegova uspješna provedba omogućit će transformaciju destinacije u održivu, inovativnu i konkurentnu turističku destinaciju, koja je spremna odgovoriti na izazove budućnosti i iskoristiti prilike globalnog tržišta turizma.

11. LITERATURA

Pri izradi Plana upravljanja destinacijom korišteni su sljedeći izvori i bibliografija:

Elektronski izvori:

- [Zakon o turizmu \(»Narodne novine«, broj 156/23\)](#),
- [Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma \(»Narodne novine«, broj 52/19, 42/20, 144/20\)](#),
- [Zakon o članarinama u turističkim zajednicama \(»Narodne novine«, broj 52/19, 144/20\)](#)
- [Zakon o turističkoj pristojbi \(»Narodne novine«, broj 52/19, 32/20, 42/20\)](#),
- [Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti \(»Narodne novine«, broj 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20, 126/21\)](#),
- [Zakon o neprocijenjenom građevinskom zemljištu \(»Narodne novine«, broj, 50/20\)](#),
- [Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta \(»Narodne novine«, broj 112/24\)](#),
- [Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom \(»Narodne novine«, broj 112/24\)](#),
- [Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma \(»Narodne novine«, broj 112/24\)](#),
- [Uredba o poticanju ulaganja u sektoru turizma \(»Narodne novine«, broj 39/24\)](#),
- [Službene stranice Turističke zajednice Općine Okrug](#),
- [eVisitor](#)

Dokumenti:

- [Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine](#)
- Godišnji program rada i financijski plan TZO Okrug za 2025. godinu
- Prostorni plan uređenja Općine Okrug
- Provedbeni program Općine Okrug za razdoblje 2022. – 2025. godine
- Drugi dokumenti ustupljeni od strane Turističke zajednice.